

100E JAARGANG NUMMER 5 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • MEI 2000

LIAHONA

LIAHONA

OP DE OMSLAG

Voorzijde: Fotograaf: Steve Bunderson.
Achterzijde: Fotograaf: Robert Casey.

**OP DE OMSLAG VAN
DE KINDERVRIEND**

Fotograaf: Welken C. Andersen.

ARTIKELEN

- 2 BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM: EEN DANKBARE HOUDING
PRESIDENT THOMAS S. MONSON
- 14 LEER DE KINDEREN PRESIDENT BOYD K. PACKER
- 25 HUISBEZOEKBOODSCHAP: EEN BESTENDIGE LIEFDE VOEDEN
- 36 SPANJE: DE EINDERS VAN HET GELOOF VERKENNEN DON L. SEARLE
- 46 MIJN WEG TERUG BARBARA AYCOCK
- 48 KAN IK HELPEN?

VOOR DE JONGEREN

- 10 SAMEN LEZEN MET BEN TAMMY MUNRO
- 13 MORMORANDUM: DENK AAN HEN
- 24 ONS GETUIGENIS OPFRISSEN TAMARA LEATHAM BAILEY
- 26 ERVARINGEN VAN HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN: MET EEN DANKBAAR HART
- 32 EEN GEVAARLIJKE VRAAG BRAD WILCOX

DE KINDERVRIEND

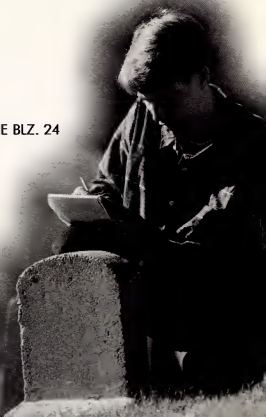
- 2 VAN VRIEND TOT VRIEND: OUDERLING FRANCISCO J. VIÑAS
- 4 VERHAAL: IEDEREEN BEHALVE IK NADINE A. HALL
- 7 PARTICIPATIEPERIODE: BELOFTES NAKOMEN ANN JAMISON
- 10 VAN JOU NIET VERWACHT CORNELIA DETTINGMEIJER
- 12 VERHALEN UIT HET NIEUWE TESTAMENT: ELISABET EN ZACHARIAS;
MARIA EN DE ENGEL
- 16 'VOLG MIJ' PRESIDENT THOMAS S. MONSON

ZIE BLZ. 32

ZIE BLZ. 36

ZIE BLZ. 24

Mei 2000 100e jaargang Nummer 5
LIAHONA 20985-120
Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van
Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium:

Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

Reed der Twalf:

Boyd K. Packler, L. Tom Perry, David B. Haight,
Nuel A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
Marshall Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott,
Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Editeur: Marlin K. Jensen

Adviseurs: F. Enzo Busche, John M. Madsen,
Alexander B. Morrison

Directie afdeling leerplannen:

Hoofdredacteur: Ronald L. Knighton
Redacteur redactie: Richard M. Romney
Directeur grafische vormgeving: Allan R. Laybarg

Redactie:

Hoofdredacteur: Marvin K. Gardner
Adjunct-hoofdredacteur: R. Val Johnson
Redacteur: Roger Terry
Assistent-redacteur: Jennifer Greenwood
Rooster: Beth Dayley
Assistent publicaties: Connie Shakespear

Afdeling vormgeving:

Lidrijtuigend ontwerper: M. M. Kawasaki
Art-director: Scott Van Kampen
Senior vormgever: Sharni Cook
Vormgeving: Thomas S. Child, Tadd R. Peterson
Productieontwikkelaar: Jane Ann Peters
Productie: Reginald J. Christensen, Karl A. Couch,
Denise Kirby, Jason L. Mumford, Deana L. Sorenson
Digitale voorbewerking: Jeff Martin

Abonnementen (in VS):

Directeur: Kay W. Brigham
Distributiemanager: Kris Christensen
Manager: Joyce Hansen

Vertaling:

CPB Vertaalcenue
Heschpad 1, NL-2341 GS Oss
Telefoon: 0412-690490; Fax: 0412-690266

Nieuwsredactie:

Nieuwsredacteur: Frans Heijdemann
Groevestrijd: NI-7408 HN Almelo
Telefoon: 0546 865984
Kopij leeft op diskette aanleveren.

Abonnementadministratie:

Administratrice: R. de Kock-Goudberg
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 030-6053804
Fax: 030-6000502

Abonnementprijs:

Nederlands: NLG 22,00 Belgis: BEF 390,00. Het jaar-
abonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt
automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart
(Belgis: stortings-/overschrijvingsformulier).

Stuur bijdragen en vragen, anders dan voor de rubriek
kerknieuws naar: Liahona, 50 East North Temple,
Salt Lake City, UT 84150-3223. USA: e-mail naar
CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org

De Liahona (een woord uit het Boek van Mormon dat
"koning" of "aanwijzer" betekent) wordt gepubliceerd
in het Albanees, Armeens, Belgisch, Gabuano, Chinees,
Deens, Duits, Engels, Est, Fins, Frans, Italiaans,
Indonesisch, Italiaans, Hollands, Hiligeeng, Hongaars,
Japans, Kirilic, Koreaans, Lets, Litouws, Malagassisch,
Mongools, Nederlandse, Noors, Oekraïens, Pools, Portugees,
Roemeens, Russisch, Samoaans, Spaans, Tagalog,
Tahitaans, Thais, Tongaans, Tsjechisch, Vietnamees, IJslands
en Zweeds. (Frequente verschil per taal.)

Uitgever:

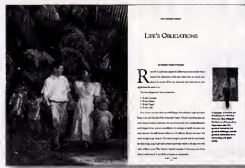
©2000 by Intellectual Reserve, Inc. Alle rechten voorbe-
houden. Gedrukt in de Verenigde Staten van America.

For Readers in the United States and Canada:

May 2000 Vol. 100 No. 5. LIAHONA (USPS 511-480)
Dutch (ISSN 1522-9173) is published monthly by The
Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North
Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price
is \$10.00 per year. Canada, \$15.50 plus applicable
taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah.
Sixty days' notice required for change of address. Include
address label from a recent issue; old and new address
must be included. Send USA and Canadian subscriptions
and queries to Salt Lake Distribution Center at address
below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit
card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be
taken by phone. (Canadian Postage Information: Publication
Agreement #1604821)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake
Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368,
Salt Lake City, UT 84126-0368.

POST

DANKBAAR VOOR DE LEVENDE PROFEET

Ik heb me vaak zorgen gemaakt over mijn verplichtingen totdat ik de boodschap van het Eerste Presidium las in de Liahona (Engels) van mei 1999. Ik vond 'De verplichtingen van het leven' door president Gordon B. Hinckley een fijne boodschap. Ik had het gevoel dat die boodschap speciaal voor mij bestemd was, want hij gaf zoveel manieren aan waarop ik het beter kon gaan doen. Ik heb die boodschap drie keer gelezen, hem direct met mijn vrienden besproken, en zij zagen in wat een zegen het is dat we een levende profeet hebben.

*Nkemakolam Collins Nkemakolam,
wijk Rumuomasi,
ring Port Harcourt (Nigeria)*

LEREN DOOR DE GEEST

Elke maand kijk ik uit naar de Liahona (Noors). Het is goed om geestelijk opgebouwd te worden door de artikelen, toespraken en boodschappen die erin staan.

In het artikel van ouderling Dallin H. Oaks — 'Onderrichten en leren door de Geest' — van mei 1999 heb ik opnieuw een bevestiging gekregen dat de Geest tot me spreekt als ik over het evangelie lees en het bestudeer.

In zijn artikel legt ouderling Oaks uit dat 'een brandend gevoel in je boezem' betekent dat je 'een gevoel van rust en sereniteit' hebt.

Als de Heilige Geest tot mij getuigt van de waarheid, voel ik innerlijke rust en sereniteit, heb ik een gevoel van geluk en harmonie dat het leven de moeite waard maakt.

*Mona Hannes,
gemeente Harstad-Narvik,
district Tromsø (Noorwegen)*

Noot van de uitgever: Wij roepen onze jongere lezers op om mee te doen aan de rubriek VRAAG EN ANTWOORD door onderstaande vraag te beantwoorden. Stuur je antwoord vóór 1 juli 2000 naar VRAAG EN ANTWOORD 07/00, Liahona, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; e-mail adres: CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. Je kunt in je eigen taal schrijven (of typen). Vermeld je naam, adres, leeftijd, woonplaats, wijk of gemeente en ring of district. Stuur zo mogelijk ook een foto van jezelf. Die wordt echter niet terugstuurd.

We zullen een representatieve selectie van de ingestuurde antwoorden publiceren.

Vraag: Ik verdien niet zo vaak iets, maar als dat wel zo is, betaal ik een volledige tiende. Ik verdien echter zo weinig dat ik zeker weet dat mijn tiende niet veel uitmaakt. Waarom zou ik me druk maken over het betalen van mijn tiende?

President Thomas S. Monson ✎ Eerste raadgever in het Eerste Presidium

Een dankbare houding

Vaak zijn we met onze gedachten bij Hem die de verzoening voor onze zonden heeft bewerkstelligd, die ons heeft laten zien hoe we moeten leven en bidden, en die ons door zijn eigen daden heeft getoond hoeveel zegeningen dienstbetoon met zich meebrengt. Die Zoon van God, Jezus Christus de Heer, die geboren werd in een stal en sloep in een kribbe, roept ons nog steeds op om Hem te volgen.

In het boek Lucas, hoofdstuk 17, lezen we:

‘En het geschiedde gedurende zijn reis naar Jeruzalem, dat Hij dwars door Samaria en Galilea trok.

‘En toen Hij een zeker dorp binnenging,

JOHN STEELE, DE MELANISE DIE ‘DANK U’ ZIJ (DETAIL), MET TOESTEMMING VAN DE PROVIDENCE LITHOGRAPH COMPANY

kwamen Hem tien melaatse mannen tegemoet, die op een afstand bleven staan.

'En zij verhieven hun stem en zeiden: Jezus, Meester, heb medelijden met ons!

'En Hij zag hen aan en zeide tot hen: Gaat heen, toont u aan de priesters. En het geschiedde, terwijl zij heen gingen, dat zij gereinigd werden.

'En één van hen keerde terug, toen hij zag, dat hij genezen was, met luider stem God verheerlijkende,

'en hij wierp zich op zijn aangezicht voor zijn voeten om Hem te danken. En dit was een Samaritaan.

'En Jezus antwoordde en zeide: Zijn niet alle tien rein geworden? Waar zijn de negen anderen?

'Waren er dan geen anderen om terug te keren en God eer te geven, dan deze vreemdeling?

'En Hij zeide tot hem: Sta op, ga heen, uw geloof heeft u behouden.¹

Door goddelijke tussenkomst was deze melaatsen een wrede, langzame dood bespaard gebleven en hadden ze een nieuwe levenstermijn gekregen. De dankbaarheid die een van hen uitte, oogstte de zegen van de Heiland, de ondankbaarheid van de andere negen zijn teleurstelling.

De plagen van tegenwoordig zijn net als de melaatsheid van vroeger. Ze doen langzaam maar zeker hun slopende, vernielende werk. Ze zijn overal te vinden. Ze dringen overal door en kennen geen grenzen. We kennen ze als egoïsme, hebzucht, onmatigheid, wreedheid en misdaad, om er maar een paar te noemen. Doordrenkt met hun vergif hebben we de neiging te kritiseren, te klagen, de schuld aan anderen te geven, en, langzaam maar zeker, het positieve achter ons te laten en ons het negatieve van het leven eigen te maken.

Een populair versje uit de jaren veertig luidt als volgt:

*Beklemtoon het positieve;
Elimineer het negatieve.
Hang 't verheffende aan;
Alles er tussenin: laat 't gaan.²*

Dat was toen een goede raad, en dat is het nog steeds. We leven in een geweldige tijd. Onze mogelijkheden

zijn onbegrensd. Hoewel er in de wereld, het een en ander mis is, is er ook veel goeds, zoals onderwijzers die lesgeven, predikanten die prediken, huwelijklijke standhouders, ouders die zich opofferingen getroosten en vrienden die helpen.

We kunnen onszelf én anderen verheffen door te weigeren negatieve gedachten te blijven koesteren en door in ons hart een dankbare houding te ontwikkelen. Als ondankbaarheid tot de ernstige zonden gerekend kan worden, dan neemt dankbaarheid een plaats in onder de edelste deugden.

Een van mijn lievelingslofzangen verheft ons, ontsteekt de vlam van ons geloof en inspireert ons:

*Als op 's levenszee de stormwind om u loeit,
als gij tevergeefs uw arme hart vermoeit,
tel dan al uw zegeningen één voor één,
en gij zegt verwonderd: God liet nooit alleen (. . .)*

*Dus in alle moeiten, zorgen zonder tal,
wees toch nooit ontmoedigd, God is overal.
Dank Hem voor zijn zegen, eng'len staan u bij,
schenken kracht en troost u, blijven aan uw zij.³*

We zouden eens kunnen nadenken over ons leven. Al gauw zouden we ontdekken dat er veel redenen tot dankbaarheid is.

Allereerst zijn we dankbaar voor onze moeder.

Moeder, die haar leven wilde inzetten om ons bij de hand te nemen en ons het leven in te leiden, verdient onze eeuwige dank. Iemand vatte onze liefde voor moeder eens als volgt samen: 'God kon niet overal zijn, daarom gaf Hij ons een moeder.'

Nadat Hij op wrede wijze op Golgota aan het kruis was gehangen en intense pijn en smart leed, zag Jezus 'zijn moeder (. . .) en de discipel die Hij liefhad, bij haar staande, [en] zeide Hij tot zijn moeder: Vrouw, zie, uw zoon. Daarna zeide hij tot de discipel: Zie, uw moeder'⁴ Wat een goddelijk voorbeeld van dankbaarheid en liefde!

Mijn eigen moeder mag me dan niet uit de Schriften hebben voorgelezen, maar ze leerde mij door haar eigen

leven en gedrag wat er in dat goede boek stond. De zorg voor de armen, de zieken en de behoeftigen waren dagelijkse bezigheden van haar die ik nooit zal vergeten.

Laten we ten tweede eens nadenken over onze dankbaarheid voor onze vader.

Vader is, net als moeder, altijd bereid zijn eigen gemak op te geven voor dat van zijn kinderen. Dagelijks zwoegt hij, zonder klagen en met constante zorg voor het welzijn van zijn gezin om in hun levensbehoeften te voorzien. Die liefde voor de kinderen, dat verlangen om hen gelukkig en gezond te zien, is een stuk bestendigheid in een tijd van verandering.

Ik heb ouders wel eens inkopen zien doen om hun zoon die op het punt stond op zending te gaan, aan te kleden. Er worden kostuums gepast, de nieuwe schoenen geprobeerd en stapels overhemden, sokken en stropdassen gekocht. Ik sprak een vader die zei: 'Broeder Monson, ik wil u graag aan mijn zoon voorstellen.' Hij barstte bijna uit zijn kleren van trots; de kosten van de kleding pleegden een aanslag op zijn portemonnee; maar liefde vulde zijn hart. Tranen schoten mij in de ogen toen ik zag dat zijn kostuum oud was, zijn schoenen versleten; terwijl hij zich toch niet tekort gedaan voelde. Zijn stralende gezicht vormt een herinnering die ik koester.

Wanneer ik aan mijn eigen vader denk, herinner ik me dat hij zijn schaarse vrije tijd besteedde aan de zorg voor een invalide oom, bejaarde tantes en andere familieleden. Hij was werkzaam in het zondagsschoolpresidium waarbij hij het liefste wat met kinderen deed. Net als de Meester hield hij van kinderen. Ik heb hem nooit één woord van kritiek op iemand horen uiten. Hij was de personificatie van werkeethiek. Ik wil, met u, mijn dankbaarheid voor onze vaders uiten.

Laten we ten derde met dankbaarheid aan onze leerkrachten denken.

De leerkracht vormt niet alleen de verwachtingen en de ambities van de leerlingen, maar beïnvloed tevens hun houding ten aanzien van de toekomst en zichzelf. Als een leerkracht van de leerlingen houdt en hoge verwachtingen van hen heeft, zal hun zelfvertrouwen groeien, zullen hun talenten ontwikkeld en hun toekomst worden verzekerd. Een eerbetoon aan zo'n leerkracht zou kunnen luiden: 'Zij schiep in haar klas een sfeer waar warmte en aanvaarding hun toverkracht deden gelden; waar zaken als vooruitgang en leren, de vrije loop van de fantasie en de geest van de jonge mensen, verzekerd waren.'

Ik wil in het openbaar mijn dank uitspreken voor drie van mijn eigen leerkrachten. Ik bedank G. Homer Durham, mijn geschiedenisleraar. Hij leerde mij deze waarheid: 'Het

**Iemand vatte onze
liefde voor moeder
eens als volgt samen:
'God kon niet overal
zijn, daarom gaf Hij
ons een moeder.'**

verleden is voorbij; leer ervan.' Hij hield van zijn vak; hij hield van zijn leerlingen. Die liefde in zijn klas opende de ramen in mijn verstand, zodat de kennis en begrip konden binnenkomen.

O. Preston Robinson, mijn docent marketing, bracht zijn studenten bij dat de toekomst in het verschieft ligt en dat wij ons erop moeten voorbereiden. Wanneer hij de klas binnenkwam, was zijn aanwezigheid als een welkome, frisse bries. Hij gaf ons het idee 'Je kunt het wel.' Zijn leven was een weerspiegeling van zijn manier van lesgeven: die van vriendelijke overreding. Hij gaf les in de waarheid. Hij inspireerde tot inzet. Hij zette aan tot liefde.

En ik had een zondagsschoolerares die ik nooit zal vergeten. Ik werd op een zondagmorgen aan haar voorgesteld. De zondagsschoolpresident begeleidde haar naar de klas en stelde haar voor als een lerares die nota bene gevraagd had of zij ons les mocht geven. Wij vernamen dat ze op zending was geweest en veel van jongemensen hield. Ze heette Lucy Gertsch. Ze was knap, had een

vriendelijke stem en was in ons geïnteresseerd. Ze vroeg ieder kind om zichzelf voor te stellen en stelde vervolgens vragen die haar inzicht gaven in de achtergrond van elke

jongen en elk meisje. Ze vertelde ons over haar jeugd in Midway (Utah); en met de beschrijving van die prachtige vallei bracht ze die tot leven en kregen we het verlangen om de groene velden te bezoeken waar zij zo van hield. Ze verhoef nooit haar stem. Op de een of andere manier paste ongemanierd en luidruchtig gedrag gewoon niet bij haar fijne manier van lesgeven. Zij leerde ons dat het heden er nu is en dat we erin moeten leven. Zij liet de Schriften zelfs tot leven komen. We maakten persoonlijk kennis met Samuël, David, Jakob, Nephi en de Heer Jezus Christus. Onze kennis van het evangelie nam toe. En ons gedrag verbeterde. Onze liefde voor Lucy Gertsch kende geen grenzen.

We begonnen een project om stuivers en dubbeltjes te sparen voor een feest dat zijn weerga niet zou kennen. Zuster Gertsch hield de stand nauwkeurig bij. Wij, jong als we waren, zagen in gedachten de cake, koekjes en ijsjes die

we met het geld konden kopen. Dat moest iets heerlijk worden — het grootste feest dat er ooit gehouden was. Nog nooit was een van onze leerkrachten met een voorstel gekomen voor een activiteit als deze.

De zomer was voorbij, de herfst ook, en het werd winter. We hadden ons doel voor het feest bereikt. De klas had vooruitgang gemaakt. Er heerste een goede geest.

Niemand zal die donkere ochtend in januari vergeten toen onze geliefde lerares vertelde dat de moeder van een van onze klasgenoten was overleden. Wij dachten aan onze eigen moeder, en hoeveel zij voor ons betekende. We voelden met Billy Devenport mee in zijn verlies.

De les ging die zondag over Handelingen 20 vers 35:

De leerkracht vormt niet alleen de verwachtingen en de ambities van de leerlingen, maar beïnvloedt tevens hun houding ten aanzien van de toekomst en zichzelf.

Onze dierbaarste vriend of vriendin is onze huwelijks-partner. Deze wereld zou zoveel beter zijn als onze dankbaarheid voor onze man of vrouw dagelijks weerspiegeld werd in vriendelijkheid en respect.

'[Denk aan] de woorden van de Here Jezus (. . .) die zelf gezegd heeft: Het is zaliger te geven dan te ontvangen.' Aan het einde van die goed voorbereide les merkte Lucy Gertsch op dat de financiële situatie van Billy's familie niet al te best was. Het was tijdens de crisisjaren en het geld was schaars. Met glimmende ogen vroeg ze: 'Zouden jullie die lering van de Heer willen naleven? Wat zouden jullie ervan vinden als we ons spaargeld voor het feest met z'n allen naar de Devenports brachten als uiting van onze liefde?' Het besluit was unaniem. We telden alle munten zorgvuldig en deden alles in een grote envelop.

Ik zal me altijd herinneren hoe we met het kleine groepje die drie straten naar Billy's huis liepen en daar hem, zijn broer, zijn zussen en zijn vader begroetten. De afwezigheid van zijn moeder viel op. Ik zal altijd de herinnering koesteren aan de tranen die in ieders ogen blonken toen de witte envelop met ons dierbare feestgeld van de lieve hand van onze lerares overging in de hand

van de behoeftige, rouwende vader. Wij huppelden bijna terug naar de kerk. Ons hart was lichter dan ooit te tevoren, onze vreugde groter en ons begrip ruimer. Door deze eenvoudige liefdedaad kwamen wij dichtter tot elkaar. Wij ondervonden door eigen ervaring dat het écht zaliger is te geven dan te ontvangen.

De jaren zijn voorbijgegaan. Dat kerkgebouw is er niet meer, het is ten prooi gevallen aan de industrialisatie. De jongens en meisjes die er les kregen, die er lachten, die er vooruitgang maakten onder leiding van de geïnspireerde lerares die hun de waarheid bijbracht, zijn de liefde in haar lessen nooit vergeten.

En we zingen nog steeds die oude lofzang —

Dank voor de zondagschool. Lof zij de tijd,

Dat 't rein evangelie alom wordt verbreed.

Dank voor de leraars, wier zorgen steeds weer

ons houden in 't licht van Gods waarheid en leer.⁵

We denken daarbij aan Lucy Gertsch, onze zondags-schoollerares, want wij hielden van Lucy en Lucy hield van ons.

Laten wij altijd een dankbare houding aannemen tegenover onze leerkrachten.

Laten we ten vierde dankbaar zijn voor onze vrienden. Onze dierbaarste vriend of vriendin is onze huwelijks-partner. Deze wereld zou zoveel beter zijn als onze dankbaarheid voor onze man of vrouw dagelijks weerspiegeld werd in vriendelijkheid en respect.

De Heer sprak het woord *vriend* bijna eerbiedig uit. Hij zei: 'Gij zijt mijn vrienden, indien gij doet, wat Ik u gebied.'⁶

Ware vrienden slikken onze eigenaardigheden. Zij hebben een grote invloed op ons.

Oscar Benson, een bekend lid van de scoutingbeweging, sprak graag met ter dood veroordeelden die in diverse gevangenissen in het hele land op de uitvoering van het vonnis zaten te wachten. Hij verklaarde eens dat 125 van die mannen hadden gezegd nooit één fatsoenlijk mens gekend te hebben.

Toen de Tweede Wereldoorlog op z'n hevigst woedde, had ik een ervaring met ware vriendschap. Jack Hepworth en ik waren beiden in de tienerleeftijd. Jack Hepworth en ik waren beiden in de tienerleeftijd. Toen hij dichtbij was, zag ik dat hij tranen in zijn ogen had. Met een van emotie verstikte stem riep hij uit: 'Tom, mijn broer Joe, die bij de luchtbrigade van de marine zit, is omgekomen bij een vliegtuigongeluk!' We omarmden elkaar. We huilden. We rouwden. Ik beschouwde het als een groot compliment dat mijn vriend Jack de behoefte voelde om mij deelgenoot te maken van zijn verdriet. Voor zulke vrienden kunnen we allen dankbaar zijn.

Laten we ten vijfde dankbaar zijn voor ons *land* — ons geboorteland.

Bij de gedachte aan de velen die eervol zijn gestorven bij de verdediging van huis en haard, denken we aan deze onsterfelijke woorden: 'Niemand heeft grotere liefde, dan dat hij zijn leven inzet voor zijn vrienden.'⁷ De gevoelens van diep doorvoelde dankbaarheid voor de velen die hun leven hebben gegeven, kunnen niet beperkt worden tot een herdenkingsdag, een militaire parade of een versierd graf.

Laten we ten zesde en laatste — en als allerbelang-

rijkste — denken aan onze dankbaarheid voor onze *Heer en Heiland, Jezus Christus*. Zijn heerlijke evangelie geeft antwoord op de grootste vragen van het leven: Waar zijn we vandaan gekomen? Waarom zijn we hier? Waar gaat mijn geest heen bij mijn dood? De zendingen die Hij geroepen heeft, brengen hun die in duisternis leven het licht van de eeuwige waarheid:

*Ga heen, gij boodschappers van heerlijkheid;
Ren, gij gezanten van de hemel.
Ga heen en vertel het fijne verhaal
Dat een heerlijke engel vliegt,
Groot en machtig, groot en machtig,
Met een boodschap van de hemel.*⁸

Hij leerde ons hoe wij moeten bidden. Hij leerde ons hoe wij moeten dienen. Hij leerde ons hoe we moeten leven. Zijn leven is een erfenis van liefde. Hij genas de zieke; Hij verhief de vertrapte; Hij verlostte de zondaar.

Maar Hij stond alleen. Sommige apostelen twiïfelden; één verraadde Hem. De Romeinse soldaten doorboorden zijn zijde. De woedende menigte benam Hem het leven. Vanaf Golgota weerklinken nog zijn woorden van mededogen: 'Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.'⁹

Al eerder misschien, omdat het einde van zijn aardse zending nabij was, sprak Hij de klacht uit: 'De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft geen plaats om het hoofd neer te leggen.'¹⁰ 'Omdat voor hen geen plaats was in de herberg' was geen op zichzelf staande uiting van verwerping — het was alleen maar de eerste. Toch nodigt Hij u en mij uit om Hem gastvrijheid te verschaffen: 'Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop. Indien iemand naar mijn stem hoort en de deur opent, Ik zal bij hem binnenkomen en maaltijd met hem houden en hij met Mij.'¹¹

Wie was deze man van smarten, die leed kende? Wie is die Koning der ere, die Heer der heerscharen? Hij is onze Meester. Hij is onze Heiland. Hij is de Zoon van God. Hij is de Oorzaak van eeuwig heil. Hij wenkt

Laten wij Hem volgen. Laten wij zijn voorbeeld volgen. Laten wij zijn woord gehoorzamen. Door dat te doen, schenken we Hem de goddelijke gave van dankbaarheid.

ons: 'Komt achter Mij'.¹² Hij leert ons: 'Ga heen, doe gij evenzo'.¹³ Hij smeekt ons: 'Bewaar mijn geboden'.¹⁴

Laten wij Hem volgen. Laten wij zijn voorbeeld volgen. Laten wij zijn woord gehoorzamen. Door dat te doen, schenken we Hem de goddelijke gave van dankbaarheid.

Het is mijn oprecht gebed dat wij in ons leven blij mogen geven van die geweldige deugd: een dankbare houding. □

NOTEN

1. Lucas 17:11–19.
2. 'Ac-cen-tu-ate the Positive', lyrische gedichten van Johnny Mercer (ASCAP, 1945).
3. Johnson Oatman jr. (1856–1922), 'Tel uw zegeningen', lofzang 163.
4. Johannes 19:26–27.
5. William Willes (1814–1890), 'Dank voor de zondags-school', lofzang 180.
6. Johannes 15:14.

7. Johannes 15:13.
8. Naar John Taylor (1808–1887), 'Go, Ye Messengers of Glory', *Hymns*, 1985, nr. 262.
9. Lucas 23:34.
10. Lucas 9:58.
11. Openbaring 3:20.
12. Matteüs 4:19.
13. Lucas 10:37.
14. Johannes 14:15.

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. We kunnen onszelf én anderen verheffen door in ons hart een dankbare houding te ontwikkelen.
2. Laten we dankbaarheid tonen voor:
 - Onze moeder
 - Onze vader
 - Onze leerkrachten
 - Onze vrienden
 - Ons land
 - Onze Heer en Heiland, Jezus Christus
3. Door het voorbeeld van de Heer te volgen en zijn woord te gehoorzamen, schenken we Hem de goddelijke gave van dankbaarheid.

SAMEN LEZEN

Wat doe je als het al laat is, als je veel te veel te doen hebt en je broertje wil dat je hem voorleest? Misschien kun je doen wat ik gedaan heb.

Tammy Munro

ILLUSTRATOR: ROGER MOTZKUS

Zuchtend liet ik de pen uit mijn vingers glijden toen ik mijn hoofd op tafel liet zinken. 'Ik kan dit niet meer', kreunde ik.

Ik keek op de klok aan de muur. Het was kwart voor negen 's avonds. Ik had om half tien in mijn bed willen liggen. Ik keek naar de wiskundeopgaven waarmee ik bezig was en mijn ogen schoten vol tranen. Ik had een barstende hoofdpijn en mijn hele lichaam deed pijn, maar slapen leek die avond niet aan de orde. Ik had voor wiskunde nog minstens een uur nodig; daarna moest ik mijn tekst leren voor de toneelrepetitie van morgen. Ik moest mijn opdracht voor Engels over twee dagen inleveren en ik was er nog niet eens aan begonnen. Tot overmaat van ramp had ik de volgende dag ook nog pianoles en juffrouw Doolan zou er absoluut niet van onder de indruk zijn dat ik die week zo weinig had kunnen oefenen.

'Tammy?' Het stemmetje onderbrak mijn gedachten en ik draaide me gefritreerd om naar de deur.

'Ben,' jammerde ik tegen mijn broertje, 'waarom slaap jij nog niet?'

Ben van zes dribbelde blijmoedig de kamer door en sprong op mijn schoot.

'Ik ben niet moe', antwoordde hij eenvoudig.

Glimlachend sloeg ik mijn armen

om hem heen en knuffelde hem. Je kon onmogelijk lang boos op hem blijven.

'Lees me een verhaal voor, Tammy', smeekte hij.

'Ben,' begon ik, 'dat zou ik echt leuk vinden, maar vanavond kan dat gewoon niet.' Ik begon met een gedetailleerde beschrijving van de druk waaronder ik gebukt ging. Toen ik zijn teleurstelling opmerkte, hield ik op met mijn excuses en begon me schuldig te voelen. Mijn oog viel op mijn Schriften die op de grond lagen.

Er is nog iets wat ik vanavond moet doen, dacht ik, nog meer ontmoedigd.

Plotseling had ik een idee. Ik zette Ben op de grond en pakte het Boek van Mormon.

'Jij vindt verhalen uit de Schriften toch mooi, Ben?' vroeg ik. Hij knikte blij en ging ervoor zitten. De leesopdracht van het seminarie was 3 Nephi 17, ik zocht snel die bladzijde op en begon te lezen: 'Ziet, toen Jezus deze woorden had gesproken, blikte Hij andermaal om zich heen op de menigte, en . . .'

'Tammy, wat is een menigte?' onderbrak Ben.

'Dat is een grote groep mensen', antwoordde ik gehaast en vervolgens: 'en Hij zeide tot hen: Ziet, mijn tijd is nabij.'

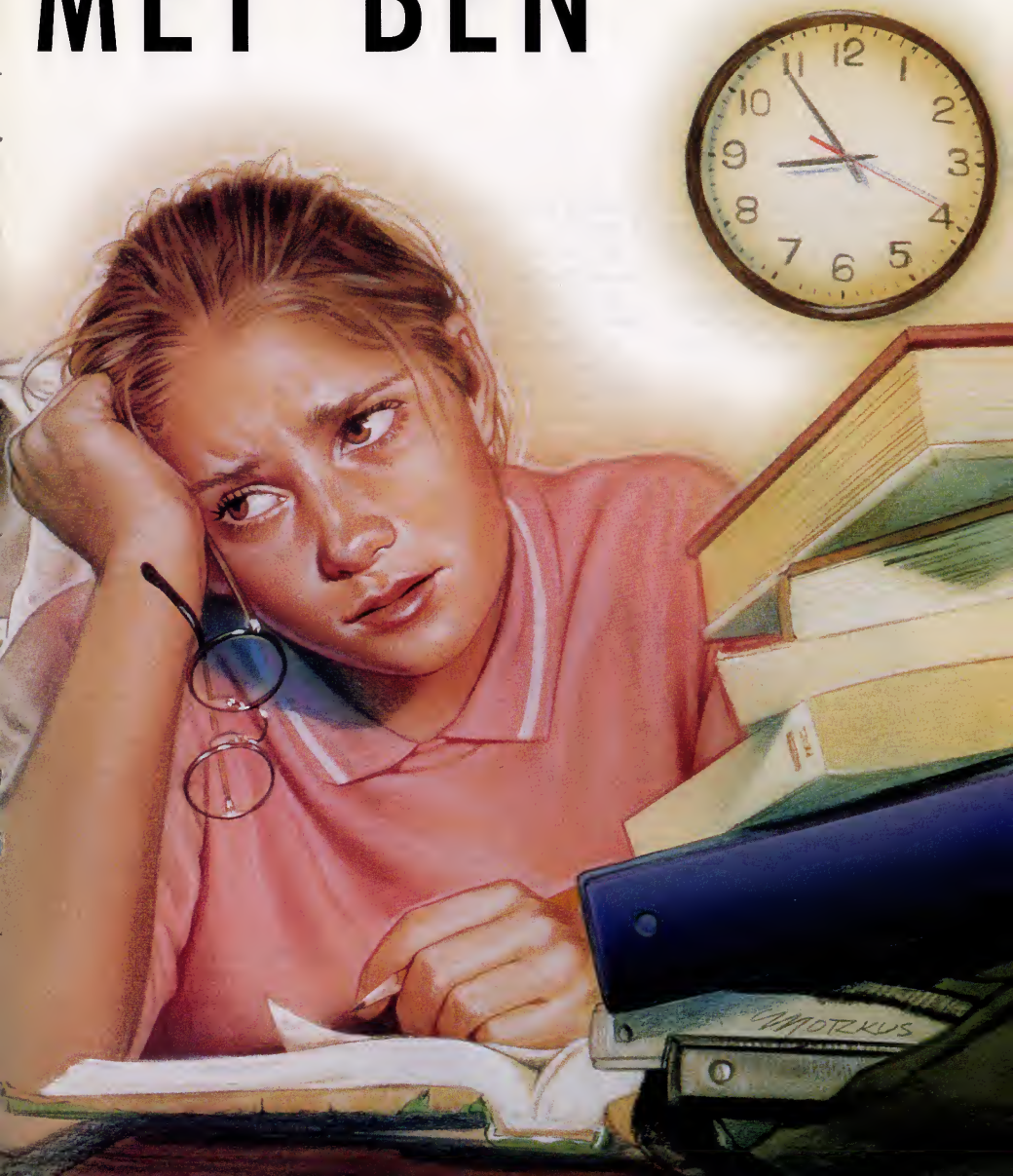
'Tammy, wat betekent dat?' vroeg Ben.

Ik kreunde inwendig. Dit zou veel langer duren dan ik van plan was geweest.

Ik las ongeveer een half uur voor en kreeg nog maar net één bladzijde af. Ben wilde alles wat ik voorlas, weten en begrijpen. Jezus die de Nephieten instructies gaf? Jezus die de zieken genas? Taal die niet kon worden opgeschreven? Alles boeide hem.

MET BEN

Maar mij niet. Ik wilde gewoon snel door dat hoofdstuk heen, hem naar bed sturen en weer aan mijn berg huiswerk gaan.

'En toen Hij deze woorden had gezegd,' las ik verder, 'weende Hij, en de schare gaf er getuigenis van; en Hij nam hun kinderen één voor één,

en zegende hen, en bad voor hen tot de Vader.

'En toen Hij dit had gedaan, weende Hij wederom;

'En Hij sprak tot de schare, en zeide tot hen: Ziet uw kleinen.

'En toen zij opblikten, richtten zij hun ogen ten hemel en zagen zij de hemelen zich openen, en engelen als in vuur uit de hemel nederdalen; en zij kwamen neder en omringden die kleinen, en zij waren met vuur

omgeven; en de engelen dienden hen' (vss. 21-24).

Toen ik even een adempauze nam, realiseerde ik me plotseling dat ik zonder onderbeking vier verzen had voorgelezen!

Verbluft keek ik op Ben neer en zag tot mijn verbazing de tranen over zijn wangen biggelen. Mijn ogen ontmoetten de zijne, zoekend naar een verklaring.

'Tammy,' zei hij zachtjes, 'ik wou dat ik daarbij was geweest.'

Opeens prikten er tranen in mijn ogen en voelde ik me heel schuldig. 'Ik ook, Ben', fluisterde ik.

Mijn huiswerk, de toneelrepetitie en de pianoles werden aanzienlijk minder belangrijk toen ik besepte dat ik meer aandacht moest besteden aan geestelijke zaken. Ik knuffelde mijn lieve broertje dat me eraan herinnerd had wat echt belangrijk was, en ik nam me plechtig voor dat ik mijn leven zou beteren. □

Tranen biggelden over Bens wangen. 'Ik wou dat ik daarbij geweest was', zei hij alleen maar. Plotseling wist ik dat ik meer aandacht moest besteden aan de zaken van de Geest.

MORMORANDUM

Denk aan hen

Zij geloven in jou

(Zie Exodus 20:12; Maleachi 4:5-6.)

LEER d·e KINDEREN

President Boyd K. Packer

Waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen

Een toespraak, gehouden tijdens de Brigham Young University Education Week

in een bezinningsbijeenkomst op 17 augustus 1999.

Het is belangrijk dat we kinderen en jongeren onderwijzen in het evangelie en wegwijzen maken in het leven.

Het aantal mensen dat hier en op andere plaatsen bijeen is gekomen, getuigt van de onlesbare dorst naar waarheid die gepaard gaat met het lidmaatschap van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Toen ik in gebed vroeg wat voor jullie het meest waardevol zou zijn, kwam het in me op dat ik over drie weken mijn 75ste verjaardag vier en bereik wat ik *de bovenmiddelhare leeftijd* zou willen noemen.

Ik ben meer dan vijftig jaar leraar geweest. Ik weet zeker dat iets van wat ik geleerd heb, jullie van nut zal zijn.

Ik heb het uit ervaring geleerd: het leven zal ons een aantal zaken bijbrengen waarvan we niet gedacht hadden die te willen weten. Die harde lessen kunnen de meest waardevolle zijn.

Ik ben nog iets anders over het leerproces te weten gekomen op mijn weg naar de *bovenmiddelhare leeftijd*. Denk eens na over dit gesprek tussen een dokter en een patiënt:

Dokter: 'Waarmee kan ik u helpen? Wat is uw probleem?'

Patiënt: 'Mijn geheugen, dokter. Ik heb iets gelezen en ik kan het me niet herinneren. Ik weet niet meer waarom

ik een kamer binnen ben gegaan. Ik kan me niet herinneren waar ik dingen heb neergelegd.'

Dokter: 'Vertel me eens: hoe lang heeft u hier al last van?'

Patiënt: 'Hoe lang heb ik last waarvan?'

Wel, als u hierom moet lachen, bent u jonger dan zestig of u lacht om uzelf.

KINDEREN VORMEN ALS ZE NOG JONG ZIJN

Als je ouder wordt, kun je niet meer zo goed leren, onthouden of studeren als toen je jong was. Zou dat de reden zijn waarom de profeet Alma de raad gaf: 'O, gedenk, mijn zoon, om in uw jeugd wijsheid te leren; ja, leer in uw jeugd de geboden van God te onderhouden?!'

Het wordt steeds moeilijker voor mij om teksten of versregels uit het hoofd te leren. In mijn jeugd onthield ik al iets als ik het een keer of twee herhaalde. Als ik iets vaak opzegde, en vooral als ik het opschreef, zat het voorgoed in mijn hoofd.

Onze jeugd is de periode waarin we gemakkelijk iets leren. Daarom zijn leerkrachten van kinderen en de jeugd voor de leiders van de kerk vanaf het allereerste begin een zaak van belang geweest.

Het is van het allergrootste belang dat we kinderen en

De Heer heeft de eerste verantwoordelijkheid voor het onderricht aan kinderen bij de ouders gelegd.

jongeren onderwijzen in het evangelie en wegwijs maken in het leven.

De Heer heeft de eerste verantwoordelijkheid bij de ouders gelegd en hen gewaarschuwd:

‘Voor zoverre er in Zion (. . .) ouders zijn, die kinderen hebben en deze niet onderwijzen in de leer van bekering, geloof in Christus, de Zoon van de levende God, en van doop, en de gave des Heiligen Geestes door het opleggen van handen, wanneer zij acht jaar oud zijn, dan zij de zonde op het hoofd der ouders.’²

Het belangrijkste doel van deze kerk is de jeugd het evangelie te leren: eerst thuis en vervolgens in de kerk.

KENNIS VERGAREN

Nog iets wat ik geleerd heb, heeft te maken met onthouden dat we in onze jeugd geleerd hebben. Het kan jaren duren voordat jongeren de kennis die in hun hoofd is opgeslagen, nodig hebben.

Ik zal dat toelichten. Ik maak me veel zorgen over het feit dat leden geneigd zijn de raad van de bisschop naast zich neer te leggen of, en dat is het andere uiterste, te afhankelijk van hem te worden.

Ik besloot om tijdens de algemene conferentie over de bisschop te spreken.

Ik bereidde me in gebed voor, en er schoot me een gesprek van vijftig jaar geleden te binnen. Als leraar kwam het me goed van pas — heel goed zelfs. Net als in de algemene conferentie geef ik dat gesprek nu weer:

‘Jaren geleden maakte ik samen met Emery Wight deel uit van de hoge raad van een ring. Emery was tien jaar bisschop geweest van de landelijke wijk Harper. Zijn vrouw, Lucille, werd de ZHV-presidente van onze ring.

‘Lucille heeft me eens verteld hoe een van de burens aanklopte en naar Emery informeerde. Ze zei hem dat hij aan het ploegen was. De

buurman sprak toen zijn grote zorg uit. Eerder die morgen was hij langs het land gekomen en had gezien dat het span paarden van Emery alleen halverwege een onafgemaakte vore op het land stonden, met de leidsels over de ploeg. Emery was in geen velden of wegen te bekennen. De buurman besteedde er geen aandacht aan totdat hij veel later weer langskwam en de paarden er nog net zo stonden. Hij krom over de omheining en liep over het land naar de paarden toe. Maar hij zag Emery nergens. Hij haastte zich naar het huis om bij Lucille te informeren.

‘Lucille antwoordde kalm: “O, er is niets aan de hand. Er zal wel iemand in nood zitten en die is de bisschop komen halen.”

‘Dat beeld van een span paarden dat uren op het land staat, symboliseert de toewijding van de bisschoppen in de kerk en van de raadgevers aan hun zijde. Elke bisschop en elke raadgever laat, figuurlijk gesproken, zijn span in een onafgemaakte vore staan als iemand hulp nodig heeft.’³

Dat beeld van een span paarden dat uren op het land staat, symboliseert de toewijding van de bisschoppen in de kerk en van de raadgevers aan hun zijde.

Nog nooit eerder had ik die gebeurtenis in een toespraak gebruikt — er nooit aan gedacht.

Ik wilde het goed in mijn hoofd hebben zitten voordat ik er in de conferentie over sprak, dus zocht ik een dochter van Emery Wight op. Zij wilde me wel bij hun oude huis ontmoeten en me het land laten zien dat haar vader die dag om wilde ploegen.

Een van mijn zoons bracht me er op een vroege zondagmorgen heen. Hij nam er een aantal foto's.

Het was een prachtige lentemorgen. Het land was pas geploegd, net als die vele jaren

ervoor. Zeemeeuwen zochten voedsel in de pas geploegde grond.

Het is voor mij niet ongewoon dat de Geest me die gebeurtenis en dat gesprek in herinnering bracht. Het is een bevestiging van de waarheid van de tekst die ik trouwens in mijn jeugd uit het hoofd heb geleerd —

‘Evenmin moet gij u van te voren bezorgd maken over hetgeen gij zult zeggen; maar verzamelt steeds als schatten de woorden des levens in uw gedachten, en op het juiste ogenblik zal u datgene worden gegeven, dat een ieder moet worden toegemeten.’¹⁴

Dan volgt een belofte aan degenen die kennis vergaren:

‘En wie u ook ontvangt, daar zal Ik eveneens zijn, want Ik zal voor uw aangezicht uitgaan. Ik zal aan uw rechterhand en aan uw linkerhand zijn, en mijn Geest zal in uw kart zijn, en mijn engelen zullen rondom u zijn om u te bemoeiden.’¹⁵

Het was een goede les voor me, maar dat was niet het einde van mijn les.

In mijn jeugd had ik wat aan schilderen en houtsnijden gedaan. Ik had het hoofdzakelijk mezelf aangeleerd. Toen

Zelfs als de zendingen weinig mensen tot bekering brengen, wordt aan hen en aan de kerk toch geestelijke kracht toegevoegd omdat ze zelf iets opsteken van wat ze anderen leren.

mijn kinderen opgroeiden, bracht ik hun zaken bij die ik in mijn jeugd over het leven, over houtsnijden en schilderen geleerd had.

Toen zij groot waren, ging ik bij wijze van ontspanning weer houtsnijden. Ik sneed vogels en besteedde er vele uren aan. Als iemand me vroeg: 'Hoeveel uren heb je hierover gedaan?' antwoordde ik altijd: 'Ik weet het niet. Als ik het antwoord wist, zou ik ermee ophouden.'

In die uren waarin ik met mijn handen werkte, dacht ik na over de wonderen van de schepping en vloaide de inspiratie me toe. Terwijl ik houtsneed, werkte ik toespraken uit.

Houtsnijden was rustgevend voor me. Soms, als ik wat gespannen en chagrijnig werd, zei mijn vrouw: 'Jij kunt maar beter weer even gaan houtsnijden.'

Ik denk dat ik, als mijn geheugen van de *bovenmiddelbare leeftijd* wat beter was, een van die werkstukken kon

aanwijzen en vertellen welke toespraak erbij hoort. Ik heb in die rustige momenten gemerkt dat ik twee dingen tegelijk kon doen.

DE VRUCHTEN PLUKKEN VAN ONDERWIJS

Houtsnijden kan ik niet meer. Dat werk is te fijn nu ik speciaal geslepen brillenglazen nodig heb en mijn vingers wat stijf zijn geworden als gevolg van kinderverlamming. Bovendien heb ik door de toenemende druk van mijn roeping minder tijd om hout te snijden en toespraken voor te bereiden.

Houtsnijden is voor mij nu grotendeels een onmogelijkheid, maar niet voor onze kinderen. We hebben het hun geleerd toen ze jong waren.

Het beeld van dat span paarden op het land bleef me bij. Ik dacht dat ik misschien een schilderij kon maken van het span van de bisschop op het land met de leidsels over de ploeg.

Ik aarzelde omdat het negen jaar geleden was dat ik een schilderij had gemaakt. Twee vrienden met ongevoond talent en inspiratie boden aan me te helpen met het schilderen van het span van de bisschop, en in juli hoefde ik niet op reis, dus begon ik.

Ik heb veel geleerd van die twee vrienden, en ze zijn ook in mijn schilderij te vinden. Maar mijn twee zoons hebben me nog meer geholpen. Eén zoon nam foto's van het geploegde land, want ik probeer altijd heel zorgvuldig te zijn als ik iets in *hout*, op *linnen* of in *woorden* weergeef.

Dat is nog een les. Ik kon profiteren van iets wat mijn kinderen geleerd hadden toen ze jong waren.

De andere zoon besloot van het span van de bisschop een bronzen beeld te maken als pendant van mijn schilderij. We hebben elkaar vele uren geholpen en het was de moeite waard.

Uit onze schuur haalde hij een paar oude paardentuigen die daar meer dan vijftig jaar zo goed als onaangeroerd hadden gehangen. Hij veegde het stof eraf en nam ze mee naar huis. Eén tuig legde hij over een heel geduldig rijpaard. Dat bleef rustig staan terwijl hij het tuig schikte en er gedetailleerde schetsen van maakte.

Zijn buurman had een paar oude ploegen verzameld. Daarbij was een ploeg van de juiste ouderdom, waarvan hij ook een schets maakte.

En zo kwam wat we die zoons in hun jeugd gegeven hadden, naar ons terug. Net als onze andere kinderen zijn zij beter geworden in wat wij hun bijgebracht hadden toen ze nog heel jong waren. En als onze dagen op aarde verlengd worden, komt er een tweede oogst — onze kleinkinderen — en misschien wel een derde.

SLUIMERENDE TALENTEN TOT LEVEN WEKKEN

Ik heb nog iets anders opnieuw geleerd. Voor die tijd had ik eens een schilderij gemaakt, geïnspireerd door uitspraken die ik als jongen gehoord had. Het stelde de Willard Peaks voor. Ik had ze door oudere mensen *Het Presidium* horen noemen. Die drie enorme, massieve bergtoppen die afstaken tegen de lucht symboliseerden de leiders van de kerk.

Dat was negen jaar geleden. Mijn zoon was met me naar de Willard Peaks gegaan en had de bergtoppen

gefotografeerd. We zijn er een tweede keer naar toe gegaan toen er meer schaduw en contrast was.

Na die jaren moest ik tot leven wekken wat ik had laten insluimeren. Aanvankelijk was dat een vreselijk gevecht. Diverse keren dreigde ik ermee op te houden. Een van mijn vrienden spoorde me aan en zei: 'Vooruit! Er is nog altijd ruimte genoeg op het laagste niveau.'

Ik hield er niet mee op, gewoon omdat mijn vrouw dat niet toeliet. Nu ben ik daar blij om. Misschien zal ik eens, omdat ik het nu weer te pakken heb, nog een schilderij maken — wie weet.

Ik denk dat proberen het schilderen weer op te pakken wel iets gemeen heeft met iemand die vele jaren inactief is geweest en besluit in de kudde terug te keren. Die maakt dan die moeilijke periode door waarin hij greep moet krijgen op iets wat gesluimerd heeft maar niet echt verloren is gegaan. En het helpt als je dan een of twee vrienden hebt.

Dat is nog een beginsel van het leren — lering trekken uit gewone levenservaring.

Dat schilderij, *Het span van de bisschop*, is binnenkort klaar. Het beeld van mijn zoon wordt in brons gegoten.

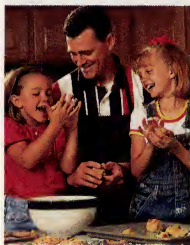
Zijn beeld is overigens veel beter dan mijn schilderij. Zo hoort het ook. Zijn jonge vingers en verstand reageren vlotter dan de mijne.

Als we de *bovenmiddelbare leeftijd* naderen, komen we er achter dat oude botten niet gemakkelijk buigen, dat oudere gewrichten niet zo snel bewegen. Het is niet gemakkelijk je veters te strikken als je boven de 65 komt — dan komt de vloer lager te liggen.

Daar hebben we die les weer: 'O, gedenk, mijn zoon, om in uw jeugd wijsheid te leren; ja, leer in uw jeugd de geboden van God te onderhouden.'⁶

'De heerlijkheid Gods is intelligentie, of met andere woorden, licht en waarheid.'⁷

'Ik heb u geboden uw kinderen in licht en waarheid groot te brengen.'⁸

Dat is nog een beginsel van het leren — lering trekken uit gewone levenservaring.

FOTOGRAFIE ROBERT CASEY

Kinderen iets bijbrengen is een beloning op zich. Heeft u nog niet gemerkt dat u, als u uw kinderen iets leert, zelf nog meer opsteekt?

De hemelse gave van de Heilige Geest wordt onze kinderen verleend als ze nog maar acht jaar zijn.

'De Trooster, de Heilige Geest, die de Vader zenden zal in mijn naam, die zal u *alles leren* en u *te binnen brengen* al wat Ik u gezegd heb.'⁹

Let op de woorden *leren* en *te binnen brengen*.

Kinderen iets bijbrengen is een beloning op zich. Heeft u nog niet gemerkt dat u, als u uw kinderen iets leert, zelf nog meer opsteekt?

GEBRUIJKMAKEN VAN GEESTELIJKE HERINNERINGEN

Er is een verschil tussen wereldlijke kennis opdoen en geestelijke kennis verkrijgen. Scholieren merken dat als ze een proefwerk moeten maken. Het is verschrikkelijk moeilijk je iets te herinneren wat je niet eerst geleerd hebt.

Dat gaat op voor wereldlijke kennis, maar op het geestelijke vlak kunnen we vertrouwen op een geheugen dat verder teruggaat dan onze geboorte. We kunnen gevoeligheid ontwikkelen voor zaken die we niet begrepen toen we jonger waren.

De dichter Wordsworth had een idee van het voorsterfelijk leven toen hij schreef:

*Geboren worden is slechts vergeten en slapen:
De ziel die met ons verrijst, onze levensster,
Werd elders geschapen,
En komt van ver.
Niet in volslagen vergetelheid,
En niet in volkomen naaktheid,
Maar in wolken van heerlijkheid,
Komen wij van God — ons thuis.¹⁰*

Ik heb die regels opgediept uit mijn geheugen, waarin ik ze in mijn collegietijd tijdens een Engelse les heb opgeslagen.

De belangrijkste lessen ontstaan uit gewone gebeurtenissen in het leven.

Sommigen wachten op meeslepende geestelijke ervaringen om hun getuigenis te versterken. Zo gaat dat niet in zijn werk. Het zijn de zachte influisteringen en indrukken van gewone zaken die ons de zekerheid geven dat we kinderen van God zijn. We vragen veel meer dan waarop we recht hebben als we naar tekens verlangen, en we kijken 'aan het doel voorbij'¹¹ als we op zoek zijn naar wonderbaarlijke gebeurtenissen.

Wij zijn kinderen van God, want we hebben in het voorsterfelijk bestaan bij Hem gewoond. Af en toe wordt dat gordijn opengeschoven. Dan krijgen we een subtiel idee van wie we zijn en van onze plaats in het eeuwige plan. Noem dat geheugen of geestelijk inzicht, maar het is een van die getuigenissen dat het evangelie van Jezus Christus waar is. Dergelijke openbaringen doen zich voor als we lesgeven.

Ens heb ik president Marion G. Romney (1897–1988)

horen zeggen: 'Ik weet altijd wanneer ik onder de invloed van de Heilige Geest spreek omdat ik altijd iets leer van wat ik gezegd heb.'

De Heer heeft tegen de ouderlingen gezegd:

'Gij wordt niet uitgezonden om te worden onderwezen, maar om de mensenkinderen [in] datgene te onderwijzen, wat Ik door de macht van mijn Geest in uw handen heb gelegd;

'En gij moet van omhoog worden onderwezen. Heiligt u, en gij zult met macht worden begiftigd, opdat gij moogt onderrichten, zoals Ik heb gesproken.'¹²

Zelfs als de zendelingen weinig mensen tot bekering brengen, wordt aan hen en aan de kerk toch geestelijke kracht toegevoegd omdat ze zelf iets opsteken van wat ze anderen leren.

De president van een diakenenquorum behoort zijn medediakenen bijeen te roepen en te instrueren.¹³ De president van een ouderlingenquorum behoort de leden van zijn quorum te instrueren in overeenstemming met de verbonden.¹⁴

Paulus zei tegen Timoteüs: 'Wat gij van mij gehoord hebt onder vele getuigen, vertrouw dat toe aan vertrouwde mensen, die bekwaam zullen zijn om ook anderen te onderrichten.'¹⁵

Hij legde in elf woorden uit hoe lesgeven op zich al een beloning is:

'Hoe nu, gij, die een ander onderwijst, onderwijst gij uzelf niet? Gij, die predikt, dat men niet stelen mag, steelt gij?'

*'Die overspel verbiedt, doet gij overspel?'*¹⁶

EEN BEREIDWILLIGE LEERLING ZIJN

Gisteren ontving ik een brief met verontschuldigen. Dat gebeurt vaak. Hij was van iemand die ik niet ken. In die brief stond hoe verontwaardigd en boos dat lid lange tijd op mij was geweest vanwege een toespraak die ik gehouden had. Het was een verzoek om vergeving.

Ik vergeef snel. Ik ben slechts een instrument als ik een toespraak houd en vergeving schenk.

In de Schriften staan veel teksten waaruit duidelijk wordt hoe 'hard'¹⁷ de leringen van de profeten en de apostelen waren voor de Israëlieten en de Nephieten.

Het is zo gemakkelijk om zich tegen de leringen te verzetten en de leraar te verwerpen. Vanaf het begin is dat het lot geweest van de profeten en de apostelen.

In een van de zaligsprekingen staat:

'Zalig zijt gij, wanneer men u smaadt en vervolgt en ligende allerlei kwaad van u spreekt om mijnentwil.

'Verblijdt u en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen; want alzo hebben zij de profeten vóór u vervolgd.'¹⁸

Typend is dat er in die brieven staat: 'Ik kon niet begrijpen waarom u het nodig vond me zo ongemakkelijk en zo schuldig te laten voelen.' Zo komen ze hun strijd te boven en krijgen ze een inzicht, een ingevang, inzicht in oorzaak en gevolg.

Uiteindelijk gaan ze zien en begrijpen waarom het evangelie is zoals het is.

Ik noem maar enkele zaken. Een zuster kan uiteindelijk gaan inzien waarom we zo nadrukkelijk zeggen dat het belangrijk is dat moeders thuis, bij hun kinderen blijven. Zij begrijpt dat geen enkele functie de verrukkelijke verfijning evenaart die voortvloeit uit onzelfzuchtig moederschap. Ook hoeft zij het niet te doen zonder intellectuele, culturele of sociale verfijning. Die zaken passen er ook bij — op hun tijd — want die gaan gepaard met de eeuwige verdienste die een gevolg is van het feit dat zij kinderen onderricht.

Geen enkele vorm van onderwijs is dankbaarder, geestelijk lonender of verheffender dan het onderwijs van een moeder aan haar kinderen. Een moeder kan het gevoel hebben dat ze onvoldoende kennis van de Schriften heeft omdat ze het druk heeft met haar gezin. Haar beloning zal er niet minder om zijn.

President Grant Bangerter had eens een gesprek over

'Gij, die een ander onderwijst, onderwijst gij uzelf niet?'
(Romeinen 2:21.)

de leer met president Joseph Fielding Smith, die een rondreis maakte door zijn zendingsgebied in Brazilië. Zuster Bangerter luisterde toe en zei ten slotte: 'President Smith, ik heb kinderen opgevoed en geen tijd gehad om net zo'n schriftgeleerde te worden als hij. Zal ik samen met Grant in het celestiale koninkrijk komen?'

President Smith dacht een ogenblik rustig na en zei toen: 'Nou, misschien wel als u een taart voor hem bakt.'

Het zal een man moeilijk vallen om de mate van geestelijke verfijning te evenaren die zijn vrouw op een natuurlijke manier verkrijgt als zij hun kinderen onderricht. En als hij ook maar iets van het evangelie begrijpt, weet hij dat hij zonder haar niet verhoogd kan worden.¹⁹ Hij mag al blij zijn als hij een zorgzame, verantwoordelijke partner van zijn vrouw kan worden wat het onderricht aan hun kinderen betreft.

ZEGENINGEN VOOR LEERKRACHTEN

Denkt u eens na over deze belofte:

'Onderwijst ijverig, en mijn genade zal met u [de leerkracht] zijn, opdat gij [de leerkracht, de moeder, de vader] meer volmaakt moogt worden onderricht in de theorie, in de beginselen, in de leer, in de wetten van het evangelie, en in alle dingen, die tot het koninkrijk van God behoren, die gij [de moeder, de vader] dient te begrijpen.'²⁰

Merk op dat de belofte meer de leerkracht dan de leerling betreft.

'Onderwijst ijverig en mijn genade zal met u [die lesgeeft aan uw kinderen of in het jeugdwerk, de zondagsschool, de jongevrouwen en jongemannen, de priesterschap, het seminarie of de ZHV] zijn,' dat u kennis zult krijgen van:

'Dingen, zowel in de hemel, op aarde en onder de aarde; dingen, die zijn geweest, die nu zijn, en dingen, die binnenkort moeten geschieden; dingen, die binnenslands

zijn, en dingen, die buitenslands zijn; de oorlogen en de verwickelingen der natiën, en de oordelen, die op het land zijn; en eveneens een kennis van landen en van koninkrijken —

'Opdat gij [die lesgeeft] in alle dingen moogt zijn voorbereid, wanneer Ik u wederom zal uitzenden ter verheerlijking van de roeping, waartoe Ik u heb geroepen, en van de zending die Ik u heb opgedragen.'²¹

Paulus profeteerde tot de jonge Timoteüs 'dat er in de laatste dagen zware tijden zullen komen.'²² Hij zei: 'Slechte mensen en bedriegers zullen van kwaad tot erger komen; zij verleiden en worden verleid.'²³

Maar toch kunnen we veilig zijn. Onze veiligheid ligt in het onderricht aan kinderen:

'Oefen de knaap volgens de eis van zijn weg, ook wanneer hij oud geworden is, zal hij daarvan niet afwijken.'²⁴

Paulus gaf Timoteüs de raad:

'Blijf gij echter bij wat u geleerd en toevertrouwd is, wél bewust van wie gij het hebt geleerd;

'en dat gij van kindsbeen af de heilige Schriften kent, die u wijs kunnen maken tot zaligheid door het geloof in Christus Jezus.'²⁵

Dit is de kerk van Jezus Christus. Het is zijn kerk. Hij is ons voorbeeld, onze Verlosser. Ons is geboden te zijn 'gelijk Hij (. . .) is.'²⁶

Hij heeft kinderen onderricht gegeven. Hij gebood zijn discipelen in Jeruzalem: 'Laat de kinderen geworden en verhindert ze niet tot Mij te komen, want voor zodanigen is het Koninkrijk der hemelen.'²⁷

In het verslag van de bediening van de Heiland onder de Nephieten kunnen we Hem misschien wel beter doorgronden dan waar ook:

'En Hij gebood, dat hun kindekens zouden worden gebracht.

'Dus brachten zij hun kindekens, en zetten hen op de grond neder rondom Hem, en Jezus stond in het midden;

Geen enkele vorm van onderwijs is verhef-fender dan het onderwijs van een moeder aan haar kinderen.

en de schare week terug, totdat zij allen tot Hem waren gebracht. (...)

'(...) [Hij] weende, en de schare gaf er getuigenis van; en Hij nam hun kinderen één voor één, en zegende hen, en bad voor hen tot de Vader.

'En toen Hij dit had gedaan, weende Hij wederom;

'En Hij sprak tot de schare, en zeide tot hen: Ziet uw kleinen.

'En toen zij opblikten, richtten zij hun ogen ten hemel en zagen zij de hemelen zich openen, en engelen als in vuur uit de hemel nederdalen; en zij kwamen neder en omringden die kleinen, en zij waren met vuur omgeven; en de engelen dienden hen.

'En de schare zag, hoorde en gaf getuigenis; en zij weten, dat hun getuigenis waar is, want zij zagen en hoorden allen.¹²⁸

Ik weet dat dit verslag waar is. Ik getuig van Hem en zegen ieder van u die kinderen onderricht in zijn naam, in de naam van Jezus Christus. Amen. □

DEL INGON, CRISTIEU EN DE KINDEREN VAN HET RIEK VAN MORMON

In het verslag van de bediening van de Heiland onder de Nephieten kunnen we Hem misschien wel beter doorgronden dan waar ook: 'En Hij nam hun kinderen één voor één, en zegende hen, en bad voor hen tot de Vader' (3 Nephi 17:21).

NOTEN

1. Alma 37:35.
2. LV 68:25.
3. 'De bisschop en zijn raadgevers', *De Ster*, juli 1999, blz. 71.
4. LV 84:85.
5. LV 84:88.
6. Alma 37:35.
7. LV 93:36.
8. LV 93:40.

9. Johannes 14:26; cursivering toegevoegd.
10. 'Ode: Intimations of Immortality', strofe 5.
11. Jakob 4:14.
12. LV 43:15-16.
13. Zie LV 107:85.
14. Zie LV 107:89.
15. 2 Timoteüs 2:2.
16. Romeinen 2:21-22;

- cursivering toegevoegd.
17. Zie Johannes 6:60;
 - 1 Nephi 16:2; 2 Nephi 9:40; Helaman 14:10.
 18. Matteüs 5:11-12; zie ook Lucas 21:12; Johannes 15:20; 3 Nephi 12:11-12.
 19. Zie LV 131:1-4;
 - 132:19-21.
 20. LV 88:78; cursivering

- toegevoegd.
21. LV 88:79-80.
 22. 2 Timoteüs 3:1.
 23. 2 Timoteüs 3:13.
 24. Spreuken 22:6.
 25. 2 Timoteüs 3:14-15; cursivering toegevoegd.
 26. 1 Johannes 3:7.
 27. Matteüs 19:14.
 28. 3 Nephi 17:11-12, 21-25.

ONS GETUIGENIS OPFRISSEN

Tamara Leathem Bailey

FOTOGRAAF: JED CLARK

Zoals je spieren slap worden als je ze niet gebruikt, zo is het ook met je getuigenis. Probeer aan de hand van deze ideeën te zorgen dat je getuigenis het hele jaar door sterker wordt.

☛ Sluit vriendschap met een nieuw of minder-actief lid en versterk zijn of haar getuigenis.

☛ Lees een verhaal uit de Schriften dat jou inspireert; gebruik die inspiratie dan voor het schrijven van een gedicht of lied, voor het maken van een beeld of schilderij, of om aan een vriend of vriendin een brief met je getuigenis te schrijven.

☛ Versterk je getuigenis door hulp aan anderen. Kies een dienstbetoonproject waarvoor je je echt moet inspannen.

☛ Kies ontspanning die opbouwend is. Lees een klassieke roman, ga naar een concert of een museum. (Zie geloofs-artikel 13.)

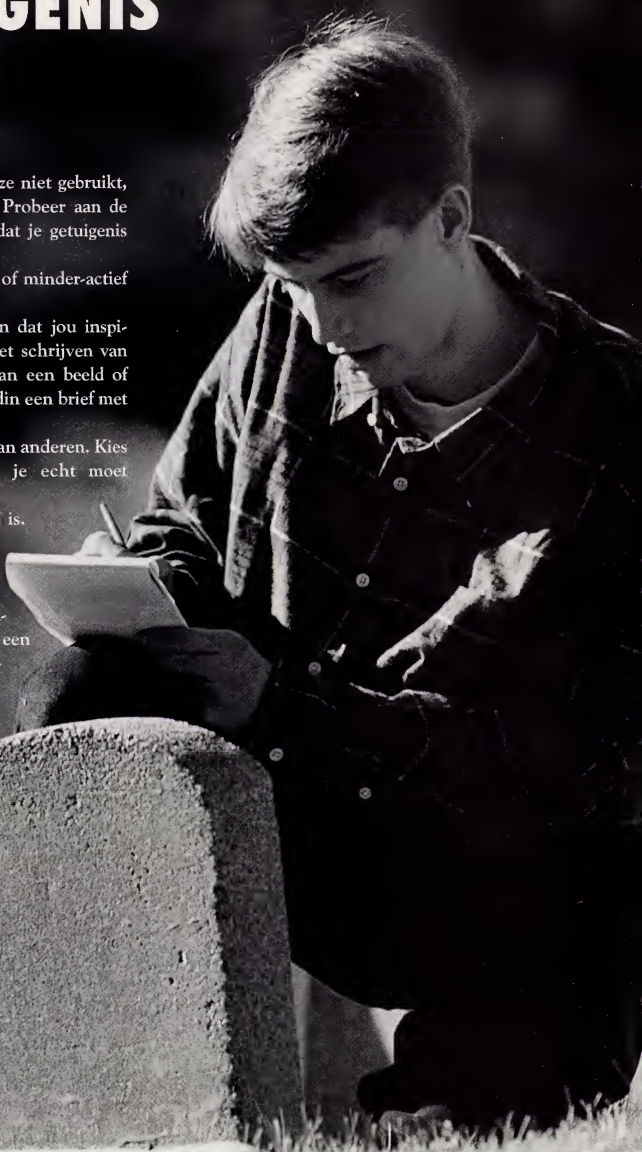
☛ Geef je getuigenis tijdens de avondmaalsdienst of maak er een familielid, een vriend of vriendin of een leider deelgenoot van. Schrijf het ook in je dagboek.

☛ Spreek tijdens de gezinsavond over een seminarie- of zondags-schoules die kort geleden behandeld is.

☛ Haal nummers van *De Ster* of de *Liahona* tevoorschijn en lees al die artikelen die je had willen lezen maar waar je niet aan toe bent gekomen.

☛ Help je ouders en andere familieleden bereidwillig met een dienstbetoon- of familie-geschiedenisproject.

☛ Geef een vriend of vriendin een exemplaar van het Boek van Mormon. E!

Kort nieuws

Deze rubriek bevat korte berichten van verschillende herkomst. Sommige onderwerpen zullen in een volgende aflevering van 'Kerknieuws' uitgebreider aan de orde komen.

Nieuwe bisschop in Amsterdam

Op 30 januari is Gerardus L. Zonneveld aangesteld als bisschop van de wijk Amsterdam. Broeder Zonneveld, die 40 jaar is, is medisch analist van beroep. Hij is getrouwd met Remedias T. Perez Delgado; ze hebben een dochter van acht jaar en verwachten nog een kind. De broeders A. Kuperus en D. Kooyman zijn aangesteld als raadgevers van bisschop Zonneveld. Hij is Herman B. de Bruijn opgevolgd als bisschop van Amsterdam.

President Hinckley bezoekt Indonesië en Singapore

Na de inwijding van de Kona-tempel (Hawaii) op 23 januari reisde president Gordon B. Hinckley door naar Cairns (Noord-Australië) en Indonesië. In Djakarta had hij op 27 januari een gesprek met de Indonesische president Wahid. Hij overhandigde president Wahid een exemplaar van de Schriften in het Indonesisch. Ook Boyd K. Packer, waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen, was bij dit bezoek aanwezig.

Op 28 januari bezochten zij de kerkleden in Djakarta en op Bali. Hoewel de christenen in Indonesië een minderheid vormen ten opzichte van de moslims, zijn er ongeveer 5000 leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, die er over verscheidene kerkgebouwen en een zendingskantoor beschikken.

Na zijn bezoek aan Indonesië is president Hinckley doorgereisd naar Singapore, om de plaatselijke leden aldaar en de leden uit Kuala Lumpur te ontmoeten.

Bijzonder zendingsechtbaar

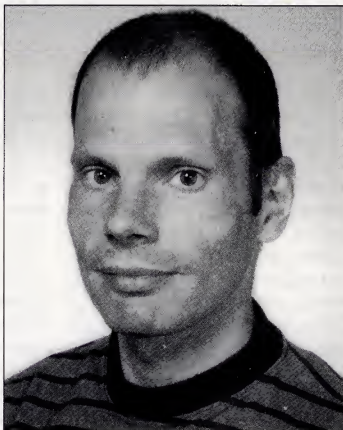
Het echtpaar Oppermann uit Kollum (Friesland), dat enkele jaren geleden is teruggekeerd van een zending in het verre Siberië, is opnieuw op zending geroepen. Nu naar Franstalig België, met een speciale taak in familie-geschiedenis. Broeder en zuster Oppermann

zijn hun anderhalf jaar durende zending begonnen in Luik.

President Hinckley schrijft boek over niet-leden

Eind februari verscheen bij een grote uitgeverij in de Verenigde Staten het boek *Standing for Something: 10 Neglected Virtues That Will Heal Our Hearts and Homes* van president Gordon B. Hinckley. In tegenstelling tot verschillende boeken van vroege kerkpresidenten is het niet in de eerste plaats voor de kerkleden bestemd, maar voor iedereen die zich voor de plaats van normen en waarden in de maatschappij interesseert. President Hinckley schrijft onder meer dat het afbrokkelen van deze normen en waarden wordt veroorzaakt doordat de mensen de deur sluiten voor God, die hen heeft geschapen.

Interviews in veel-bekeken televisieprogramma's hebben er de afgelopen jaren voor gezorgd dat veel mensen in zijn eigen land en daarbuiten president Hinckley hebben leren

Broeder Zonneveld is aangesteld als bisschop van Amsterdam.

kennen. Al voor verschijning van zijn nieuwe boek waren er zoveel exemplaren van besteld, dat het tot de 200 best verkochte boeken behoorde.

Werkzaamheden aan Conferentiecentrum gaan door

Twee maanden voor de algemene conferentie op 1 en 2 april zag het er duidelijk naar uit dat de grote zaal van het nieuwe Conferentiecentrum in Salt Lake City ver genoeg klaar zou zijn om de conferentie daar te houden. Dat wil niet zeggen dat het gebouw al voltooid is. Van het orgel is nog slechts de buitenkant geplaatst, en de theaterzaal is nog niet af. Men hoopt alles gereed te hebben voor de halfjaarlijkse conferentie in oktober. Het Conferentiecentrum is aanzienlijk groter dan de Tabernakel, die 6000 zitplaatsen telt, en waar sinds 1867 de algemene conferenties werden ge-

houden. Het nieuwe gebouw beschikt over een auditorium met 21 000 zitplaatsen en een theater met meer dan 900 zitplaatsen. Onder het gebouw bevindt zich een parkeergarage voor 13 000 auto's; op het dak is een tuin aangelegd.

Muziekevenement 'Uit 't hart': in mei in Almere en Apeldoorn

De vierde en vijfde uitvoering van het programma 'Uit 't hart', met koor-muziek en sololiederen over het leven en de leringen van Jezus Christus, vinden plaats op 20 mei in Almere en op 27 mei in Apeldoorn. De concerten worden verzorgd door het Concert-koor Moroni, begeleid door professionele musici en met medewerking van een jeugdkoor dat is samengesteld uit 9- tot 15-jarigen. Informatie over locaties, aanvangstijden en toegangskarten is te krijgen van de

plaatselijke pr-vertegenwoordigers en is bovendien te vinden op de website van de nieuwsredactie (internet-adres: www.liahona.nl).

Zustershulpvereniging organiseert grootste vrouwenconferentie ooit

De zustershulpvereniging heeft op 26 april 2000 de grootste vrouwenconferentie ooit gehouden gepland, in het stadion van de Brigham Young University te Provo (Utah, V.S.). Bij deze 25ste ZHV-conferentie werden ca. 20 000 deelneemsters verwacht. Tot de geplande activiteiten behoorden grootschalige dienstbetoonprojecten, zoals het naaien van meer dan 2000 dekens, het maken van meer dan 10 000 stuks speelgoed en duizenden voedselpakketten en pakketten met materiaal voor ziekenhuizen in landen die getroffen zijn door oorlog of natuurrampen. □

Nieuwjaarsconcert 2000 Apeldoorn: 'In plaats van bloemen'

Op 15 januari was het langzamerhand traditionele nieuwjaarsconcert van de ring Apeldoorn. Het onderstaande is een persoonlijke impressie van een van de toehoorders.

Een uitstekend koor en zeer getalenteerde solisten hebben van het nieuwjaarsconcert in de kerk te Apeldoorn een ware happening gemaakt. Ze hadden het gewaagd dit concert te beginnen met muziek van Johann Sebastian Bach, die precies 250 jaar geleden is overleden. Velen vinden het 'moeilijke' muziek, maar het is muziek om te leren waarden, zeker als de daarbij geschreven teksten goed worden gelezen en overdacht. Dat laatste gold de nieuwjaarscantate, waarmee de vocalisten Margriet Noot, Barbara Kloosterboer en Frans Heijdemann, niet in de laatste plaats het vocaal ensemble Con Amo-

re en de instrumentalisten Jan Lingen, Frans Heijdemann, Hanna Rijken en Faina Ivanova mijn hart hebben beroerd. Vervolgens zong Joan Ahrens een prachtig lied van Bach. Gouden kelen, soepele vingers, veel talent en volle overgave.

De door de gastsoliste Faina Ivanova (piano) gespeelde mazurka (oorspronkelijk een volksdans) van Alexander Skrjabin deed mijn hart opspringen van vreugde. Greta van der Griff liet ons, middels een lied van Mozart, haar verlangen naar de lente voelen, en het was heerlijk om naar het duet uit de opera *Don Giovanni* te luisteren.

Na de pauze werd ons een aantal componisten uit de kerk voorgetoverd door het grandioze koor en een aantal anderen wier lof ik al bezongen heb. Alles was het aanhoren en overdenken waard. Hanna Rijken, gastsoliste op fluit en altviool, manifesteerde zich liefvallig, maar vooral vreugdevol, in variaties van Chopin over een operamelodie van Rossini – dertel gespeeld.

Met klanken van Schubert en Stolz kregen de luisteraars een duw in de rug om ook in 2001 weer als toehoorders aanwezig te zijn. Wat een heerlijke romantiek! 'An der schönen blauen Donau' besloot een avond waaraan, wat mij betreft, geen einde behoefde te komen. □

Bob Meisner

Dienstbetoon – een gave aan de Heiland die het hele jaar duurt

Jason Swensen

President Monson heeft op 12 december 1999 in de Tabernakel op Temple Square ongeveer 6000 Polynesiërs uit de omgeving van Salt Lake City toegesproken. Hij moedigde de aanwezigen aan om de Heiland een kerstcadeau te geven dat het hele jaar van kracht is. 'We kunnen Hem liefde geven, ware en oprechte liefde. We kunnen in zijn heilige naam dienstbetoon verrichten. We kunnen gehoorzaam aan de leringen van de Heer door het leven gaan', zei hij.

President Monson preeste de Tongaanse leden als 'bijzonder volk, gezegend met muzikaal talent, zang, veelbelovende jeugd en geloof.' Hij zei dat ze de volgende woorden uit het Boek van Mormon moesten onthouden: 'Ik, de Here (...), gedenk, die op de eilanden der zee zijn' (2 Nephi 29:7).

Als we de voetsporen van God volgen, zal dat tot verhoging in het celestiale koninkrijk leiden, 'maar we moeten geconcentreerd blijven', benadrukte president Monson. Hij moedigde de aanwezigen aan om die 'waardevolle kerst lang geleden' te onthouden, en de bijzondere gave die Christus de wereld heeft gegeven. 'Hij zal zijn volk van zonden verlossen', zei president Monson, en hij herhaalde de woorden van de Lamaniëter Samuël.

President Monson haalde enkele gekoesterde, persoonlijke ervaringen uit Tonga aan – waaronder bezoeken om de eerste ring te organiseren, verschillende kerkgebouwen in te wijden en met de getrouwe leden om te gaan. 'De Heer heeft u lief', zei hij. 'Uw geloof is oprecht, en dat weet Hij.'

President Monson herinnerde zich dat ouderling John H. Groberg van de Zeventig een keer in opdracht van de kerk in Tonga was. De zoon van

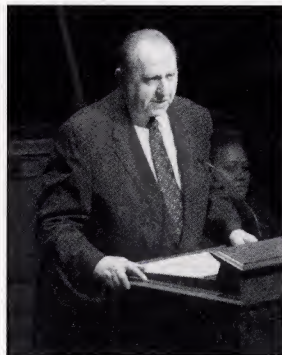
ouderling Groberg, John Enoch, was ernstig ziek – en veel leden hebben toen voor zijn gezondheid gevestigd en gebeden. De zoon van ouderling Groberg herstelde volledig en is nu een standvastig lid van de kerk, 'voornamelijk door het geloof van de Tongaanse leden', zei president Monson.

'Laten we ons voornemen om betere mensen te worden', zei hij, 'en de woorden van Paulus onthouden: "Ik schaam mij het evangelie niet; want het is een kracht Gods tot behoud" (Romeinen 1:16).'

Ouderling Groberg, voormalig zendingspresident in Tonga, sprak ook tijdens de haardvuuravond. Hij sprak voornamelijk in het Tongaans. 'Ik hoop dat wij allemaal beseffen dat onze Heiland, Jezus Christus, daadwerkelijk onze vriend is', zei ouderling Groberg. 'Hij kwam op aarde omdat Hij ons wilde helpen.'

Daar voegde ouderling Groberg de aanmoediging aan toe om een christelijk leven te leiden. Mensen proberen meer bezittingen te vergaren, betere auto's, meer geld, terwijl onze Heiland nooit rijkdom of bekendheid heeft gekend 'en toch een volmaakt leven heeft geleid. Wij kunnen allemaal in ons leven anderen tot zegen zijn en helpen.' □

Met toestemming uit Church News van 18 december 1999 overgenomen

President Thomas S. Monson spreekt tijdens een Tongaanse haardvuuravond in Salt Lake City.

Het Tongaanse ringkoor zingt kerstliederen tijdens een haardvuuravond in de Tabernakel in Salt Lake City.

FOTOGRAFIE: JOHANNA WORMAN, MET TOESTEMMING VAN CHURCH NEWS

FOTOGRAFIE: JOHANNA WORMAN, MET TOESTEMMING VAN CHURCH NEWS

Mijn zoektocht naar de ware kerk

In mijn kinderjaren gingen we nooit naar de kerk, behalve met Kerstmis. Maar als ik 's avonds niet kon slapen, kwamen er allerlei vragen in me op. Dan ging ik mijn moeder vragen wat er gebeurde als we dood gingen, en vertelde ze mij dat we allemaal samen in de hemel zouden zijn. Toen ik acht jaar werd, had ik maar één wens, een kinderbijbel. Ik dacht dat het te duur zou zijn, maar... ik kreeg mijn geliefde cadeau! Mijn ouders geloofden wel in God, en iedere avond las mijn moeder, op mijn verzoek, een stukje uit de kinderbijbel. Ik genoot!

Toen ik ongeveer tien jaar was, ging ik alleen of met mijn zusje van de ene naar de andere kerk. Als mijn ouders sliepen, stond ik zachtjes op om me aan te kleden en te eten. 's Winters was het dan nog koud in huis, en in de kerken kon het ook berekend zijn. Maar wanneer ik verkleumd thuis kwam, was ik van binnen warm.

Mijn ouders hadden me voorgelouden dat geen van die kerken goed was. Toch ging ik nog regelmatig naar een kerk. Op den duur kwam ik door gebed erachter dat mijn hemelse Vader een liefdevolle Vader is, en ons niet vergeefs laat zoeken naar een ware kerk die er niet is. Vanaf dat moment wist ik met mijn hele hart dat er een *ware* kerk moest zijn. Die wilde ik dan ook vinden.

Toen ik ging trouwen, had ik één grote wens, en wel om in de kerk te trouwen. We bespraken het met een predikant. Nou ja, we mochten wel in de kerk trouwen, maar eigenlijk moest je dan eerst catechisatie hebben gedaan en aangenomen zijn, maar dat zouden we dan later doen. Toen we

getrouwd waren, werd er over catechisatie niet meer gesproken, maar eindelijk kwam het ervan.

Er kwam een nieuwe dominee, en ik kreeg een taak: mensen bezoeken die al lang niet meer in de kerk waren geweest, hun vertellen dat er een nieuwe dominee was en vragen of ze weer naar de kerk wilden komen. Ik deed enige adressen, maar voelde me er niet echt goed bij. Dat zei ik 's avonds tegen mijn man. Hij snapte er niets van en zei: 'Vind je het te eng om overal aan te bellen?' Ik zei toen: 'Ik durf het wel; al is het nu half twaalf 's avonds, ik zou zo weer bij de mensen aanbellen, als ik maar niet hoefde te zeggen: Ik kom van de Parkkerk, want dat is de wáre kerk niet. Ik zou zo weer willen gaan als ik maar mocht zeggen: Ik kom van de kerk van Jezus Christus.' Mijn man begreep mijn gevoel niet goed.

Ik kon niet slapen. Zachtjes stond ik op en ging naar de huiskamer. Daar ging ik in oprecht gebed. Niet even, maar, net als Enos, urenlang, om God te smeken of ik de ware kerk mocht vinden. Uiteindelijk ging ik naar bed,

maar al gauw was het weer tijd om op te staan.

Mijn man bleek ziek te zijn en bleef thuis met een keelontsteking. Omstreeks halftien werd er gebeld. In het donker, onder aan de trap, zag ik twee jongemannen staan. Ik hoorde maar één ding: 'We komen van de kerk van Jezus Christus!'

Ik rende naar beneden en vertelde dat mijn man ziek was, maar vroeg of ze voor een andere dag wilden afspreken. Dat kon. Ze gaven me de brochure van het eerste visioen van Joseph Smith. Ik las die aan één stuk door, en voelde me één met Joseph Smith, want ik had ook al heel wat kerken onderzocht. Toen was mijn getuigenis geboren. Ik juichte van binnen.

We kregen lessen van de zendingen, maar mijn man haakte af en ik kreeg de lessen verder alleen. Bij alles wat ze vertelden, dacht ik: 'Ja, zo moet het zijn.' Ik kreeg een steeds sterker getuigenis.

Ik wilde wel worden gedoopt, maar ik moest toestemming van mijn man hebben. Uiteindelijk heb ik samen met de zendingen gevast. Mijn man wist ervan. En ik kreeg een getuigenis – wat een ervaring! 's Avonds aan tafel zei mijn man: 'Je hoeft niets te zeggen – je gezicht straalt – je wordt gedoopt.'

Toen ik gedoopt werd waren mijn man en kinderen erbij. Het was de mooiste avond van mijn leven. Allen

Deze rubriek met persoonlijke ervaringen zou maandelijks kunnen verschijnen als meer lezers een brief of e-mail met hun verhaal zouden insturen. Indien dat gewenst wordt, kan uw ervaring zonder vermelding van uw naam worden gepubliceerd; de herkomst van het verhaal dient echter wel bij de nieuwsredacteur bekend te zijn.

was ik een beetje verdrietig dat mijn man niet ook gedoopt was. Ik sloot nu een verbond met mijn hemelse Vader en mocht een nieuw leven beginnen.

Het was niet altijd makkelijk om als enige in de familie lid te zijn van de kerk, want ik werd er vaak mee ge-

plaagd. Maar het gaf niet: het was mijn verbond met God, die ik zo vurig liefheb, en zijn Zoon, Jezus Christus.

De zendingen vertelden dat ze, op de ochtend dat ze mij hadden ontmoet, hadden gebeden om iemand te vinden die naar het evan-

gelie zocht. Ik had de hele nacht gebeden, en zij reden rechtstreeks naar de straat vanwaar ik mijn gebed had opgezonden om de ware kerk te vinden. Onze hemelse Vader hoort en verhoort de gebeden van zijn kinderen. □

Naam bij de redactie bekend

Haardvuuravond voor jongeren in Spokane

Tijdens een haardvuuravond in Spokane (Washington) hebben president Gordon B. Hinckley, ouderling David B. Haight van het Quorum der Twaalf Apostelen en ouderling John M. Madsen van de Zeventig ongeveer 12 000 jongeren, jonge alleenstaanden en hun familieleden toegesproken. Deze avond vond plaats in een stadion te Spokane.

'Dankbaarheid is volgens mij het kenmerk van een opgeleide man of vrouw', zei president Hinckley. 'Heb dankbaarheid in jullie hart. Wees dankbaar voor de geweldige zegenin-

gen die jullie hebben ontvangen. Jullie leven in het imposantste tijdperk in de geschiedenis van de wereld. En daarnaast hebben jullie allemaal de wonderbaarlijke zegeningen van het herstellende evangelie van Jezus Christus.'

Ouderling Haight zei: 'Ik weet dat jullie kunnen bereiken wat je wilt, als je het maar echt wilt. Als je je er volledig op instelt, en er intelligent, bedachtzaam en met een gebed in je hart mee omgaat, zal de Heer je kracht geven, zegenen en je gebeden beantwoorden, waardoor jullie in staat zul-

len zijn om dingen te doen waartoe je normaal gesproken niet in staat zou zijn.' Ouderling Madsen herhaalde de woorden die onze hemelse Vader sprak toen Hij zijn Zoon tijdens het eerste visioen aan Joseph Smith introduceerde. 'Als jullie dit kostbare getuigenis gaan begrijpen,' zei ouderling Madsen, 'kun je de geschiedenis van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen beter begrijpen en uitleggen. Deze kerk is op aarde hersteld na het bezoek van onze hemelse Vader en zijn Zoon, Jezus Christus, aan de jonge profeet.' □

Kinderen in Duitsland verlenen hulp aan weeshuizen

Jeugdwerkkinderen uit de militaire ring Kaiserslautern (Duitsland) hebben onlangs dekens, bonenzakjes, poppen, kleding en hygiënische middelen aan kinderen in weeshuizen in Krakow (Polen) geschonken. De levering werd verricht door welzijnszendingen uit het zendingsgebied Warschau.

Er werden in Krakow twee leveringen verricht – ten eerste, aan een

weeshuis voor kinderen van drie jaar en ouder die niet geadopteerd zijn, en ten tweede, aan een weeshuis waar voor kinderen tot drie jaar wordt gezorgd. De zendingen die de spullen afleverden, hebben ook de tijd genomen om met de kinderen te spelen en het speelgoed uit te leggen. De kinderen namen het speelgoed dankbaar in ontvangst en gooiden de bonenzakjes heen en weer.

'Dit was een ervaring die niemand van ons ooit zal vergeten', zegt Jean L. Howden, voormalig jeugdwerkpresident van de ring Kaiserslautern. 'We hadden allemaal een bijzondere ervaring en een herinnering die we altijd in ons hart zullen koesteren.' □

*Met toestemming uit
Church News van*

18 december 1999 overgenomen

Tempel in Edmonton (Alberta) ingewijd

De vijfde tempel in Canada en de 67ste tempel van de kerk werd op 11 en 12 december 1999 gedurende zeven bijeenkomsten door president Gordon B. Hinckley ingewijd. 'Laat uw voorzienigheid in dit grote land Canada gevoeld worden, dat het een land zal zijn waar uw zoons en dochters de kostbare zegen van godsdienstvrijheid mogen blijven genieten', zei president Hinckley tijdens het inwijdingsgebed. 'Zegen de regeringsleiders, zodat zij met genegenheid op uw volk zullen neerkijken, en moge uw werk groeien, in aantal, in heerlijkheid en in kracht in dit goede land.'

Ook aanwezig tijdens de inwijding waren ouderling Neal A. Maxwell van het Quorum der Twaalf Apostelen; ouderling Hugh W. Pinnock van de Zeventig, president van het gebied

Noord-Amerika-Midden; en ouderling Blair S. Bennett, een van de gebiedszeventig. Ongeveer 27 000 mensen hebben de open dagen van de nieuwe tempel bezocht. De tempel heeft twee begiftigingszalen en twee verzegelkamers.

'Een tempel hier zal in het leven van veel mensen een zegen zijn, op een manier die we nog niet begrijpen', zei ouderling Bennett. 'Dit is letterlijk een vervulling van de hoop, de dromen en het verlangen van een generatie die in Edmonton heeft gewoond en werkzaam is geweest.'

President Hinckley haalde tijdens zijn inwijdingsgebed Leer en Verbonden 109:22 aan: 'Mogen "uw dienstknechten van dit huis (...) uitgaan, gewapend met uw macht, en dat uw naam op hen zal mogen zijn, en uw heerlijkheid rondom hen, en uw engelen hen mogen bewaren."'

Raleigh-tempel (North Carolina) ingewijd

'Wij zijn ontvangers van deze wonderbaarlijke zegeningen die ons in openbaringen zijn beloofd', zei president Hinckley tijdens het inwijdingsgebed voor de Raleigh-tempel (North Carolina). 'U hebt gezegd: "Want het behaagt Mij mijn kerk dingen te openbaren, die van voor de grondlegging der wereld verborgen zijn gehouden, dingen, die tot de bedeling van de volheid der tijden behoren" (LV 124:41).'

Ook aanwezig tijdens de zeven inwijdingsdiensten op 18 en 19 december 1999 waren ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen en ouderling Loren C. Dunn van de Zeventig, president van het gebied Noord-Amerika-Oost. Voordat de inwijdingsdiensten werden gehouden, hebben 31 000 mensen de open dagen bezocht.

De tempel ligt in de voorstad Apex, ongeveer 16 kilometer ten zuidwesten van het stadsgebied Raleigh. Er wordt waarschijnlijk ook een kerkgebouw op het tempelterrein van vijf hectaren gebouwd.

Tegen verslaggevers buiten de tempel, voor de eerste inwijdingsdienst, beschreef ouderling Ballard dat de kerk veel dezelfde doelen als andere kerkgenootschappen heeft, zoals het beschermen van 'normen, het gezin, trouw, en de verantwoordelijkheid die ouders hebben om hun kinderen de juiste beginselen bij te brengen, te leiden en lief te hebben, en de juiste weg te wijzen, en hen niet door de verwoestingen van de wereld te laten opslokken.'

Tijdens het inwijdingsgebed citeerde president Hinckley een gedeelte uit het inwijdingsgebed van de Kirtland-tempel: 'Wij bidden dat iedereen die u huis zal betreden, rein en zu-

FOTOGRAFIE: SARAH-JANE WEAVER, MET TOESTEMMING VAN CHURCH NEWS

President Gordon B. Hinckley, andere algemene autoriteiten en leden van de kerk luisteren naar het koor tijdens de ceremonie voor het plaatsen van de hoeksteen van de Edmonton-tempel (Alberta).

ver van hart en handen zal zijn. Dat zij hier "uw macht mogen gevoelen, en zich gedwongen voelen te erkennen, dat gij het hebt geheiligd, en dat het uw huis is, een plaats van uw heiligheid" (LV 109:13).'

St. Paul-tempel (Minnesota) ingewijd

Janet Kruckenberg

In een mistige regen en bij ongebruikelijk hoge temperaturen, heeft president Hinckley op 9 januari de St. Paul-tempel (Minnesota) ingewijd, de eerste tempel in het jaar 2000. Meer dan 8000 heiligen der laatste dagen hebben de vier inwijdingsdiensten van de 69ste tempel van de kerk bijgewoond.

President Hinckley werd vergezeld door ouderling Neal A. Maxwell van het Quorum der Twaalf Apostelen; ouderling Hugh W. Pinnock van de Zeventig, president van het gebied Noord-Amerika-Midden; en Thomas A. Holt, een van de gebiedszeventigen.

'Vader, dit heilige gebouw is mogelijk gemaakt door de getrouwe tien-debetalers van de kerk over de hele wereld', zei president Hinckley tijdens het inwijdingsgebed. 'Waar ze zich ook mogen bevinden, beloon hun geloof met overvloedige zegeningen. Wilt U over hen waken, en moge uw helpende hand hen begeleiden, die in getrouwheid voor U wandelen.'

Voordat de inwijdingsdiensten werden gehouden, hebben ongeveer 27 000 mensen rond de feestdagen de open dagen bezocht. Drie televisiestations hadden verslaggevers gestuurd, en een van hen interviewde drie uur lang verschillende leden, en vroeg hoe het was om als heilige der laatste dagen in Minnesota op te groeien.

Op de eerste dag dat de tempel open was, werden er twee huwelijken voltrokken en twee andere diensten

Leden van de kerk komen na een inwijdingsdienst uit de Raleigh-tempel (North Carolina).

De St. Paul-tempel (Minnesota), in licht gebaad, is de eerste tempel die in het jaar 2000 is ingewijd.

gehouden. Een bezoeker zei over de eerste dag dat de tempel open was: 'Ik woonde de eerste dienst bij, die fantastisch was. Alles liep zo vlekkeloos. Jarenlang heb ik tegen mijn man gezegd dat ik naar Salt Lake City wilde verhuizen, waar ik dichter bij een tempel zou wonen. Nu heb ik geen

excuus meer om te verhuizen. Ik woon tien minuten hiervandaan. We blijven hier.' □

Artikel over de St. Paul-tempel (Minnesota) met toestemming uit Church News van 15 januari 2000 overgenomen

Het reisschema van president Hinckley in 1999

In 1999 heeft president Hinckley onvermoeid over de hele wereld gereisd. Hij heeft tijdens 65 bijeenkomsten meer dan 197 350 leden in acht verschillende landen toegesproken.

Tijdens de oktoberconferentie in 1996 zei president Hinckley dat hij had besloten om, zolang zijn krachten het toelieten, op reis te gaan en de heiligen te bezoeken – zowel de volwassenen als de jongeren. 'Ik houd niet van reizen (...)', zei hij toen. 'Maar ik kijk graag in de gezichten en schud de handen van de getrouwe heiligen der laatste dagen.' ('Dit is immers niet in een uithoek geschied', *De Ster*, januari 1997, blz. 45.)

Hij is die belofte nagekomen om zijn getuigenis aan zoveel mogelijk leden van de kerk te geven. Sinds hij in maart 1995 president van de kerk werd, heeft president Hinckley 53 landen bezocht, en bijna 2,2 miljoen kerkleden en anderen toegesproken.

Hieronder volgt een korte samenvatting van de activiteiten van president Hinckley in 1999. (De getallen aan de linkerkant van de bezochte plaatsen corresponderen met de getallen op de kaart hieronder en staan in chronologische volgorde.)

Bezochte plaatsen buiten de Verenigde Staten

- 2 Colonia Juárez (Mexico), 6 maart
- 3 Madrid (Spanje), 19–21 maart
- 4 Jeruzalem (Israël), 22 maart
- 6 Bogotá (Colombia), 24 april
- 7 Santiago (Chili), 25 april
- 13 Guayaquil (Ecuador), 31 juli–2 augustus
- 14 Maracaibo (Venezuela), 3 augustus

- 28 Halifax (Nova Scotia), Canada, 14 november
- 31 Edmonton (Alberta), Canada, 11–12 december

Bezochte plaatsen in de Verenigde Staten

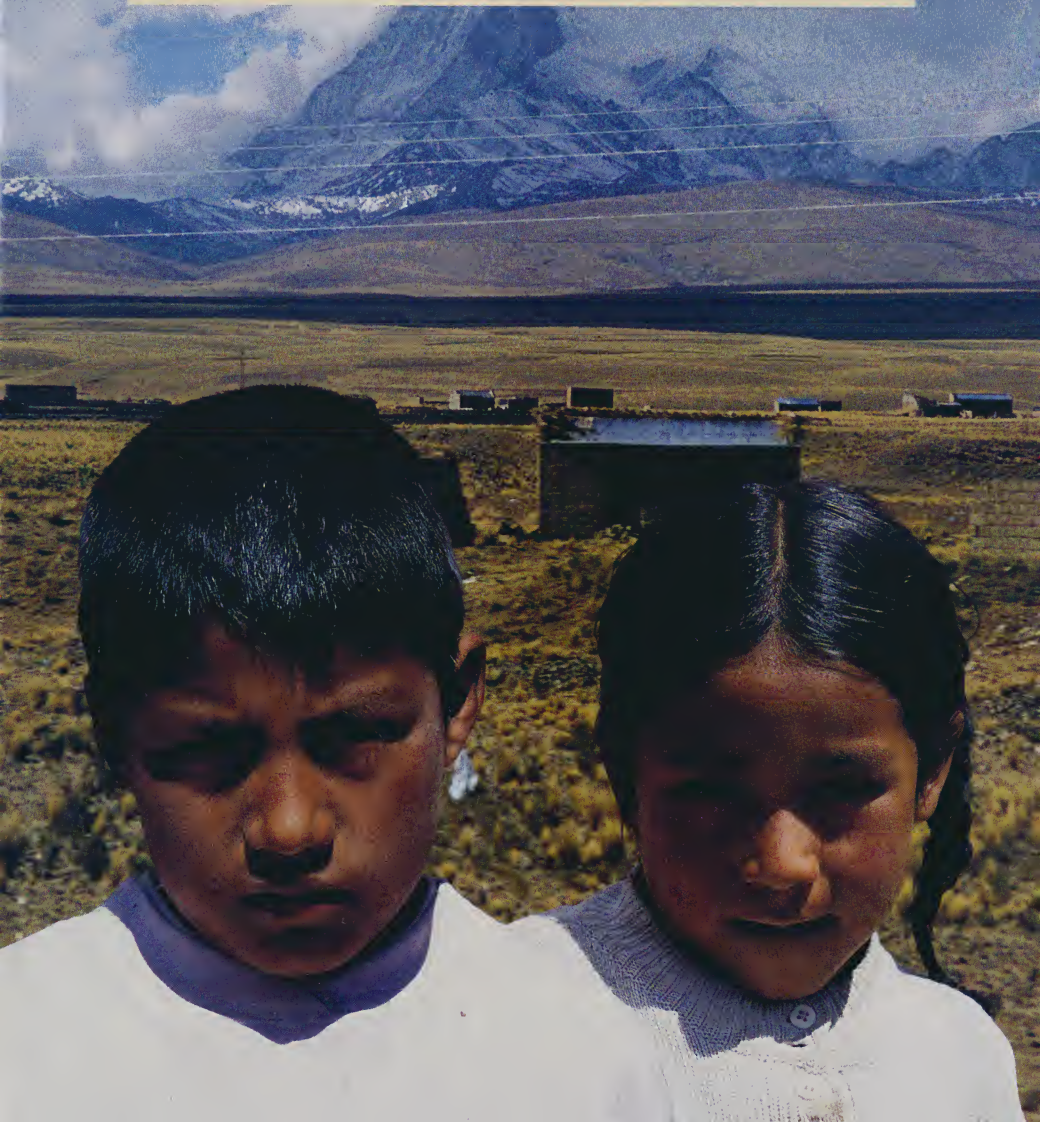
- 1 Anchorage (Alaska), 9–10 januari
- 5 Rexburg (Idaho), 10 april
- 8 Provo (Utah), 29 april
- 9 Ogden (Utah), 6 mei
- 10 Los Angeles (Californië), 13 mei
- 11 Palmyra (New York), 25 mei
- 12 Provo (Utah), 25 juni
- 15 Provo (Utah), 12 augustus
- 16 Spokane (Washington), 21–22 augustus
- 17 Columbus (Ohio), 4–5 september
- 18 Rexburg (Idaho), 7 september
- 19 Mountain Meadows (Utah), 11 september

KAART GEFABRICAST MET TOESTEMMING VAN CHURCH NEWS

De Kindervriend

VOOR DE KINDEREN VAN DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • JUNI 2000

Richard en María Layme Huallpa uit Villa Lipe (Bolivia)

Corliss Clayton

FOTOGRAAF: DE AUTEUR

De frisse lucht en de heldere zon vrolijken alles op in Altiplano (Bolivia), een groot gebied hoog in het Andesgebergte. Het dorp Villa Lipe ligt op vierduizend meter hoogte — bij het Titicaca-meer, het op een na grootste meer in Zuid-Amerika. De meeste mensen in dit gebied zijn landbouwers die graan en aardappelen verbouwen en een aantal koeien, geiten of varkens houden.

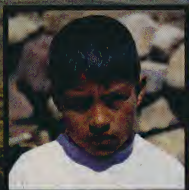
Broeder en zuster Layme Huallpa wonen met hun kinderen, Richard (9 jaar) en María (6 jaar) in Villa Lipe. Zij en veel van hun burens zijn lid van de kerk. In veel andere dorpen bij Villa Lipe zijn ook gemeenten

van de kerk, en de kerkgebouwen zijn zo neergezet dat iedereen naar de kerk kan lopen.

De gemeente in Villa Lipe heeft een klein gebouw van steen. Er komt maar weinig zonlicht door de kleine ramen naar binnen, maar de Geest van de Heer straalt helder van de gezichten van deze heiligen.

Als het mooi weer is, wordt het jeugdwerk in een stenen bijgebouw gehouden. Er zit geen dak op, maar langs de muren staan houten banken, en de kinderen zitten tegenover elkaar en zingen uit volle borst. Ze houden van zingen! De lofzangen zijn niet in hun moedertaal, Aymara, vertaald, dus zingen de kinderen

Villa Lipe ligt op een hoogvlakte in Bolivia. Hoewel het dorp op ongeveer vierduizend meter hoogte ligt, steekt het Andesgebergte toch nog hoog boven de vallei uit.

Links: De kinderen lachen om de dolle streken van het varken in het veld waarop de leden van de kerk een nieuw gebouw hopen te bouwen. Rechts: Het Titicaca-meer is het hoogste, bevaarbare meer in de wereld.

in het Spaans. Hun gezang weerklinkt op de vlakten en in de bergen als ze 'Gij zijt groot' (lofzang 54) uit hun hoofd in het Spaans zingen. De ruimte is netjes, en goede vriendschappen en stenen muren houden de kille wind tegen die vaak over de vlakten waait.

De moeders van de kinderen zitten onder een boom in de ZHV. Veel oudere zusters hebben nooit leren lezen, dus een van de zusters leest uit de Schriften voor, vooral uit het Boek van Mormon. Voor sommige mensen is dat de enige kans om iets uit de Schriften te leren.

De jongevrouwen zitten ook buiten, en de priester-schapsdragers zitten in het kleine gebouw. Als

het weer slecht is, zit iedereen samen binnen.

De gemeente Villa Lipe groeit. De leden hopen snel een nieuw gebouw te krijgen. Eerst moet de kerk toestemming van de overheid krijgen om land te kopen. Als alles doorgaat, moet het varken in de modder bij het gebouwtje een nieuwe plek zoeken, omdat daar het nieuwe gebouw zal worden gebouwd.

María en Richard zijn blij dat ze naar school kunnen gaan, maar het is niet makkelijk. Thuis spreken ze Aymara, maar op school zijn de lessen in het Spaans. Toen María dit jaar naar school ging, was het heel moeilijk voor haar om plotseling Spaans te moeten leren en

Het gezin Layme Huallpa: (achterste rij) broeder Layme Huallpa; Johnny (13 jaar); en zuster Layme Huallpa; (voorste rij) Virginia (11 jaar); Richard; en Maria. Fabian (19 jaar) staat niet op de foto.

spreken. Maar ze houdt van schrijven en tekenen — vooral tekeningen van eenden.

Richard zit nu in groep vijf. Hij houdt van muziek en leert op school blokfluit spelen. Hij vindt het niet erg om naar school te gaan, en hij werkt hard, maar hij zou liever het evangelie bestuderen.

Als de kinderen van school thuiskomen, moeten ze altijd klusjes doen. Richard helpt zijn vader op het veld en zorgt voor de drie koeien. Hij zorgt ervoor dat ze niet op de weg komen, waar ze door een bus of vrachtwagen aangereden kunnen worden. De koeien zijn erg belangrijk voor het gezin, dus Richard weet dat hij goed voor ze moet zorgen.

Als ze uit school komt, helpt María haar moeder thuis. Ze schilt en snijdt de aardappelen die het gezin bijna iedere dag eet. Aardappelen zijn het belangrijkste landbouwproduct in Altiplano. Ook helpt ze Richard water van de bron naar het huis dragen. Ze zijn blij dat ze een eigen bron hebben en dat ze niet ver weg hoeven om water te halen. Af en toe gaan ze voor hun moeder naar de winkel in het dorp om brood, meel, suiker of zout te halen. 'Soms gaat María helemaal uit zichzelf afwassen', zegt haar moeder. 'Dat vind ik heel fijn.'

Richard en María zijn blij dat hun ouders zo hard werken voor het gezin: de was doen, eten koken, voedsel verbouwen en over het evangelie vertellen. En hoewel ze hun ouders vaak helpen, spelen ze ook graag met hun vrienden en vriendinnen. María speelt met haar vriendinnen graag met poppen. Haar pop heet Elizabeth. Richard knikkert graag met zijn vrienden.

De lente is hun lievelingstijd van het jaar, zoals voor de meeste mensen op de hoogvlakten. Er is dan veel jong gras voor de dieren, er kan graan worden gezaaid

en geoogst, en er kan groente worden verbouwd. Als de aardappelen worden geoogst, verkopen ze een deel om ander voedsel te kunnen kopen. Als ze een goede oogst hebben, gaan ze zelfs met z'n allen een ijsje eten. Dat vindt María een van de leukste dingen om met haar vader te doen.

Op hun verjaardag mogen María en Richard uitkiezen wat ze zullen eten. María kiest altijd rijstsoep; Richard wil meestal *quinoa*—soep (een soort graan). Allebei kiezen ze iets anders dan de aardappelen die zij meestal eten.

Richard en María zijn blij dat ze vier jaar geleden lid van de kerk zijn geworden. Richard vindt het leuk om naar de kerk te gaan, omdat hij weet dat hij daar leert hoe hij een beter mens kan worden. María gaat graag naar de kerk om naar de verhalen uit de Schriften te luisteren. Ze houdt vooral van verhalen over Jezus Christus. 'Omdat Hij ervoor heeft gezorgd dat onze zonden vergeven kunnen worden.' Ze zingen allebei graag lofzangen.

Voordat de kinderen iedere ochtend naar school gaan, bidt het gezin Layme Huallpa samen. Dat vindt María erg fijn. Ze bidden voor zichzelf en voor andere mensen. En ze bidden voor de dieren als ze ziek zijn, dat ze weer gezond en sterk zullen worden. 'Als ik 's avonds bid en naar bed ga,' zegt María, 'voel ik dat mijn hemelse Vader voor mij zorgt en mij beschermt.'

Richard bidt vaak om hulp bij zijn proefwerken op school. 'Ik weet dat mijn hemelse Vader me kan helpen onthouden wat ik heb geleerd', zegt hij.

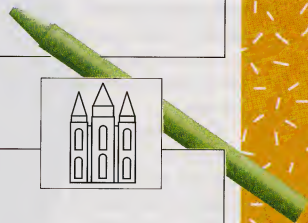
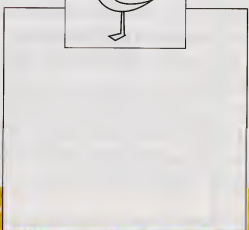
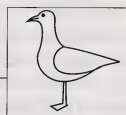
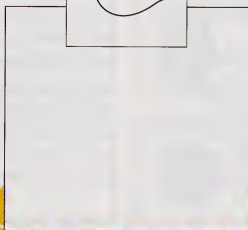
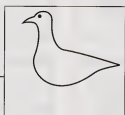
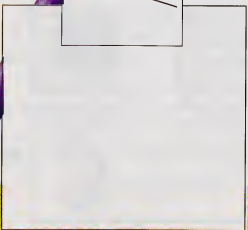
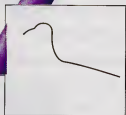
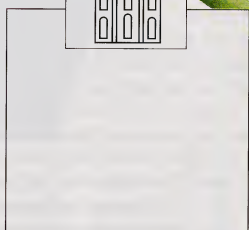
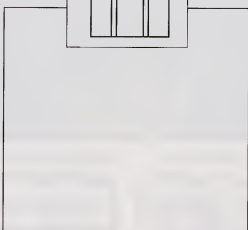
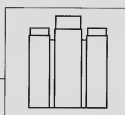
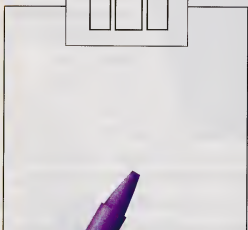
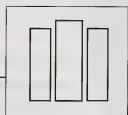
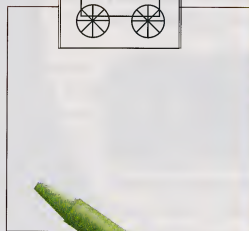
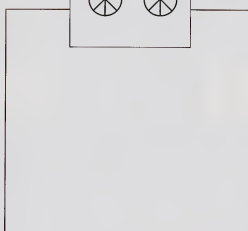
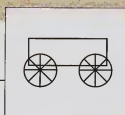
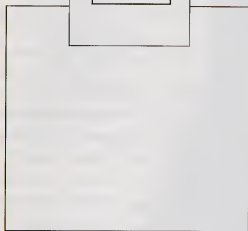
'María en Richard helpen altijd graag,' zegt hun vader. 'We zijn blij dat we zulke goede kinderen hebben, en we houden van ze.' □

VEEL PLEZIER!

Ik kan tekeningen van de pioniers maken

Pat Kelsey Graham

Pak vlug je kleurpotloden en teken in ieder vak na wat er in het vakje daarboven staat. Kleur daarna de tekeningen die je gemaakt hebt. Veel plezier!

Een van de grootste gaven van God

Ann Jamison

'Indien gij door de poort zult ingaan, en de Heilige Geest ontvangt, [zal] deze u alles tonen, wat gij moet doen' (2 Nephi 32:5).

Er zijn veel mooie gaven die we kunnen krijgen, maar de gave van de Heilige Geest is een van de grootste gaven van God. Onze hemelse Vader belooft deze grote gave aan iedereen die zich laat dopen en zich aan het doopverbond houdt.

Als je een gave die je hebt gekregen wilt houden, moet je er goed voor zorgen. Dat is hetzelfde met de gave van de Heilige Geest. Er zijn belangrijke dingen die je moet doen om de Heilige Geest altijd bij je te hebben.

Onze hemelse Vader geeft de Heilige Geest aan de mensen die naar Hem luisteren. Je luistert naar Hem als je je laat dopen. Je luistert naar Hem als je bidt en de Schriften bestudeert. Je luistert naar Hem als je vriendelijk, eerlijk, geduldig en lief bent. Je luistert naar Hem als je aan zijn Zoon Jezus Christus denkt. Als je gehoorzaam bent, kun je de Heilige Geest altijd bij je hebben.

Waarom is het belangrijk om de Heilige Geest bij je te hebben? De Heilige Geest zal je helpen en leiden bij het nemen van de juiste beslissingen (zie LV 11:12–14). De Heilige Geest wordt de Trooster genoemd (zie Johannes 14:26). Hij kan je helpen en troosten als je verdrietig of eenzaam bent.

Hoe kun je weten of de Heilige Geest bij je is? Als je liefde, vreugde of vrede voelt, of als je aardig bent, voel je de invloed van de Heilige Geest.

Soms zeggen we dat de Heilige Geest 'fluistert'. We horen Hem niet alleen met onze oren — we 'horen' hem met ons verstand en ons hart (zie LV 8:2).

President Ezra Taft Benson (1899–1994) heeft ons de volgende raad gegeven: 'Bid je hemelse Vader of Hij je altijd wil zegenen met zijn Geest. (. . .) De Heilige

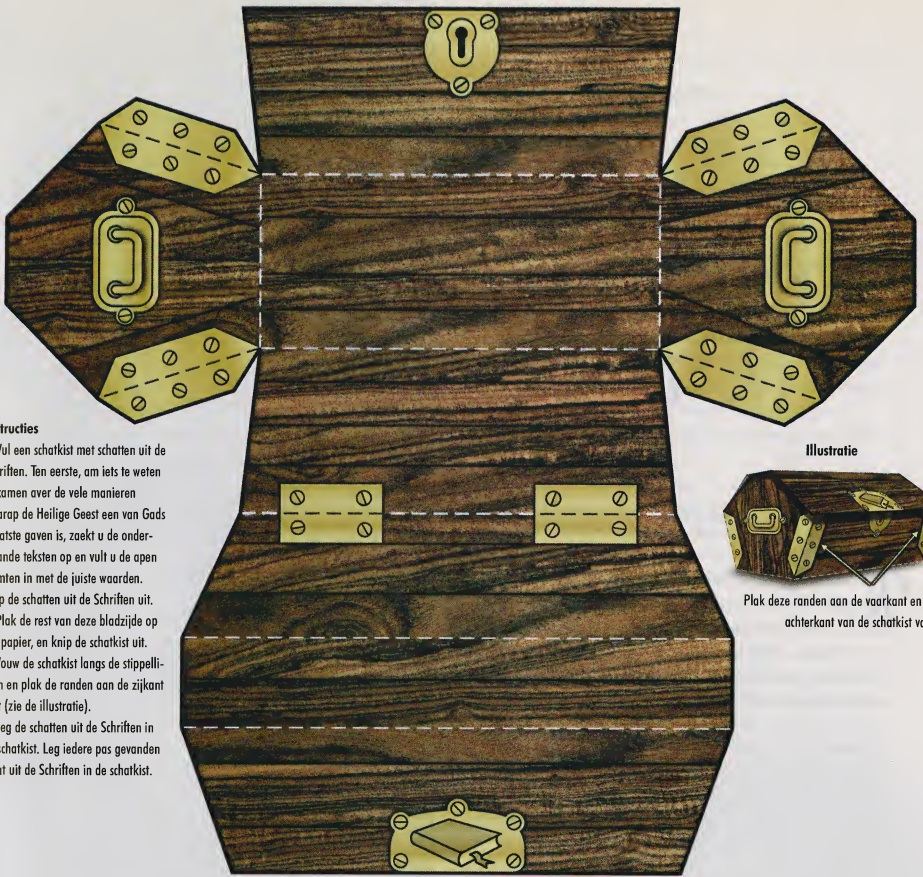
Geest is (. . .) een geschenk van onze hemelse Vader. (. . .) Hij fluistert je met een stille, zachte stem in het goede te doen. Als je goed doet, zul je je goed voelen, en dat is de Heilige Geest die tot je spreekt.' ('Aan de kinderen van de kerk', *De Ster*, juli 1989, blz. 76.)

Als je bent gedoopt, bevestigd en de Heilige Geest hebt ontvangen, zul je, als je je beloften aan je hemelse Vader nakomt, met een van zijn grootste gaven worden gezegend: de gave van de Heilige Geest.

Ideeën voor de participatieperiode

1. *Laat ieder kind in de loop van de maand een boekje maken met de titel 'De Heilige Geest helpt mij bij het naleven van mijn doopverbond'. Help de kinderen bij het herkennen van manifestaties van de Heilige Geest, zoals de voorbeelden die in Galaten 5:22–23 staan vermeld. Vertel over de ervaring die ouderling Robert D. Hales had toen hij zich liet dopen, waardoor hij de invloed van de Heilige Geest herkende (zie De Ster, juli 1999, blz. 37–40). Help de kinderen bij het herkennen van de invloed van de Heilige Geest tijdens ervaringen in hun eigen leven, en bespreek in hoeverre zij met behulp van deze ervaringen doopverbonden kunnen sluiten en naleven. Laat de kinderen in hun boekje iets over deze ervaringen schrijven of tekenen. Vertel over een ervaring die u met de invloed van Heilige Geest hebt gehad.*

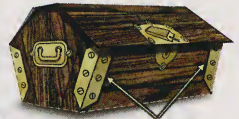
2. *Lees enkele teksten over de eigenschappen en taken van de Heilige Geest (zie Johannes 14:26; Jakob 4:13; LV 11:12). Maak bladzijden voor de boekjes 'De Heilige Geest helpt mij bij het naleven van mijn doopverbond', met die eigenschappen en taken onderaan iedere bladzijde. Laat de kinderen op iedere bladzijde iets opschrijven of tekenen wat hun eraan herinnert hoe de Heilige Geest hen kan onderichten, hen kan leiden, de waarheid tot hen kan spreken en hen de waarheid kan helpen spreken. Zing een lofzang of een lied over de Heilige Geest. Moedig de kinderen aan om thuis te vertellen wat ze hebben geleerd. □*

Instructies

1. Vul een schatkist met schatten uit de Schriften. Ten eerste, om iets te weten te komen over de vele manieren waarop de Heilige Geest een van Gads grootste gaven is, zoekt u de onderstaande teksten op en vult u de open ruimten in met de juiste woorden. Knip de schatten uit de Schriften uit.
2. Plak de rest van deze bladzijde op dik papier, en knip de schatkist uit.
3. Vouw de schatkist langs de sippellijnen en plak de randen aan de zijkant vast (zie de illustratie).
4. Leg de schatten uit de Schriften in de schatkist. Leg iedere pas gevonden schat uit de Schriften in de schatkist.

Illustratie

Plak deze randen aan de voorkant en de achterkant van de schatkist vast.

'Vaarwaar, waarwaar zeg ik u: Ik zal u van mijn Geest mededelen, die uw verstand zal verlichten en uw ziel met _____ vervullen' (LV 11:13).

'Maar de vrucht van de Geest is liefde, blijdschap, _____, lankmaedigheid, vriendelijkheid, goedheid, _____' (Galaten 5:22).

'Indien gij daar de poort [de doop] zult ingaan, en de Heilige Geest ontvangt, [zal] deze u alles _____, wat gij moet doen' (2 Nephi 32:5).

'Stel uw vertrouwen in die Geest, die u aanspoort _____ te doen, ja, rechtvaardig te handelen, aatmoedig te wandelen, rechtvaardig te aardelen; dit is mijn Geest' (LV 11:12).

'De Trooster, de Heilige Geest, (. . .) zal u alles _____ en u te binnen brengen al wat Ik u gezegd heb' (Jahannes 14:26).

'En daar de kracht des Heiligen Geestes kunt gij _____ van alle dingen weten' (Marani 10:5).

VERHAAL

'Mijn vrede geef Ik u'

Kaye Garner
ILLUSTRATOR: MARK ROBISON

'Karin,' riep papa, 'wil je even kijken of de krant er al is?'

Karin liep langzaam naar de voordeur. Ze bleef even stilstaan, deed haar ogen dicht en fluisterde: 'Laat er alsjeblieft, *alsjeblieft*, een verhaal over een circus of een voetbalwedstrijd op de voorpagina staan.'

Toen ze bij de deur kwam, keek ze naar de krant op de deurmat. 'De oorlog wordt erger', stond er in grote letters. Ze rolde de krant snel op zodat ze de kop niet zag en rende naar haar vader.

Die ochtend zou iedereen in Karins klas iets uit de krant vertellen. Alle leerlingen hadden stukjes uit de krant meegenomen. Jason had het verhaal over de orkaan bij zich. Karin had een artikel meegenomen over een hond die kon waterskiën. Haar lerares had gezegd dat een verhaal over een hond geen belangrijk nieuws was, maar dat kon Karin niets schelen. Het hele bord hing vol met verhalen over oorlogen, rampen en misdaden. Karin hing haar foto van de hond op een plek die ze goed kon zien.

Karin was blij dat ze weer naar huis kon gaan. Ze deed haar huiswerk en hielp haar moeder in de keuken. Papa vroeg hoe haar dag was geweest terwijl hij naar het nieuws op de televisie keek. Toen ze haar vader over haar grappige artikel wilde vertellen, zag ze op de TV foto's van kinderen die door een bom gewond waren geraakt.

HANDKARTEWAARD

Karin rende naar haar kamer en deed de deur dicht. Ze liet zich op haar bed vallen en verstopte haar hoofd onder een paar kussens. Ze had een brok in haar keel en was misselijk. Tranen rolden over haar wangen.

Na een hele tijd klopte er iemand op haar deur. 'Mag ik binnenkomen?' vroeg haar moeder zachtjes.

'Ja hoor.' Karins stem was onder de kussens slecht te horen.

'Wat is er aan de hand, lieverd? Was het niet leuk op school?' vroeg haar moeder.

'Niet echt', mompelde Karin onder de kussens.

'Wil je erover praten? Ik kan later terugkomen als je nu alleen wilt zijn.' Mama ging op de rand van het bed zitten.

Karin ging op haar rug liggen en de kussens vielen op de grond. Ze keek even naar het plafond en zei toen: 'Mama, houdt onze hemelse Vader van iedereen evenveel!'

'Ja, dat klopt.'

'Waarom zijn er dan oorlogen waar mensen gewond raken en doodgaan? Waarom zijn zoveel mensen ongelukkig? Als Hij van ons houdt, waarom laat Hij die oorlogen niet ophouden?'

Mama dacht even na. 'Dat zijn goede vragen. Laten we eens kijken of we wat antwoorden kunnen bedenken. Weet je nog dat we een paar maanden geleden op de gezinsavond hebben gepraat over ons leven voordat we op aarde kwamen? Toen hebben we over de belangrijke vergadering gesproken waar onze hemelse Vader zijn plan aan ons vertelde.'

'Ja, dat weet ik nog', zei Karin. 'Satan wilde iedereen dwingen om het goede te doen, zodat we allemaal bij onze hemelse Vader zouden terugkomen.'

'Dat klopt', zei mama. 'Waarom was dat geen goed idee?'

'Omdat we dan niet zelf konden kiezen.'

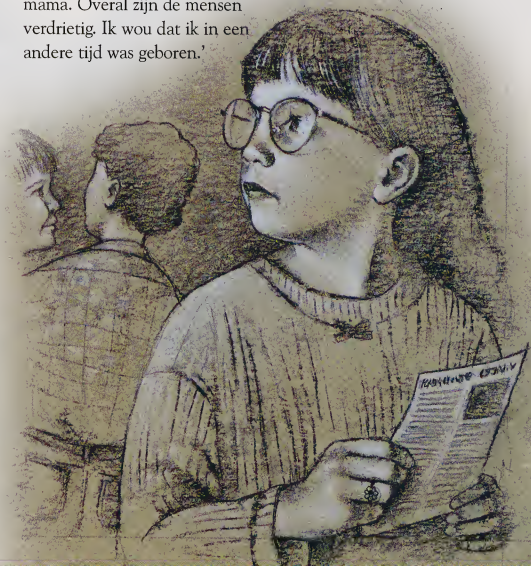
'Ja, onze hemelse Vader wist dat het beter was als wij zelf zouden kiezen om zijn geboden te onderhouden. En Hij wist dat sommige mensen niet zouden luisteren en

dat veel mensen niet bij Hem zouden terugkeren. Hij wist ook dat sommige mensen andere mensen pijn zouden doen, zelfs goede mensen en kinderen. Hij wist dat Satan hard zou werken om ons elkaar pijn te laten doen, omdat Satan niet wil dat wij weer bij onze hemelse Vader gaan wonen. Hij wil dat wij ongelukkig zijn, net als hij.'

Karin ging op haar zij liggen en keek naar haar moeder. Ze wilde een moeilijke vraag stellen, maar ze was bang voor het antwoord. 'Maar wat gebeurt er als er hier oorlog uitbreekt? Ik ben bang dat iemand van ons dan gewond raakt of doodgaat.'

Mama sloeg haar armen om Karin heen. 'O, ik wou dat ik je kon beloven dat er met ons nooit iets slechts zal gebeuren. Er zal bij ons misschien geen oorlog uitbreken, maar nu er steeds meer kwaad in de wereld komt, zijn er steeds meer gevaren en beproevingen in ons leven.'

Karin begon weer te huilen. 'Ik kan er niet tegen, mama. Overal zijn de mensen verdrietig. Ik wou dat ik in een andere tijd was geboren.'

'Er is altijd verdriet in de wereld geweest, Karin, maar ik begrijp je wel — het is soms teveel. Wist je dat onze hemelse Vader heeft gewacht om jou in deze tijd op aarde te laten komen? Voordat je op aarde kwam, was je heel sterk, en je had alles wat je hier nodig hebt om problemen en verleidingen te overwinnen.'

'Echt waar?' Karin dacht even na. 'Waarom ben ik dan zo bang?'

'Omdat de wereld best eng is voor iemand van elf jaar. Maar ik heb wel een paar ideeën om je te helpen. 'Ten eerste, als je bidt, vraag dan om vrede in je hart. De Heilige Geest is een Trooster, en Hij kan ervoor zorgen dat je je beter voelt. Hij kan de slechte dingen in je leven niet wegnemen, maar hij kan je wel met je

problemen helpen. Ten tweede, misschien kun je papa om een vaderlijke zegen vragen.'

Karin wist nog dat ze zich beter voelde toen haar vader haar aan het begin van het schooljaar een zegen had gegeven. 'Dat is een goed idee. Ik voel me altijd beter na een zegen.'

'Ik ook', zei mama. 'Het zal ook helpen als je naar goede dingen kijkt. Onze hemelse Vader wil dat we gelukkig zijn. We leven wel in een moeilijke tijd, maar we kunnen nog wel vreugde hebben. Je kunt naar een mooie zonsopgang kijken of met je broer of zus spelen. Laat papa en ik ons maar over sommige dingen zorgen maken, in ieder geval tot je ouder bent.'

'Goed', zuchtte Karin opgelucht. 'Afgesproken.'

'Er is nog iets om je te helpen, maar dat is een verrassing.'

'Wanneer gaat u me vertellen wat de verrassing is?'

Karin was gek op verrassingen.

'Over een paar dagen', zei mama met een geheimzinnige glimlach.

De hele week probeerde Karin te doen wat haar moeder had gezegd. Ze voelde zich al beter toen ze een vaderlijke zegen had gekregen, en ze deed haar best om van iedere dag te genieten.

Toen ze een paar dagen later uit school kwam en haar slaapkamer inliep, zag ze iets nieuws. Op de muur, waar ze het iedere ochtend goed kon zien, hing een geborduurd plaatje. Er stonden vogels, bloemen en vlinders op, en in het midden stonden de woorden van de Heiland, uit Johannes 14:27: 'Vrede laat Ik u, mijn vrede geef Ik u; niet gelijk de wereld die geeft, geef Ik hem u. Uw hart worde niet ontroerd of versaagd.' □

HANDKARPIONIERS

Susan Arrington Madsen (een waar gebeurd verhaal)

Agnes Caldwell vond dat ze de slimste en zuinigste moeder had die er was. Agnes wist dat het niet makkelijk voor haar moeder was om als weduwe voor drie zoons en twee dochters te zorgen.

Vlak voordat Agnes werd geboren, was haar vader, William Caldwell, op zee verdronken. Een paar jaar later moest haar moeder met het gezin van Schotland naar Amerika emigreren, en door Amerika naar de Salt Lake Valley trekken.

In 1856, toen Agnes negen was, ging het gezin aan boord van de *Thomton*.

Zeven weken later kwamen ze in Amerika aan. In Iowa sloten ze zich aan bij de handkargroep James G. Willie. Onderweg hadden ze veel problemen. Ze moesten hun zware handkarren door de sneeuw en de kou duwen of trekken. Agnes wist dat hun leven door het harde werk en de goede voorbereiding van hun moeder vaak werd gereed.

Toen ze op een dag weinig te eten hadden, verkocht haar moeder een spreij en een deken, en gebruikte het geld om eten te kopen. Ze ruilde vaak prulletjes en geschenken met de indianen voor gedroogd vlees. Dat was heel handig, vooral als ze

ILLUSTRATOR: PAUL MANN

HANDKARPIOEVERS

door de harde wind geen vuur konden maken om eten te koken. Op zulke dagen gaf ze haar kinderen een stuk gedroogd vlees en wat brood. Soms nam ze een stukje vlees en maakte ze een stooftop, met wat meel en zout. Dat smaakte zo lekker op een koude avond!

Agnes vroeg zich af hoe haar moeder op de prairie telkens weer voor eten kon zorgen. Soms maakte ze een gat in de grond en deed het eten in een zware ijzeren ketel met een deksel. Dan zette ze de ketel in de grond en legde ze er brandend buffelmest of stukjes hout op. Zo heeft ze vaak eten gemaakt.

Toen de handkargroep op een dag in Laramie (Wyoming) was, bezochten moeder en anderen een officier van de commandopost. Ze wilde wat juwelen en zilveren lepels voor meel en vlees ruilen. De officier

zei dat hij niets aan haar spullen had, maar vertelde haar waar ze wel kon ruilen. Toen moeder wegging, zei hij tegen de anderen dat ze gek waren om deze gevaarlijke reis te maken. Hij probeerde hen over te halen om in Wyoming te blijven, maar zij zeiden dat ze naar de andere heiligen der laatste dagen in de Rocky Mountains wilden gaan. Toen moeder terugkwam, gaf hij hun een grote ham en wenste hun een goede reis naar Utah.

Agnes schreef over een gebeurtenis die plaatsvond vlak voordat ze in de Salt Lake Valley aankwamen. 'Vlak voordat we over de bergen gingen, kwamen er mensen om ons te helpen. Dat was een opluchting. De zwakke en oudere mensen mochten in huifkarren rijden en de gezonde

mensen liepen verder. Toen de huifkarren op weg gingen, besloten een aantal kinderen te proberen de huifkarren bij te houden. We hoopten dat we zouden mogen meerijden. Dat hoopte ik in ieder geval. Een voor een vielen ze af, totdat ik de enige was, vastbesloten om mee te rijden.

'Na de langste afstand van mijn leven te hebben gerend, vroeg de voerman, William Henry "Heber" Kimball, aan me: "Wil je soms meerijden, meisje?" Ik antwoordde zo netjes mogelijk: "Graag, meneer." Toen greep hij mijn hand beet en liet de paarden harder lopen, waardoor ik harder moest rennen. En mijn benen waren al zo moe. En zo gingen we volgens mijn gevoel wel kilometers verder. Ik dacht toen dat hij de gemeenste man op aarde was, en ik dacht andere dingen die niet zo netjes zijn om als meisje te denken. Toen ik echt niet meer verder kon, stopte hij. Hij nam een deken, sloeg die om me heen en legde me op de bodem van de huifkar, warm en zacht. Nu had ik de tijd om van gedachten te veranderen. En dat

deed ik. Ik wist dat hij me van bevriezing had gered voordat hij me in de huifkar tilde.'

Het gezin Caldwell kwam op 9 november 1856 veilig in de Salt Lake Valley aan. Agnes trouwde later met Chester Southworth en ze kregen 13 kinderen. Ze hebben in Dingle (Idaho), Cardston (Alberta) en Gridley (Californië) gewoond. Toen haar man overleed, verhuisde Agnes naar Brigham City om dichter bij een aantal van haar kinderen te wonen. Ze overleed op 11 september 1924, en is 77 jaar oud geworden. □

Uit de autobiografie van Agnes Caldwell overgenomen, van getypte kopij van een interview door haar dochter Veara Southworth Fife.

VERHALEN UIT HET NIEUWE TESTAMENT

JOHANNES DE DOPER WORDT GEBOREN

ILLUSTRATOR: PAUL WANN

De engel Gabriël zei tegen Maria dat Elisabet een zoon zou krijgen. Maria en Elisabet waren nichten van elkaar.

Lucas 1:36–38

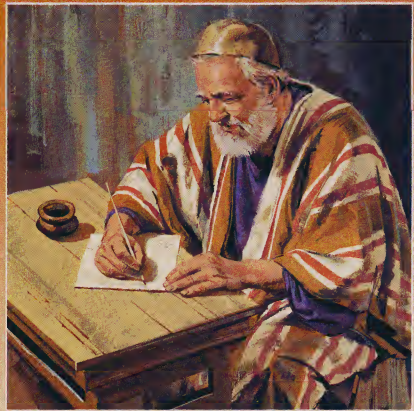
Maria ging naar Elisabet toe. De Heilige Geest zei tegen Elisabet dat Maria de moeder van Jezus Christus zou worden. Maria en Elisabet werden met de Heilige Geest vervuld en zij bedankten God dat Hij hen zegende. Maria bleef drie maanden bij Elisabet. Toen ging ze naar huis, naar Nazaret.

Lucas 1:39–56

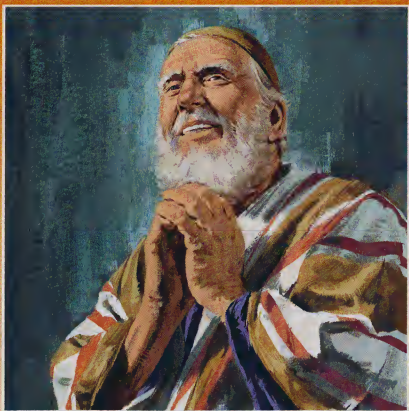
De zoon van Elisabet werd geboren. Haar vrienden en familieleden waren gelukkig. Zij vonden dat de baby naar zijn vader Zacharias moest worden genoemd. Maar Elisabet zei dat de baby Johannes zou heten. Iedereen was verbaasd.

Lucas 1:57-61

De mensen vroegen aan Zacharias hoe de baby moest worden genoemd. Zacharias kon nog steeds niet praten en schreef: 'Johannes is zijn naam'.

Lucas 1:62-63

Eindelijk kon Zacharias weer praten. Hij werd met de Heilige Geest vervuld. Hij bedankte God voor de baby, en hij zei tegen de mensen dat Jezus Christus binnenkort geboren zou worden.

Lucas 1:64, 67, 76

Johannes zou opgroeien en de mensen over Jezus vertellen. Hij zou een groot profet worden.

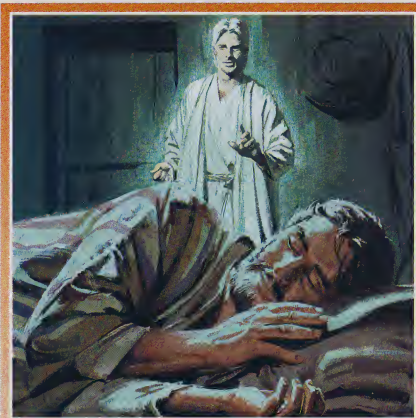
Lucas 1:67-80

JOZEF EN DE ENGEL

Jozef was een goed mens. Hij en Maria zouden gaan trouwen. Toen hoorde hij dat Maria in verwachting was. Hij wist niet wat hij moest doen, want de baby was niet zijn kind. Hij vond dat hij niet met haar moest trouwen.

Matteüs 1:18–19

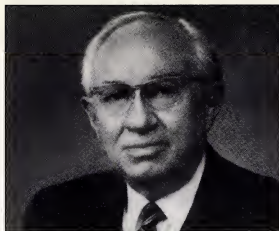
Op een avond zag Jozef in een droom een engel die tegen hem zei dat Maria's baby de Zoon van God was. De engel zei tegen Jozef dat hij met Maria kon trouwen en dat ze de baby Jezus moesten noemen. Jezus zou de Verlosser van de wereld worden.

Matteüs 1:20–21

Jozef luisterde naar de engel en trouwde met Maria.

Matteüs 1:24–25

- 20 Leeds (Utah), 12 september
- 21 Bismarck (North Dakota), 19 september
- 22 Provo (Utah), 24 september
- 23 Provo (Utah), 5 oktober
- 24 Washington, D.C., 13 oktober
- 25 Columbia (South Carolina), 16-17 oktober
- 26 Detroit (Michigan), 23-24 oktober
- 27 Nauvoo (Illinois), 24 oktober
- 29 Billings (Montana), 20-21 november
- 30 Provo (Utah), 30 november
- 32 Raleigh (North Carolina), 18-19 december

Tempelinvijdingen

- Anchorage-tempel (Alaska), 9-10 januari
- Colonia Juárez Chihuahua-tempel (Mexico), 6 maart
- Madrid-tempel (Spanje), 19-21 maart
- Bogotá D.C.-tempel (Colombia), 24 april
- Guayaquil-tempel (Ecuador), 1-2 augustus
- Spokane-tempel (Washington), 21-22 augustus
- Columbus-tempel (Ohio), 4-5 september
- Bismarck-tempel (North Dakota), 19 september
- Columbia-tempel (South Carolina), 16-17 oktober
- Detroit-tempel (Michigan), 23-24 oktober
- Halifax-tempel (Nova Scotia), 14 november

- Billings-tempel (Montana), 20-21 november
- Edmonton-tempel (Alberta), 11-12 december
- Raleigh-tempel (North Carolina), 18-19 december

Andere invijdingen

- Herinvijding van het ringgebouw van de ring Salt Lake East Millcreek, 27 juni
- Het monument *Journey's End*, 24 juli
- Ricks College Spencer W. Kimball Student and Administrative Services Building, 7 september
- Herinvijding van het Mountain Meadows Monument, 11 september
- Huntsman Cancer Institute, 13 september
- Herinvijding van BYU Ernest L. Wilkinson Student Center, 5 oktober

Het steken van de eerste spade

- Palmyra-tempel (New York), 25 mei
- Nauvoo-tempel (Illinois), 24 oktober

Bijeenkomsten voor leden en zendelingen

- Santiago (Chili), bijeenkomst voor zendelingen, 25 april
- Santiago (Chili), regionale conferentie, 25 april
- Opleidingsinstituut voor zendelingen in Provo (Utah), haardvuuravond voor zendelingen, 25 juni
- Guayaquil (Ecuador), bijeenkomst voor leden, 31 juli
- Maracaibo (Venezuela), bijeenkomst voor leden, 3 augustus
- Maracaibo (Venezuela), bijeenkomst voor zendelingen, 3 augustus
- Spokane (Washington), bijeenkomst voor jonge alleenstaanden,

22 augustus

- Wijk 1, Leeds (Utah), avondmaalsdienst, 12 september

Overige

- Diner voor Neal A. Maxwell, University of Utah, 5 januari
 - Satellietuitzending over zendingswerk, 21 februari
 - Toespraak, BYU Jerusalem Center, 22 maart
 - Diner voor Ricks College Presidents' Club, 10 april
 - BYU Management Society, 29 april
 - Promotie- en afstudeerdag Weber State University, 6 mei
 - Instructiebijeenkomst voor tempelschrijvers, 10 mei
 - World Affairs Council in Los Angeles, 13 mei
 - Ceremonie voor de introductie van de website 'FamilySearch', 24 mei
 - Instructiebijeenkomst voor nieuwe zendingspresidenten, 25 juni
 - Lunch ter gelegenheid van 'Days of 47', 24 juli
 - Promotie- en afstudeerdag BYU, 12 augustus
 - Devotional op Ricks College, 7 september
 - Diner en viering van BYU 'capital campaign', 24 september
 - Première van 'American Prophet', 13 oktober
 - Public Relations Society of America, 17 november
 - Devotional aan de BYU, 30 november
 - Kerstdevotional van het Eerste Presidium, 5 december
 - Sluiting van de tijdcapsule van de zondagsschool, 8 december
 - *Larry King Live* vanaf Temple Square, 24 december □
- Met toestemming uit Church News van 25 december 1999 overgenomen*

Andere activiteiten van president Hinckley

In december 1999 heeft president Hinckley aan een vraaggesprek op televisie deelgenomen (dat was op kerstavond), de viering van de zondagsschool met een tijdscapsule bijgewoond en de nieuwe zuivelfabriek van de kerk bezocht.

Vraaggesprek op *Larry King Live*

Tijdens een vraaggesprek met Larry King van CNN, dat op kerstavond vanuit de Tabernakel op Temple Square werd uitgezonden, heeft president Hinckley de mensen opgeroepen om 'positie in te nemen, om de terugkeer van de normen uit te roepen, om eerlijk te zijn, om oprecht te zijn, om integere mensen te zijn, gelovige mannen en vrouwen, die bidden.' Hij zei verder: 'Laat het besmettelijk worden. Laat deugdzaamheid de wereld overspoelen.'

Over de verhoudingen tussen de verschillende godsdiensten zei president Hinckley: 'Er zijn verschillen; natuurlijk zijn die er. Maar er is volgens mij een grotere geest van verdraagzaamheid, een grotere geest van aanvaarding ten opzichte van andere godsdiensten.' Op de vraag of de leden van de kerk de vervolgingen uit het verleden hebben vergeven, zei

president Hinckley: 'Die vergeving komt uit het evangelie voort. Je vertrouwt op de Heer. Je geeft Hem je lasten. Je kunt niet vergeven tenzij je dat goddelijke gevoel hebt.'

Over de hedendaagse jongeren en hun problemen zei president Hinckley dat velen 'de weg hebben gevonden en de leerstellingen als leidraad in hun leven aanvaarden, en eraan werken om waardevolle, productieve burgers in de samenleving te zijn.'

Aan het programma van een uur namen ook de eerwaarde Robert Schuler deel, die van vlakbij de geboorteplaats van de Heiland in Bethlehem (Israël) via satelliet te horen was, en de Zuid-Afrikaanse aartsbisschop Desmond Tutu, die vanuit de Nationale Kathedraal in Washington D.C. te horen was. In september 1998 heeft president Hinckley aan een vraaggesprek van een uur over de kerk deelgenomen, ook tijdens *Larry King Live*.

Tijdscapsule van de zondagsschool

'Ik vind het een wonder dat iedere zondag, over de hele wereld, de zondagsscholen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen samenkomen en in de verschillende leeftijdsgroepen dezelfde les behandelen', zei president Hinckley tijdens een ceremonie op 8 december 1999 om het 150-jarig bestaan van de zondagsschool te vieren. 'Dit alles heeft een enorme, bindende uitwerking op de kerk. Die leerstellingen zijn de lijm waarmee de kerk bij elkaar wordt gehouden en vormen de basis van ons individuele getuigenis.'

Aangezien de zondagsschool de traditie heeft om elke vijftig jaar een tijdscapsule te maken, werd er tijdens de ceremonie een nieuwe tijdscapsule gevuld met aandenkens en kunstvoorwerpen, die in 2049 geopend zal worden. Andere deelnemers aan de ceremonie waren president Thomas S. Monson, eerste raadgever in het Eerste Presidium; president James E. Faust, tweede raadgever in het Eerste Presidium; ouderling Russell M. Nelson en ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen; en ouderling Harold C. Hillam van het Presidium der Zeventig, werkzaam als algemeen zondagsschoolpresident van de kerk. Eerder in 1999 werd de tijdscapsule van de zondagsschool geopend die in 1949 was verzegeld.

Gemaakt van titaan, in de vorm van de aardbol, bevat de tijdscapsule van 1999: een stuk van de Berlijnse muur, bouwtekeningen voor de herbouw van de Nauvoo-tempel (Illinois), een verzilverde troffel die gebruikt is bij het plaatsen van de hoeksteen voor de Billings-tempel (Montana), een stuk graniet dat door een tornado van het nieuwe conferentiecen-

Larry King, met zijn zontje, spreekt met president Hinckley na de uitzending op kerstavond.

trum in Salt Lake City afviel, een speciale notebook-computer met beelden en teksten, en talrijke andere documenten, kunstvoorwerpen en aandenkens uit de hele wereld.

'Ik hoop dat deze geweldige organisatie als een positieve kracht zal voortgaan, en een invloed ten goede zal zijn voor de miljoenen mensen die lid van de kerk zullen worden voordat deze tijdcapsule weer zal worden geopend', schreef president Hinckley in een verzegelde brief die ook in de capsule werd gestopt.

Rondleiding in de nieuwe zuivelfabriek

Op 1 december 1999 kregen leden van het Eerste Presidium, het Quorum der Twaalf Apostelen, de Presiderende Bisschop, het Presidium der Zeventig en het algemeen ZHV-presidium een rondleiding in de nieuwe zuivelfabriek op Welfare Square in Salt Lake City. Gezamenlijk vormen deze leidinggevenden het algemeen comité welzijnszorg van de kerk. 'Het is een fabriek om aan de behoeften van hongerigen en armen

te ontmoet te komen', zei president Monson, eerste raadgever in het Eerste Presidium.

'En dat kan nu doelmatig gedaan worden, hygiënisch en in een geest van liefde.'

President Boyd K. Packer, waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen, zei dat de fabriek schoon was en goed geleid werd. 'Ik vind het een goed idee dat ringen in de geest van dienstbetoon vrijwilligers verstrekken', zei hij. □

Jongeren in Thailand maken standbeeld en park schoon

FOTO GEFARST MET TOESTEMMING VAN BRUCE WHITMORE

Jongemannen en jongevrouwen uit Bangkok (Thailand) maken een standbeeld in Lumphini Park schoon.

Jongemannen en jongevrouwen uit de ring Bangkok (Thailand) hebben onlangs aan een dienstbetoonproject deelgenomen door een standbeeld van koning Vajivarudh en het voetstuk schoon te maken. Tijdens het jaarlijkse dienstbetoonproject heeft de jeugd ook struiken gesnoeid en de tuinen van Lumphini Park schoongemaakt.

Dit jaar werden de jongeren geholpen door de medewerkers van het hotel Pan Pacific. Het project werd goedgekeurd en ondersteund door de gemeenteraad van Bangkok.

Het standbeeld is door professor Silpa Bhirasri gemaakt en op 7 juni 1941 voltooid. Koning Vajivarudh was van 1910 tot 1925 in functie. Hij schreef toneelstukken, gaf kranten uit en introduceerde de leerplicht. Jonge mensen herinneren hem als de oprichter van de nationale scouting in Thailand. □

*Met toestemming uit
Church News van 25 december 1999
overgenomen*

Kleine gebeurtenissen leiden tot grote verzameling namen

Shaun Stahlé

In 1995, bijna 46 jaar nadat hij China was ontvlucht, keerde Ching Ning terug naar zijn geboortestad Liuyang, waar hij als held werd ontvangen. Hij was uitgenodigd om de familiereünie van de familie Ning bij te wonen. Die dag, op een open veld waar 6000 afgevaardigden van de familie stonden, kreeg hij een serie van 175 delen van de genealogie van zijn familie aangeboden. Er stonden meer dan 200 000 namen van voorouders in, tot aan het jaar 602 n.Chr.

Nadat hij de afgelopen vier jaar voor 24 generaties tempelwerk had verricht, gaf broeder Ning de gehele set met namen aan de kerk om te microfilmen. Namens de kerk nam Richard E. Turley junior, directeur van de afdelingen familiegeschiedenis en kerkgeschiedenis, op 25 december 1999 de gebonden boeken in ontvangst tijdens een informele bijeenkomst van familieleden en vrienden in de bibliotheek voor familiegeschiedenis van de kerk.

'Deze verzameling is een monumentale inspanning van veel mensen in een periode van duizenden jaren',

zei broeder Turley. 'Er zijn meer mensen in dit werk geïnteresseerd dan alleen de mensen die hier vandaag aanwezig zijn.'

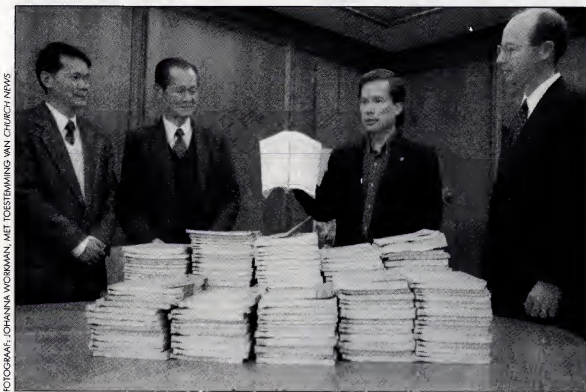
Het opzetten van de familiegeschiedenis van de familie Ning is voortgekomen uit een aantal kleine gebeurtenissen die op zichzelf niet belangrijk leken, maar in de context van het leven van broeder Ning uitermate belangrijk bleken te zijn.

Broeder Ning werd in maart 1920 geboren. Toen hij opgroeide, eerde hij de voorouders in de familie volgens de Chinese tradities, en hij was een van de weinigen die het familiege-

dicht met de namen van de familie uit zijn hoofd kende. Als iemand die veel interesse in de familiegeschiedenis van de familie Ning had, noteerde broeder Ning op papier wat hij wist, en in 1943 beklom hij een steile heuvel om een oude man te bezoeken die informatie over een andere tak van de familie Ning had verzameld. De twee verslagen werden gecombineerd en aan de zoon van de oude man in bewaring gegeven. In 1949 kwamen broeder Ning, zijn vrouw Tak-Suen, en hun tweejarige zoon in Hongkong aan. Later, in de jaren zestig, toen veel verslagen en gebruiken in China werden vernietigd, werden de verslagen van de familie Ning behouden door ze in de grond te begraven.

Broeder Ning wist tot aan 1958 helemaal niets over de kerk, toen hij en zijn vrouw in Hongkong voor het eerst met de zendelingen in contact kwamen. Toen ze op een avond langs een middelbare school liepen, zagen ze zendelingen in witte overhemden les geven. Zuster Ning nodigde hen uit om langs te komen.

De zendelingen werden in hun dorp niet positief ontvangen, door negatieve uitspraken van een plaatselijke predikant. Voor de veiligheid van de zendelingen besloot de familie Ning om de zendelingenlessen zo privé mogelijk te houden door de deur en de ramen te sluiten. Maar de burens kwamen er toch achter volgens Simeon, hun zoon die toen zes jaar oud was. 'Als de zendelingen ons huis verlieten, gooiden de burens water over hen heen', herinnert hij zich. Ondanks de afkeer van de burens, lieten broeder en zuster Ning en twee van hun oudste kinderen zich in sep-

Simeon Ning, derde van links, vergezeld door zijn broer Francis, uiterst links, en zijn vader Ching, laat een van de 175 delen van de Chinese familiegeschiedenis zien aan ouderling Richard E. Turley junior, directeur van de afdelingen familiegeschiedenis en kerkgeschiedenis.

tember 1958 dopen. Ze waren het eerste en enige gezin uit de omgeving dat lid van de kerk werd.

Broeder Ning was diepbedroefd toen zijn vrouw in 1967 overleed en ze nog niet in de tempel waren verzegeld. Vastbesloten om verzegeld te worden, spaarde hij twaalf jaar lang zoveel mogelijk van zijn vermicelli-fabriekje, en vloog hij in 1979 naar Utah waar hij in de Provo-tempel de verzegeling liet verrichten. In die twaalf jaar hielp hij ook zijn twee zoons Francis en Simeon die in Hongkong op zending waren.

Jaren later, vlak nadat hij aan de BYU was afgestudeerd, realiseerde Simeon zich dat het tempelwerk voor zijn naaste voorouders nog niet was verricht. Aan de hand van een stamboomlijst die hij van zijn vader had gekregen, verrichtten Simeon en zijn vrouw Jolene het tempelwerk.

'Dat was het moment waarop we door de geest van Elia werden geraakt', zei Simeon. Aangemoedigd door deze hernieuwde interesse in de

familie, stuurde broeder Ning nog meer namen van voorouders in. 'Het werk voor hen werd in de Taipei-tempel in Taiwan verricht', zei Simeon.

Broeder Ning emigreerde later in de jaren tachtig naar Washington, waar hij in het cafetaria van de Seattle-tempel werkzaam was. In 1990 publiceerde hij een autobiografie, waarvan hij een exemplaar naar een neef in China stuurde. Door die uitgave werd de interesse van de neef opgewekt om de hele geschiedenis van de familie Ning in één verzameling onder te brengen.

In de volgende vier jaar nam deze neef met afgevaardigden van de familie Ning in verschillende provincies van China contact op, en verzamelde hij, met de hulp van meer dan honderd vrijwilligers uit de familie, alle verslagen van de verschillende takken in een verslag. Broeder Ning doneerde toen geld aan zijn Chinese familieleden voor de publicatie van de familiegeschiedenis.

Toen de familiegeschiedenis in

1995 was gedrukt en gebonden, werd broeder Ning uitgenodigd om tijdens een familiereünie in China een exemplaar in ontvangst te nemen. 'Toen hij voor het eerst in 46 jaar in zijn geboortplaats aankwam, werd hij meegenomen om de tempel van de familie Ning te zien, waar een grote vlag aan hing waarop hij als patriarch van de familie werd erkend. Hij werd later door een muziekkapel en vuurwerk geëerd.'

'Mijn vader is blij met de succesvolle publicatie van zijn familiegeschiedenis', zei Simeon, die tijdens de informele plechtigheid in de bibliotheek voor familiegeschiedenis als vertaler voor zijn tachtigjarige vader fungeerde. 'Dit is de vervulling van een levenslange droom van hem.' □

Met toestemming uit Church News van 8 januari 2000 overgenomen

Kerk biedt hulp na overstroming in Venezuela

Als gevolg van overstromingen en aardverschuivingen door de storm, zijn in december 1999 ongeveer

30 000 mensen om het leven gekomen, onder wie minimaal Eén lid van de kerk. Door de overstroming zijn de

huizen van ongeveer 50 leden verwoest of ernstig beschadigd. Eén kerkgebouw werd overstroomd en drie kerkgebouwen werden als toevluchtsoord gebruikt.

De afdeling humanitaire hulp van de kerk reageerde onmiddellijk op de waarschijnlijk ernstigste natuurramp in Venezuela in de twintigste eeuw, door 102 000 kilo voedsel, hygiënische middelen en medische hulpgoederen per vrachtwagen en vliegtuig te versturen. Een tweede zending van 90 700 kilo voedsel, kleding, schoenen en dekens werd via spoorwegen en boten verzonden. □

FOTOGRAFAS: EUDY ZANCORA, MET TOESTEMMING VAN DISSEPER NEWS

Vrijwilligers verpakken dozen voedsel voor slachtoffers van de overstroming in Venezuela.

Vrijwilligerswerk in Nigeria

Leden van het district Enugu in het zendingsgebied Enugu (Nigeria) zijn druk bezig geweest om anderen te helpen. Ongeveer 150 leden hebben onlangs deelgenomen aan een project om gedeelten van hun hoofdstad Enugu te verfraaien. Het project duurde twee dagen en bestond uit het afknippen van bloemen, het maaien van gras en het schilderen van stoepranden. Ook werd er zand van de brug Trans Ektu verwijderd.

'Het vrijwilligerswerk trok veel aandacht van de pers, de regering en de bevolking', zegt Stephen Chukwuma Ejelo. 'Onze vreugde was vollediger door het grote aantal niet-leden dat de zendelingenlessen wilde volgen naar aanleiding van contacten die tijdens het vrijwilligerswerk zijn gelegd.'

Naast het vrijwilligerswerk hebben de leden in Enugu een centrum voor familiegeschiedenis in het kerkge-

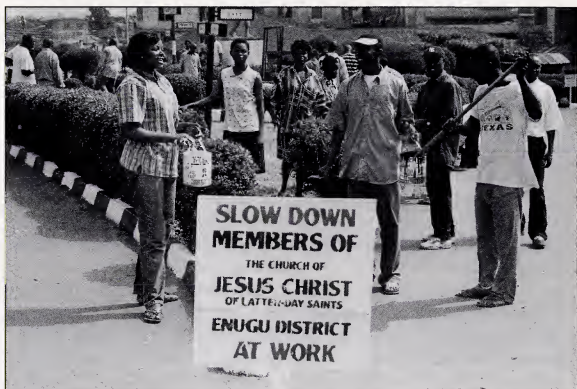

FOTO: GEFARMAST MET TOESTEMMING VAN HET DISTRICT ENUGU (NIGERIA)

Leden van het district Enugu in het zendingsgebied Enugu (Nigeria) verfraaien hun stad.

bouw van het district Enugu geopend. 'We hebben ongeveer 3000 namen van gezinnen in de computer', zegt broeder Ejelo. 'Het nieuwe centrum voor familiegeschiedenis is een

grote motivator voor het familiehistorisch werk in het district.' □

Met toestemming uit Church News van 15 januari 2000 overgenomen

De kerk doet mee met religieuze strijd tegen pornografie

Wereldwijd worden mensen opgeroepen om redelijke wetten en voorschriften aan te nemen om de verwoestende invloed van pornografie uit de samenleving te verwijderen, volgens een vertegenwoordiger van de kerk die een nationaal forum toesprak.

Ouderling Richard P. Lindsay, voormalig lid van het Tweede Quantum der Zeventig, heeft op 6 december 1999 met leiders van verschillende geloofsrichtingen een bijeenkomst in Washington D.C. bijgewoond van de National Religious Alliance Against Pornography.

Leiders van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen maken zich al heel lang zorgen over de vijandelijke invasie van pornografie in de hele wereld, zei ouderling Lindsay. Daar voegde hij aan toe: 'Wellust vermomt zich als vrijheid, en profiteurs azen op jong en oud om een enorme hoeveelheid kwaad af te vuren.'

Pogingen om anderen in de richting van deugdzaamheid te leiden zijn zinloos 'tenzij wij zelf een deugdzaam leven leiden', zei hij. Volwassenen moeten niet alleen zelf gedisciplineerd zijn, maar moeten ook de vol-

gende generatie versterken, door hun voorbeeld en door wijze lessen thuis.

Ouders moeten hun kinderen waardering voor de beste boeken bijbrengen, en hun kinderen 'de mooie verhalen vertellen die onsterfelijk zijn geworden vanwege de deugden die erin geleerd worden', zei ouderling Lindsay. 'Als goedwillige mensen samenwerken kunnen ze succes hebben met het beschermen van deze deugden, die in het verleden mensen en naties hebben versterkt en bevrijd.' □

Met toestemming uit Church News van 11 december 1999 overgenomen.

Extra ideeën voor de participatieperiode, mei 2000

De volgende ideeën voor de participatieperiode zijn een aanvulling op de participatieperiode in de Liahona van mei 2000. Voor de les, de instructies en de activiteit die overeenkomen met deze ideeën, raadpleegt u 'Belofte nakomen' op bladzijde 7-9 van De Kindervriend in deze uitgave.

1. Werk samen met de dirigente voor deze participatieperiode. Laat de dirigente de kinderen vragen om hun oren aan te raken als ze tijdens het zingen van 'De Heilige Geest' (Kinderliedjes, 56) een andere naam voor de Heilige Geest horen. Let op hun reacties. Zing het lied opnieuw en laat de kinderen hun armen vouwen als ze horen wat de Heilige Geest voor hen zal doen. Let op hun reacties. Herhaal dit totdat u verschillende taken van de Heilige Geest hebt behandeld. Zing het lied samen met de kinderen. Vertel over een ervaring dat de Heilige Geest iemand van het kwaad verlost. (Zie bijvoorbeeld de ervaring van president Harold B. Lee in lesboek 7 van het jeugdwerk, les 36, 'Aanvullende activiteiten' 1.) Laat de kinderen opstaan en het lied opnieuw zingen. Vertel over een van uw eigen ervaringen met de Heilige Geest, of vertel het verhaal 'Van jou niet verwacht' (De Kindervriend, mei 2000, blz. 10-11). Laat de kinderen een tekening van een van de verhalen maken, of over een ervaring vertellen die ze met de Heilige Geest hebben gehad. Laat ze thuis over hun tekeningen, de verhalen en het lied vertellen, zodat ze niet vergeten naar de Heilige Geest te luisteren.

2. Zet op papierstroken vijf aanwijzingen over iemand die belangrijke ervaringen met de Heilige Geest heeft gehad. Laat voor iedere persoon vijf kinderen een verschillende aanwijzing voorlezen. Laat de kinderen de naam van die persoon opschrijven. Laat een ander kind de bijbehorende tekst of teksten opzoeken als er vragen over worden gesteld. Kies voor iedere persoon uit de Schriften vijf andere leerlingen om de aanwijzingen voor te lezen. Mogelijkheden: NEPHI - (a) Deze persoon bouwde een tempel (zie 2 Nephi 5:16); (b) Hij zag hetzelfde visioen als zijn vader (zie 1 Nephi 11); (c) Hij had drie oudere broers (zie 1 Nephi 2:5); (d) Hij bouwde een boot (zie 1 Nephi 17:8; 18:3-4); (e) Hij werd door zijn broers Laman en Lemuël vastgebonden (zie 1 Nephi 18:10-11). ALMA DE JONGE - (a) Toen deze persoon jong was, kwam hij tegen de kerk in opstand (zie Alma 36:6); (b) Zijn vader bad voor hem (zie Mosiah 27:13-14); (c) Hij ging op zending en werkte hard om mensen te dopen zodat zij de Heilige Geest konden ontvangen (zie Alma 13:27-28, 31); (d) Hij werd tijdens zijn zending in de gevangenis gezet (zie Alma 14:1-4, 16-17); (e) Amulek kreeg in een visioen te horen dat hij deze man bij hem thuis moest uitnodigen en hem te eten geven (zie Alma 8:20-21). ETHER - (a) Deze profeet leefde in de dagen van Coriantumr, koning over het hele land (zie Ether 12:1); (b) Deze man was Jarediet (zie Ether 1:6-32); (c) Van 's morgens tot 's avonds vertelde hij de mensen

dat ze in God moesten geloven (zie Ether 12:2-3); (d) De mensen wilden hem niet geloven omdat ze de dingen die hij profeteerde niet konden zien (Ether 12:5); (e) Hij was zo door de Geest vervuld dat hij niet kon worden weerhouden te profeteren (zie Ether 12:2). NEPHI EN LEHI - (a) Deze broers waren geweldige zendingen (zie Helaman 3:21; 5:4, 17-19); (b) Hun vader was Helaman (zie Helaman 3:20-21); (c) Hij had hen naar twee grote profeten uit het Boek van Mormon vernoemd (zie Helaman 5:6); (d) Toen zij op zending waren, lieten 8.000 Lamanieten zich dopen (zie Helaman 5:19); (e) Ze werden in de gevangenis gezet, maar toen de mensen hen wilden doden, werden deze twee moedige zendingen door vuur omgeven (zie Helaman 5:21-25). JOSEPH SMITH - (a) Deze man zag een engel (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:30, 33); (b) Hij vertaalde een belangrijk boek (zie LV 17:5-6); (c) Hij werd in de gevangenis doodgeschoten (zie LV 135:1); (d) Hij zag God de Vader en zijn Zoon Jezus Christus (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:17); (e) Hij was de eerste profeet en president van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen (zie Leer en Verbonden, Verklarende inleiding).

3. Voor aanvullende hulpmiddelen zie 'Iedereen behalve ik' (De Kindervriend, mei 2000, blz. 4-6); 'Volg Mij' (De Kindervriend, mei 2000, blz. 16); 'Blijf staan' (De Kinderster, november 1999, blz. 16); 'Het eten zegenen' (De Kinderster, juni 1999, blz. 14-16). □

In het zendingsveld

■ BELGIË

**Bubi en Ans Oppermann /
Marlies 't Hoen**
Mission belge de Bruxelles
87, Blvd. Brand Whitlock,
B-1200 Brussel

■ DUITSLAND

Robin Feith
Deutschland-Mission
Düsseldorf,
Mörsenbroicher Weg 184 a,
D-40470 Düsseldorf

Jeannette Kleijweg
Deutschland-Mission München,
Lommelstrasse 7,
D-81479 München

**Adriana Jacoba van
Biemen-Davidse**
Frankfurt-tempel,
Talstrasse 10, Postfach 1440,
D-61381 Friedrichsdorf

■ ENGLAND

**Justin Bijkerk /
Dagmar Buysse**
England Leeds Mission,
Technocentre, Station Road,
Horsforth, Leeds, Yorkshire,
LS18 5BJ, Engeland

**Sander Uyleman /
Thammy Lodders /
Jared van Hensen van
Uiningen**
England Birmingham Mission,
Tratalfgar House,
110 Manchester Road,
Altrincham, Cheshire,
WA14 1NU, Engeland

Jim Ruiter
England Birmingham Mission,
185 Penns Lane,
Sutton Coldfield West Midlands,
B76 8JU, Engeland

■ FRANKRIJK

Mirjam Bos
Mission française de Paris,
23, rue du Onze Novembre,
78110 Le Vesinet, Frankrijk

Joey van Boekel
France Bordeaux Mission,
67 Rue Furtado
33800 Bordeaux, Frankrijk

■ GRIEKENLAND

Michael Stekinger
Zendingsgebied Athene,
Eleftherotrias 9,
Kifissia 14563,
Athene, Griekenland

■ OOSTENRIJK

Petra Verhaegen
Österreich-Mission Wien,
Fuerganggasse 4,
A-1190 Wien, Oostenrijk

■ SCHOTLAND

**Paddy Panhuizen /
Robert Panhuizen /
Alexander Noot**
Scotland Edinburgh Mission,
51 Spylaw Road,
Edinburgh EH 10 5BP,
Schotland

■ VENEZUELA

Dennis Blanken
Venezuela Caracas Mission,
Apartado 69204,
Caracas 1060-A,
Venezuela

■ VERENIGDE STATEN

Ruben van Impelen
Utah Salt Lake City Mission,
2102 South 1300 East,
Suite 102, Salt Lake City,
Utah 84106, USA

Henoch Beijerling
Pennsylvania Harrisburg Mission,
3903 Hartzdale Drive,
Suite 303, Camp Hill,
PA 17011-7829, USA

Pauline Dee
Utica New York Mission,
P. O. Box 220,
New Hartford,
NY 13413-0220, USA

■ ZUID-AFRIKA

Angelo Leman
South Africa Cape Town Mission,
P.O. Box 217,
Howard Place,
7450 Cape Town,
Republiek Zuid-Afrika

■ ZWITSERLAND / FRANKRIJK

Harmjan de Jonge
Mission suisse de Genève,
8 Chemin William Barbey,
CH-1292 Chambesy (GE),
Zwitserland

Nieuwe zending

Naam:

Adriana Jacoba van
Biemen-Davidse

Unit:

Viissingen (ring Antwerpen)

Aanvang zending:

5 januari 2000

Zendingsgebied:

Frankfurt-tempel

Ga je op zending?

Stuur ons dan je naam, zendingsgebied, uit welke wijk of gemeente je komt, wanneer je zending begint, naar welk opleidingsinstituut je gaat – en vooral: een goede pasfoto! Stuur die gegevens naar:

**Nieuwsredactie Liahona,
Grovestins 64,
7608 HN Almelo,
Nederland.**

Foto's niet met netjes of paperclips vastmaken!
Als je naar een zendingsgebied gaat dat nog niet op deze pagina voorkomt, stuur dan a.u.b. ook het adres van het zendingskantoor.

EEN BESTENDIGE LIEFDE VOEDEN

President Gordon B. Hinckley heeft gezegd: 'Het huwelijk (...) kan breekbaar zijn. Het vereist zorg en veel inspanning.' ('Wandelen in het licht van de Heer', *De Ster*, januari 1999, blz. 118.)

'VRIENDELIJKHEID EN BELEEFDHEID VORMEN DE VOEDINGSBODEM VAN LIEFDE'

De inspanning waarover president Hinckley het heeft, impliceert de complimenten en de beleefdheid van elke dag die gewone relaties bijzonder maken. President David O. McKay (1873-1970) heeft opgemerkt dat teveel echtparen in het huwelijksbootje stappen en 'de huwelijksceremonie zien als het einde van de hofmakerij in plaats van het begin van een eeuwig proces van nader tot elkaar komen. (...) Liefde kan net zo letterlijk verhongeren als het lichaam dat geen voeding krijgt. Vriendelijkheid en beleefdheid vormen de voedingsbodem van liefde.' (*Man May Know for Himself: Teachings of President David O. McKay*, samengesteld door Clare Middlemiss [1967], blz. 289.)

Ernstige huwelijksproblemen beginnen vaak om schijnbaar onbelangrijke zaken. Korte momenten van lompeheid waarvan men zich niet bekeert, kunnen veelvuldiger voorkomen. Gebrekkige communicatie kan er de oorzaak van zijn dat partners uit elkaar groeien. Niet uitgesproken frustraties kunnen

escaleren en uitmonden in boosheid en zelfs mishandeling.

Maar door de liefde steeds te voeden, zullen de liefdevolle momenten zich uitstrekken tot in de eeuwigheid. Een manier waarop echtgenoten hun liefde kunnen voeden, is gewoon vaak 'Ik hou van je' zeggen. Nog een manier is elk dag samen bidden. Door met en voor elkaar te bidden, door oplossingen te vragen voor gemeenschappelijke zorgen, door te proberen goddelijke raad op te volgen, stellen man en vrouw zich open voor de invloed van de Geest. En de Geest vervult het hart met de reine liefde van Christus. (Zie Moroni 7:47-48.)

ONZE EERSTE ZORG

Veel gedragingen die het huwelijk verzwakken kunnen in één woord worden samengevat: zelfzucht. President Hinckley heeft gezegd: 'Volgens mij is zelfzucht de oorzaak van [de meeste ontwrichte gezinnen]. (...)

Zelfzucht is de antithese van liefde.' ('Hetgeen God samengevoegd heeft', *De Ster*, juli 1991, blz. 70.)

In tegenstelling daarmee smeedt onzelfzuchtigheid

sterke, liefdevolle banden. Een aantal jaren voor zijn dood lag de voormalige president van de Brigham Young University, Rex E. Lee, vijf maanden met kanker in het ziekenhuis. Zijn vrouw, Janet, was praktisch elke dag bij hem. Toen hij 'zo ziek was dat hij zelfs zijn favoriete lectuur — rechtszaken — niet meer kon lezen, las Janet die rechtszaken aan hem voor terwijl ze teder zijn blote voeten masseerde. In talrijke, dergelijke momenten werd de basis van hun liefde, inclusief hun genegenheid, steeds sterker. President Lee zei dat hij wist dat Janet van hem hield, maar dat hun liefde nu een diepte heeft die ze anders niet gekend zouden hebben.' (Bruce C. en Marie K. Hafen, 'Bridle All Your Passions', *Ensign*, februari 1994, blz. 17.)

President Hinckley heeft echtparen verzekerd: 'Als het gerief, het welzijn en het geluk van uw partner uw eerste zorg is en u elk eigenbelang ondergeschikt maakt aan dat hogere doel, zult u gelukkig zijn, en zal uw huwelijk duren tot in de eeuwigheid.' (Geciteerd in 'Graduates Receive Challenge from Prophet', *Church News*, 6 mei 1995, blz. 11.) □

Met een dankbaar hart

‘H et is goed de Here te loven,’ schreef de psalmist, ‘(. . .) want Gij, Here, hebt mij verheugd door uw daden, over de werken uwer handen zal ik jubelen’ (Psalmen 92:2, 5). ❧ Hoe komt het toch dat dankbaarheid zoveel vreugde oproept? Waarom is het zo dat degene ‘die alle dingen met dankbaarheid ontvangt, zal worden verheerlijkt’ (LV 78:19)? Komt dat doordat harten die verzacht worden door gevoelens van dankbaarheid nederige harten zijn — harten die gevoelig zijn voor de influisteringen en de heiligende macht van de Heilige Geest? ❧ Zoals president Thomas S. Monson, eerste raadgever

in het Eerste Presidium, heeft gezegd, ‘neemt dankbaarheid een plaats in onder de edelste deugden.’ (‘Een dankbare houding’, *Liahona*, mei 2000, blz. 4.) Een geest van dankbaarheid stelt ons in staat ons op de hemel te richten, ook als we worstelen met de moeilijkheden van het aardse leven. Hij plaatst al onze ervaringen — negatief of positief — in het juiste perspectief. ❧ Zoals de volgende uitingen van dankbaarheid verduidelijken, hebben onze hemelse Vader en zijn Zoon, Jezus Christus, ons onmetelijk lief en Zij willen ons graag zegenen — vooral met de gave van het evangelie. Mogen wij hun gaven met een dankbaar hart ontvangen.

Dankbaarheid op een regenachtige dag

Julieta Areyvan de Álvarez

Het was regenachtig en fris, het soort dag in Mexico waarop ik graag thuis met mijn vier kinderen bezig ben. Ik zat een *Liahona* (Spaans) te lezen toen ik de warmte van de Heilige Geest voelde die me eraan herinnerde hoe gezegend ik ben. De tranen rolden over mijn

wangen toen ik daaraan dacht.

Ik was nauwelijks zeventien toen twee zendelingen bij ons aan de deur kwamen; mijn moeder was pas gescheiden en had vijf kinderen. Ik accepteerde in die tijd alleen maar wat bewezen kon worden doordat ik het zag, voelde of beredeneerde. Dus toen mijn moeder de zendelingen binnen liet, was ik boos. Ik luisterde naar de lessen, maar bleef afstandelijk. Alle gezinsleden, behalve ik,

stemden erin toe zich te laten dopen.

Op een avond kwamen de zendingelingen bij ons. Broeder Álvarez zei tegen mij op een toon die ik nooit eerder gehoord had: 'We hebben je alles geleerd wat je moet weten en je gevraagd je leven te veranderen. Nu komen we je in de naam van Jezus Christus vragen neer te knielen voor de God wiens bestaan je ontkent en Hem te vragen of de dingen die we je verteld hebben, waar zijn. Neem je onze uitdaging aan — of ben je bang?'

Bang? Dat woord kwam in mijn woordenboek niet voor. Ik kon paardrijden en jagen als de meeste mannen. Ik zou een ratelslang om mijn nek hebben gehangen als iemand me daartoe had uitgedaagd.

'Ik neem het aan', zei ik.

Ik kon die avond moeelijk in slaap komen. Ik bleef maar denken aan de uitdaging die ik aanvaard had. *Waarom had ik dat gedaan? Hoe kon ik me buigen voor een onzichtbaar wezen?* De waarheid was dat ik echt *bang* was.

De volgende dag wachtte ik totdat iedereen het huis had verlaten. Toen ging ik naar de bovenste verdieping van het gebouw. Daar knielde ik en begon: 'Vader in de hemel. . . .' Toen hield ik op. Er waaide een krachtige wind en ik

voelde me kwetsbaar. Ik lette op elk geluid en ik durfde mijn ogen niet open te doen. Ik voelde me uiterst alleen.

Plotseling voelde ik dat ik beschermd werd en had ik de moed om verder te gaan. Ik vroeg of ik mocht weten of God bestond. Ik vroeg om inzicht. Ik vroeg of ik het mocht voelen. Ik vroeg en vroeg. En voordat ik het wist, hilde ik —

vroeg ik vergeving voor het feit dat ik getwijfeld had. Ik kreeg een brandend gevoel in mijn hart en wist zonder enige twijfel dat God bestond en dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen zijn kerk was. Toen ik overeind kwam, zag ik dat er steentjes in mijn knieën gedrukt zaten en ik besefte dat ik lang gebeden had.

Hoeveel liefde moet mijn Vader voor me hebben — voor ons allemaal! Hij heeft me niet alleen zijn evangelie gegeven, maar ook een rechtschapen echtgenoot om me te helpen er het volle profijt van te hebben. Een paar van mijn grootste zegeningen zijn de beloften die mijn man en ik kregen toen we in de tempel aan elkaar verzegeld werden.

Mijn leven is niet gemakkelijker dan dat van iemand anders. Nu en dan heeft mijn gezin gebrek geleden. Maar zolang we de Heer als onze metgezel hebben, was geen probleem ons te moeilijk. Soms zien we zijn bedoelingen niet en moeten we gewoon op Hem vertrouwen. Ik ben eeuwig dankbaar voor zijn liefde.

De bus was te laat

Thierry Damoiseau, verteld aan Paul Conners

Meestal kwam mijn bus precies op tijd, maar op een dag — 11 oktober 1993 — was hij te laat. Ik was een jonge student aan de universiteit in Caen (Frankrijk) en ik moest naar college. Ik keek om me heen en merkte dat ik niet de enige was die op de bus wachtte. Mijn aandacht werd getrokken door

twee jongemannen die vlak bij me stonden. Ze zagen er anders uit. Allebei hadden ze een naamplaatje op. *Wie waren dat?* Het waren duidelijk geen leerlingen van de middelbare school. Maar omdat ik graag op tijd op college wilde zijn, maakte ik me al snel weer zorgen over de bus die te laat was.

Toen hoorde ik onverwachts een stem achter me zeggen: 'Mag ik je iets vragen?'

Ik draaide me om en keek in het gezicht van een van de jongemannen. Hij sprak Frans met een ongewoon accent. 'Geloof je in God?' vroeg hij.

Ik was verrast en aarzelde of ik zou antwoorden. Die vraag had ik mezelf al vele malen gesteld. Ten slotte was ik tot de conclusie gekomen dat ik atheïst was. Er was geen reden om verder met die jongemannen te praten, maar iets in hun optreden was zo ongewoon dat ik merkte dat ik ons gesprek wilde voortzetten. Zij straalden een gevoel van vrede uit en, verrassend genoeg, een stroom van liefde en intelligentie. Op hun naambordje stond dat ze ouderling waren in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

We spraken ongeveer tien minuten met elkaar. Ik wist niets van hun kerk, en ik was verbaasd toen ze zeiden dat zij me alles konden vertellen wat ik over God moest weten en ook over de zin van het leven. Voordat mijn bus kwam — een kwartier te laat — hadden we een afspraak gemaakt.

Tijdens onze gesprekken lieten de zendingen me kennis maken met het Boek van Mormon: een getuigenis van Jezus Christus, en ze vertelden me over het herstelde evangelie. Langzaam maar zeker raakte ik op de hoogte van de evangeliebeginselen en kwam ik tot het geloof dat ze waar waren.

Mijn hele leven veranderde. Mijn ouders merkten het verschil het eerst op. De communicatie met mijn familieleden verbeterde en ik kreeg een betere band met iedereen. Ik sloot vriendschappen gemakkelijker dan ooit daarvoor. Ik ging naar de kerk en zag dat men daar niet deed alsof, ik zag alleen uitingen van liefde en acceptatie zoals ik dat nog nooit beleefd had. De leden leken het verschil te kennen tussen wat wel en niet waar was. Het was een plek waar je prachtige kansen kreeg.

Maar voordat ik lid werd van de kerk, wilde ik absoluut zeker weten dat het goed was. Ik nam de tijd om tot een besluit te komen. Door de lessen van de zendingen kwam ik tot de overtuiging dat ik er niet verkeerd aan zou doen, dat ik werkelijk de waarheid had gevonden. Op 24 juli 1994 heb ik me laten dopen.

Dat was de beste beslissing die ik ooit genomen heb. Sindsdien heb ik de zegeningen van het evangelie ervaren en de vriendschap van aardige leden in de wijk. Ik heb het priesterschap ontvangen. Ik heb les gegeven in de zondagsschool en ik ben betrokken geweest bij de bekeering van anderen. Het leven heeft een nieuwe betekenis gekregen.

Dankzij de zendingen heb ik het antwoord gevonden op mijn vragen en de oplossing voor mijn problemen. Die ontmoeting met hen was de fortuinlijkste van mijn leven. Als mensen me vragen hoe ik lid van de kerk ben geworden, grinnik ik en zeg: 'De bus was te laat — goddank!'

Innerlijke vrede

Garry P. Fabros

Het was april 1992 — zomer in de Filipijnen. We waren met ons gezin op vakantie aan het strand van Bagac, op het schiereiland Bataan. Zodra we daar aankwamen, renden mijn broers en zussen het strand op en sprongen in zee. Mijn ouders gingen kijken of ze een huisje konden huren.

In mijn rolstoel wachtte ik in de schaduw van een paar kokospalmen en voelde de koele bries op mijn huid. Ik haalde diep adem en glimlachte. Ik staarde naar de schijnbaar eindeloze zee en keek naar de gloeiende zon, een stralende bal van vuur.

Op het strand genoten de mensen van het warme zand; zelfs op een afstand kon je ze horen lachen. In het water waren de zwimmers druk met van alles bezig. Ik keek hoe mijn jongere broers hun zwemslag oefenden. Ergens anders waren jonge mensen aan het waterskiën of aan het kanoën.

Ik dacht: *Wat hebben die mensen een geluk dat ze de vrijheid hebben om*

zo intens te genieten van de schoonheid van de aarde!

En toen sloeg er een golf van zelfmedelijden over me heen. Ik kon dat allemaal niet. Ik zou mijn hele leven in een rolstoel moeten zitten. Een mistroostig gevoel maakte zich van me meester. Ik had het gevoel dat een reële kracht probeerde mijn geloof in mijn hemelse Vader te vernietigen.

Ik begon te bidden. Ik bad met alle kracht van mijn ziel dat het depressieve gevoel me zou verlaten. Er schoten me woorden te binnen die ik in de Bijbel had gelezen. Eens op een goede dag, staat er, 'zullen de ogen der blinden geopend en de oren der doven ontsloten worden; dan zal de lamme springen als een hert en de tong van de stomme zal jubelen' (Jesaja 35:5-6). Er welden een bekend, smachtend verlangen in me op. Mijn diepste verlangen was dat ik kon lopen, maar dat was niet mogelijk.

Ik werd door het gelach van kinderen uit mijn gedachten opgeschrikt. Ze waren opgetogen door de schelpen die ze in het vochtige zand ontdekten. Plotseling voelde ik me opgewekter en er kwam vrede in mijn hart. Op een goede dag zou ik lopen. Op een goede dag zou ik 'springen als een hert'. In de tussentijd zouden mijn lichamelijke handicaps me er niet van weerhouden te genieten van de schoonheid van de aarde, mijn zegeningen te overdenken en er de Heer voor te eren. Met gebogen hoofd sprak ik in stilte een dankgebed uit voor de voorrechten die ik genoot.

Door slechts één persoon

George Sobrecarey Liwagón

Ik was dertien toen ik voor het eerst de voltijdzendingen zag. Ik woonde destijds niet thuis omdat ik in een andere stad in de Filipijnen naar school ging. Op een dag zaten er in de bus twee netjes geklede jongemannen naast me. Ik wist niet wie dat waren, maar ik was onder de indruk van wat ik voor hun uniform hield. Om de een of andere reden wilde ik er ook zo een.

Toen ik een paar maanden later thuis kwam, zag ik dat mijn vader een boek las. Ik was nieuwsgierig, en mijn moeder ook.

'Welk boek is dat?' vroeg ze.

'Het Boek van Mormon: een getuige van Jezus Christus', antwoordde hij en voegde eraan toe: 'Ik kreeg het van een van de burens en die vroeg me of ik het wilde lezen.'

Twee weken later kregen we thuis bezoek van twee jongemannen die zich voorstelden als zendelingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Ze schenen echt om mijn vader te

geven. De volgende dag begonnen zij hem te onderwijzen in het evangelie.

Omdat ik niet thuis woonde, kon ik niet met de zendelingen praten. Maar ongeveer een maand later kreeg ik het bericht dat mijn vader zich had laten dopen. Hij stuurde me een boodschap dat ik naar huis moest komen opdat zijn hele gezin van de ware kerk kennis kon nemen. Mijn moeder was het helemaal met mijn vader eens.

En zo kwam het dat we allemaal les kregen van de zendelingen. We hebben ons op 19 november 1988 laten dopen. Het was de mooiste dag van mijn leven.

Ongeveer een jaar na mijn vaders doop werd hij ernstig ziek. Vroeg op een zondagochtend riep hij mijn moeder, mijn broers, mijn zussen en mij bij zijn bed. Daar keek hij me aan en zei: 'Mijn zoon, ik hoop dat je op zending gaat.' Toen hij dat gezegd had, stierf hij.

De woorden die mijn vader op zijn sterfbed sprak, maakten zo'n diepe indruk op me dat ik inderdaad het 'uniform' van een voltijdzending gedragen heb.

Ik ben op zending geweest in het zendingengebied Quezon City in de Filipijnen.

Ik ben dankbaar voor het voorbeeld van mijn vader en ik ben dankbaar voor die ene persoon die genoeg om hem gaf om hem deelgenoot te maken van het Boek van Mormon. □

EEN GEVAARLIJKE VRAAG

Waarom zou je een hete kachel niet even voorzichtig mogen aanraken? Dat klinkt als een eenvoudige vraag.

Brad Wilcox

Waarom niet een beetje? Dat was de vraag die David bezighield nadat zijn leraar tijdens het ochtendseminarie een hele les besteed had aan de vraag hoe je jezelf kon beschermen tegen zonde door je aan je verbonden te houden.

'Ik heb het niet over iets ernstigs', ging David verder. 'Ik wil alleen maar weten waarom ik geen slokje bier kan nemen — gewoon om te weten hoe het smaakt en wat het is. Waarom niet één sigaretje of één nachtje met een meisje, zodat mijn vrienden me niet meer plagen?'

Voordat de leraar zelfs maar kon beginnen met de gebruikelijke antwoorden, was David hem te slim af en flapte eruit: 'En vertel me nu niet dat alcohol je hersencellen afbreekt en dat je kanker krijgt van sigaretten. En zeg maar niets over AIDS.' Hij wilde de 'angstwekkende' verhalen niet horen. David vervolgde: 'Ik ken mensen die gedronken en gerookt hebben die nu bisschop zijn.'

Dat was waar. David kende veel mensen die zich bekeerd hadden en wier zonden vergeven waren. 'Dus,' hij keek zijn leraar recht in de ogen en herhaalde zijn oorspronkelijke vraag: 'waarom niet een beetje?'

Nu zei bijna elke jongere in het lokaal instemmend: 'Ja, waarom niet?' De seminarieleerkracht wist dat hij iets moest zeggen — snel. Hij haalde diep adem, zond een stil gebed op en deed een poging: 'Niemand is volmaakt. Allemaal zondigen we en moeten we ons bekeren — dat weten we. Maar probeer het eens zo te

bekijken: Is de Heilige Geest geen lid van de Godheid?'

'Ja,' zei David 'maar waar slaat dat op?'

De leraar legde uit: 'In de Schriften staat dat de Heilige Geest niet altijd met ons zal twisten.' (Zie Genesis 6:3; Ether 15:19; LV 1:33.)

Het was stil in de klas. Ondanks dat ze die dag al een les hadden uitgezeten, luisterden David en zijn vrienden naar hun leraar: 'Het onmiddellijke gevolg van zonde is dat de Heilige Geest zich terugtrekt. Daarom krijg je van één sigaret misschien geen kanker, maar het is genoeg om je van de Geest te vervreemden. Van één glas bier word je dan misschien geen alcoholist en dakloos, maar het is genoeg om de Geest kwijt te raken. Datzelfde geldt voor een seksuele ervaring vóór het huwelijk.'

Het grootste deel van de klas was het nu met hun leraar eens, maar David was nog niet helemaal overtuigd. Hij zei: 'Dus dan trekt de Geest zich terug. Nou, en?'

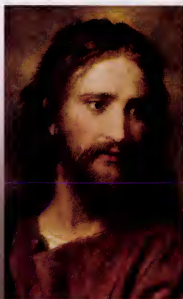
De les was voorbij. De leerlingen moesten naar school. 'Laten we deze discussie morgen voortzetten', zei de leraar, en dat gebeurde. De volgende vijf dagen bestudeerde de klas de vruchten van de Geest. David had er niet aan gedacht dat we, als we de Geest verliezen, automatisch nog een aantal andere zaken kwijtraken.

FOTOGRAFIE: STEVE BRIDGEMAN

VEILIGHEID

Toen David O. McKay (1873–1970) lid was van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft hij onze reis door het leven eens vergeleken met een klein kind dat met zijn vader door een drukke en beangstigende stad loopt. Zo lang het kind de hand van zijn vader vasthoudt, is het veilig. Op het moment dat het kind zich in verwarring laat brengen door het gekriool van de menigte en zich losrukt uit de greep van zijn vader, is het in gevaar. (Conference Report, oktober 1928, blz. 36–37.)

HEINRICH HOFMANN, CHRISTUS EN DE RIJKE JONGELING (DETAIL)

'Als je aan de kant van de Heer blijft, zul je onder zijn invloed staan.'

GEZELSCHAP

De profeet Mormon beschreef de leegte en de eenzaamheid die zijn volk overspoelden toen zij het gezelschap van de Geest niet meer waardig waren. Hij schreef: 'Wij waren aan onszelf overgelaten' (Mormon 2:26). Een jonge vrouw bracht het zo onder woorden: 'Als ik de Geest verlies, voel ik me helemaal alleen. Zelfs als er overal mensen om me heen zijn, voel ik me alleen.'

EL
LIBRO
DE
MORMÓN

OTRO TESTAMENTO
DE JESUCRISTO

PERSPECTIEF

De grootvader van president George Albert Smith (1870–1951) heeft hem eens een belangrijke les geleerd: 'Er is een duidelijke grens aangegeven tussen het gebied van de Heer en dat van de duivel. Als je aan de kant van de Heer blijft, zul je onder zijn invloed staan en geen verlangen hebben om iets verkeerd te doen; maar als je ook maar een centimeter de lijn overschrijdt naar de kant van de duivel, ben je in de macht van de verleider, en als hij succes heeft, zul je niet in staat zijn om goed te denken of te argumenteren omdat je dan de geest van Heer verloren hebt.' (Aangehaald in *Sharing the Gospel with Others*, samengesteld door Preston Nibley [1948], blz. 42–43.)

Als een jongere tegen de bisschop zegt: 'Nu heb ik het verknoeid, dus heeft het geen zin het nog te proberen' of: 'God kan gewoon niet van me houden nu ik gezondigd heb' of: 'Ik ben niet waardig genoeg om te bidden', dan is het duidelijk dat hij het perspectief heeft verloren.

KRACHT

Mormon heeft van zijn volk gezegd: 'De Geest des Heren [woonde] niet in ons; daarom waren wij zwak geworden' (Mormon 2:26). Een jongeman zei eens: 'Ik merk dat mijn kracht om verleiding te weerstaan veel minder wordt als ik zondig. Het lijkt dan wel of ik mezelf in geen enkel opzicht kan beheersen, en geestelijk voel ik me dan klein en zwak.'

VREDE

Toen ik opgroeide, haalde mijn moeder altijd Abraham Lincoln aan, die gezegd heeft: 'Als ik het goede doe, voel ik me prettig. Als ik het goede niet doe, voel ik me niet prettig.' (Aangehaald in *Richard Evans' Quote Book* [1971], blz. 207.) In *Voor de kracht van de jeugd* lezen we: 'Je kunt niet verkeerd doen en je gelukkig voelen. Dat is onmogelijk!' ([Brochure, 1990], blz. 4.) Het is interessant hoe vaak die zinnen me te binnen schieten als ik probeer de gemoedsrust te bewaren die in het Boek van Mormon beloofd wordt. (Zie Mosiah 4:3.)

VREUGDE

Wie zondigen, beweren veel pret of plezier te hebben, zoals zij dat noemen, maar ze zijn niet echt gelukkig en

blij. In de Schriften staat niet dat goddeloosheid nooit plezierig of leuk was. Er staat: 'Goddeloosheid bracht nimmer geluk' (Alma 41:10). Ik houd van Romeinen 14:17, waar we lezen: 'Want het koninkrijk Gods bestaat niet in eten en drinken, maar in rechtvaardigheid, vrede en blijdschap, door de Heilige Geest.'

TIJD

Ik kreeg een brief van een zending die bijna geen toestemming had gekregen om op zending te gaan omdat hij zichzelf als tiener ernstige problemen op de hals had gehaald. Hij schreef: 'Mijn grootste spijt betreft niet eens de zonden die ik begaan heb — al waren ze ernstig. Ik heb nog veel meer spijt van de tijd die ik verknoeid heb. Ik voel me zo ver achter. Ik weet dat door de verzoening mijn zonden vergeven zijn, maar er is één ding dat zelfs Jezus me niet kan teruggeven — de tijd die ik verloren heb.'

Mijn broer Roger vertelt zijn seminarieleerlingen: 'Allemaal hebben we een bepaalde tijd gekregen die we mogen besteden zoals we willen. We gebruiken zoveel we willen. We verknoeien zoveel we willen. Maar we krijgen nooit ook maar een dag terug.' De tegenstander is doortrapt en onbetrouwbaar. Hij heeft veel mensen ervan overtuigd dat er geen hemel is. Anderen heeft hij ervan overtuigd dat er geen hel is. Maar wij staan er niet beter voor dan die mensen als wij ons onverschillig door Satan laten overtuigen dat er geen haast bij is.

De seminarieklas was blij dat David gevraagd had: 'Waarom niet een beetje?' In de loop van hun discussies kwamen David en zijn vrienden tot een paar belangrijke conclusies. Eén leerling vatte het samen: 'Waarom mogen we niet een klein beetje zondigen? Nou, waarom mogen we een hete kachel niet eventjes aanraken? Natuurlijk kun je uiteindelijk wel genezen, maar niet zonder een heleboel onnodige pijn en onnodig lijden.'

Zo kunnen ook degenen die ervoor kiezen om te zondigen, al is het maar een beetje, zich bekeren en volkomen vergeving krijgen. Maar zij kiezen ervoor om het ten minste een tijd zonder de Heilige Geest te doen en ze zullen de gevolgen ondergaan — de pijn en het lijden die vergezeld gaan met het verlies van veiligheid, gezelschap, perspectief, kracht, vrede, vreugde en tijd. □

SPANJE: *de einders*

Don L. Searle

FOTOGRAF. DE AUTEUR

Geschiedenis en traditie hebben Spanje lange tijd stevig aan het verleden verankerd, maar in deze tijd ontdekken de heiligen der laatste dagen hier een rooskleurige toekomst.

De Plaza de España in het centrum van Madrid wordt overheerst door een groot, indrukwekkend monument ter ere van Spanjes roemrijke verleden. Maar het monument valt in het niet bij de

Rechts: Alfredo Galera, wijk Alcalá de Henares 1. Uiterst rechts: Het gezin Herraiz, wijk Barcelona 3. Achtergrond: Palacio de Montjuich, Barcelona.

van het geloof verkennen

glazen en stalen torens aan drie kanten van het park, met talloze radio- en telecommunicatie-antennes op het dak.

Dat stille, witte, Spaanse dorp dat u in gedachte ziet, glinstert in de namiddagzon nog steeds op de heuvelrug. Maar de bestuurders van gestroomlijnde, Duitse sedans en grote Zweedse vrachtwagens op de *autopista*, een kilometer verderop, keuren het nauwelijks een blik waardig.

En in deze tijd zouden Don Quichots windmolens de vele technisch geavanceerde windmachines kunnen zijn die — als onderdeel van een onderzoek naar elektrische energie — in rijen staan langs de bergkammen boven Algeciras aan de Spaanse zuidkust.

Dit is niet het Spanje dat in geschiedenisboeken beschreven wordt. Dit is een land dat voorbereid is om in

de economische gemeenschap een macht van betekenis te worden, een land dat niet meer overheerst wordt door een centrale, godsdienstige of politieke macht, een land waar de publieke opinie is omgeslagen en zich heeft vrijgemaakt. Volgens sommigen te vrij. De Spanjaarden worstelen nu met dezelfde morele en geestelijke problemen die in elke hedendaagse natie voorkomen.

Spanje is ook een land waar de kerk uit het verborgene tevoorschijn komt door de kracht en het voorbeeld van haar leden.

Tot 1967 was vrijheid van godsdienst in Spanje niet wettelijk gewaarborgd. De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen werd in oktober van het daaropvolgende jaar officieel erkend, en het land werd in mei 1969 toegewijd voor het zendingswerk door ouderling Marion G. Romney (1897–1988), destijds lid van het Quorum der Twaalf Apostelen.

Boven, inzet: De Madrid-tempel is in maart 1999 ingewijd. *Boven, rechts:* Bisschop José Anta en zijn vrouw, María Carmen, van de wijk Sevilla 1. *Achtergrond:* Sevilla rijst uit boven het rustige water van de Guadalquivir.

De kerk groeide aanvankelijk langzaam, de eerste leden werden vaak door anderen onder sterke druk gezet om hun geloof op te geven. Maar de kerk is gestadig gegroeid, en nu zijn er ongeveer 30 duizend heiligen der laatste dagen in Spanje.

Een maatstaf voor de groei van de kerk is de tempel die in maart 1999 in Madrid is ingewijd. Het tempelcomplex omvat een ringcentrum, een opleidingsinstituut voor zendelingen, een centrum voor familiegeschiedenis en behuizing voor tempelzendelingen en tempelbezoekers.

Nog een teken van groei voor de Spaanse leden was het bezoek van het Mormoons Tabernakelkoor in 1998. De uitvoeringen van het koor — vooral die in het historische klooster El Escorial — trokken destijds veel belangstelling en er ontstonden zelfs nog meer mogelijkheden om het evangelie aan anderen te verkondigen toen die uitvoeringen in een groot gebied werden uitgezonden.

Hoewel de leden van de kerk niet langer onzichtbaar aanwezig zijn of slechts een te verwaarlozen deel van de Spaanse samenleving uitmaken, brengen ze nog velen in verwarring. De meest gehoorde vraag die de Spaanse leden krijgen voorgelegd als anderen te weten komen dat ze heiligen der laatste dagen zijn, is: 'In welk opzicht

verschilt jullie kerk van de katholieke kerk?' — een welbekend criterium. Het bericht dat een dierbare of een vriend lid is geworden van de kerk veroorzaakt tegenwoordig reacties die variëren van nieuwsgierigheid tot onverschilligheid, maar zelden veroorzaakt iemands doop zoveel opschudding als twintig jaar geleden het geval was.

VAN VERWORPENE TOT VOORBEELD

In het midden van de jaren zeventig, toen de familie Jiménez uit Cádiz lid werd van de kerk, keerden de mensen zich tegen hen. Hun zoonje werd weggestuurd van de peuterschool waar hij op zat. Klanten van hun schoenmakerij en schoenreparatiebedrijf bleven langzamerhand weg. Ze overleefden het ten dele omdat ze de raad van president Spencer W. Kimball (1895–1985) om een voedselvoorraad aan te leggen hadden opgevolgd toen ze hem in 1976 tijdens een conferentie in Europa hadden horen spreken. Maar ze hadden het moeilijk.

De zaken gaan nu beter. Enrique zegt dat de Heer hun heeft gezegd met nieuwe, betrouwbare klanten, en ze hebben uitgezien naar de dag waarop burens en kennissen vragen wat hun gezin zo bijzonder maakt.

Naar de huidige Spaanse maatstaven is het gezin Jiménez groot — acht kinderen. Gezinnen met twee, soms drie kinderen komen meer voor. De kosten voor het onderhouden van een gezin zijn hoog, en het gemiddelde gezin heeft een *pisó* — een flat met twee of drie slaapkamers in een appartementencomplex. Het gezin Jiménez heeft twee *pisos* in een gebouw in een van de nauwe, kronkelige, hobbelige straatjes in het oude Cádiz.

In de huiskamer van het gezin Jiménez staat ergens in een hoekje een speciaal gemaakt tafelbad dat met tenslotte aan een kleinere tafel wordt verbonden zodat het hele gezin gezamenlijk aan tafel kan eten. Anderen vragen Margarita Jiménez hoe zij en haar man zo'n groot gezin kunnen onderhouden; zij antwoordt dat de Heer hen zegent door in hun behoeften te voorzien en door haar te leren hoe ze moet beheren wat ze hebben.

Hun moeilijkheden zijn niet voorbij, zegt Enrique, maar ze kunnen er beter mee omgaan. 'De Heer heeft me vaak beproefd, maar Hij heeft altijd gezorgd dat ik de

proef kon doorstaan.' Enrique is nu eerste raadgever in de bisschop van de wijk Cádiz I in de ring Cádiz, en zijn vrouw is raadgeefster in het ZHV-presidium. Door de jaren heen zijn zij voorgedaan in dienstbetoon, al hun kinderen zijn actief in de kerk, en drie zoons zijn op zending geweest.

VANAF HUN JEUGD

Ouders in de kerk van Jezus Christus in heel Spanje begrijpen dat het evangelie voor hun kinderen van eeuwige waarde is.

Ferran Silvestre, tweede raadgever in de ring Hospitalet, en zijn vrouw Pilar, spannen zich in om hun kinderen de evangeliebeginselen in te prenten nu ze nog jong zijn. Zij gaan naar de kleine gemeente Vilafranca, ongeveer tachtig kilometer verwijderd van de dichtstbijzijnde stad met een unit van de kerk. Zij weten dat hun kinderen (de oudste is nu zes) zullen opgroeien, omringd door mensen met andere maatstaven en wier kijk op het leven vertekend is door wereldse overwegingen. Pilar

zegt dat ze zich een beetje geïsoleerd voelt ten opzichte van de vrouwen om zich heen omdat zij gekozen heeft thuis bij haar kinderen te blijven in plaats van buitenshuis te gaan werken. Maar als de burens vragen waarom zij die keuze gemaakt heeft of waarom de Silvestres niet drinken of roken, ziet Pilar een kans om uit te leggen welke geestelijke redenen ze hebben voor hun stijl van leven.

Pilar is ervan overtuigd dat je kinderen de evangeliebeginselen zo vroeg mogelijk moet bijbrengen, een overtuiging die gedeeld wordt door andere ouders in de kerk, zoals Luis Àngel de Benito van de wijk Madrid 5 in de ring Madrid-West. 'We moeten doen wat Joseph Smith ons geleerd heeft: leer hun de juiste beginselen zodat ze zichzelf kunnen besturen,' zegt hij. 'Het is noodzakelijk hun de beginselen bij te brengen en de kans te geven om thuis de Geest van de Heer te voelen.'

Luis Àngel en zijn vrouw, Rosa, zijn musici — pianist en cellist. Ze geven les aan de universiteit in Madrid en

geven soms samen een concert. Tot nu toe hebben ze hun rooster zo kunnen regelen dat altijd een van beiden thuis is bij hun kinderen. Ondanks de tegenstand die ze ondervonden, zijn ze allebei lid van de kerk geworden toen ze bijna twintig waren, en ze zijn vastbesloten hun eigen kinderen volledige, ouderlijke steun te geven als ze voor zichzelf gaan vaststellen of de evangeliebeginselen waar zijn. 'We willen vrienden zijn voor onze kinderen — maar op de eerste plaats ouders', zegt Luis Ángel.

Rosa spreekt haar dankbaarheid uit voor de manier waarop het evangelie 'de eenheid tussen mijn man en mij, en in het gezin' bevordert. Zij heeft teveel gezinnen gezien waar de vader door drukke bezigheden buitenshuis, thuis weinig inbrengt; als gevolg daarvan vormen de

Boven, inzet: De familie Rodríguez, Guillermo en Milargos Rodríguez, midden, hun kinderen en de echtgenoten van hun kinderen inbegrepen, vervulden in één periode vijftien verschillende functies in de ring Cádiz of in een van de units. Hun werk heeft nog meer kwaliteit gekregen door de ervaring van de zes teruggekeerde zendingen in de groep. Boven, links: Marisa Rosado, Madrid. Achtergrond: Plaza de España in Sevilla.

ouders geen eenheid in hun inspanningen. Door het evangelie, zegt ze, kunnen we het *machismo* en andere tradities overwinnen die het gezin belemmeren en kunnen we genezing brengen in gezinnen waar de kinderen hun vader alleen maar uit angst of plichtbesef gehoorzaamd hebben.

María Carmen Anta, jongevrouwenpresidente in de wijk Sevilla 1 in de ring Sevilla, zegt dat kracht in het evangelie een geschenk is dat aan jonge mensen gegeven kan worden door het voorbeeld van ouders of leiders van jongeren.

Haar echtgenoot, José, is bisschop van hun wijk. 'De moeilijkheid hier in Spanje is dat er weinig jeugd is', zegt hij. Het is moeilijk voor de jeugd van de kerk om zich aan elkaar op te trekken als ze zo geïsoleerd zijn, zegt hij, en daarom organiseert hij met zijn vrouw soms activiteiten bij hen thuis en nodigen dan niet alleen de jeugd uit hun eigen wijk uit, maar ook uit de ring.

HET DOEL VOOR OGEN

De waarde van consequent evangelieonderwijs vanaf de kinderjaren tot en met de tienerleeftijd is gemakkelijk te zien in het leven van de jonge leden.

'Mijn doelen heb ik duidelijk voor ogen', zegt de negentienjarige Erik Lara van de wijk Barcelona 1 in de ring Barcelona. 'Ik wil op zending, m'n school afmaken en een gezin stichten.' Erik, die opgegroeid is in de kerk, zegt dat het leven voor veel van zijn vrienden bij lange na niet zo duidelijk is. Omdat zij geen krachtig voorbeeld hebben, zien ze weinig reden om een gezin te stichten en hebben ze geen groter doel in het leven dan plezier hebben. Veel jonge mensen, zegt hij, doen gewoon maar iets. Als hij kan, maakt hij zijn vrienden deelgenoot van de evangeliebeginselen, hoewel zij er vaak niet meer over willen horen als ze beseffen wat er vereist zou worden als ze eraan zouden gehoorzamen.

Door de filosofieën van de wereld krijgen jongeren veel verkeerde denkbeelden, zegt Juani Parra, die, hoewel ze zelf nog jong is, al leidinggevende functies heeft vervuld in de ZHV, het jeugdwerk en de jongevrouwen van de wijk San Fernando in de ring Cádiz. Net als andere jeugd-leidsters meldt ze dat jonge mensen die de invloed van

het evangelie in hun leven niet kennen, soms lachen om het begrip kuisheid en zeggen dat het dwaasheid of onmogelijk en onnatuurlijk is om zo'n norm na te leven. Sommigen reageren boos als het begrip kuisheid aan de orde komt. Omdat in Spanje de ideologische vrijheid de laatste twintig jaar is toegenomen, wordt seksuele ongebondenheid op de een of andere manier in verband gebracht met de fundamentele vrijheden als vrijheid van denken en spreken, dus sommigen zien het begrip kuisheid — samen met andere richtlijnen waarvoor zelfbeheersing vereist is — als een aanval op hun persoonlijke vrijheid.

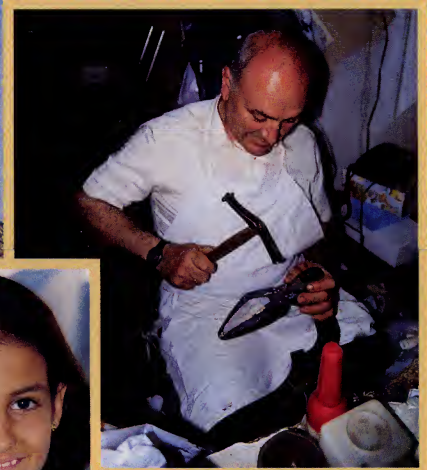
De druk op de jeugd om zich aan de meerderheid aan te passen, kan groot zijn, zegt Juani's broer van 22, Jorge Parra, die kortgeleden teruggekeerd is van een zending in Anaheim (Californië). Hij is niet bij de uitreiking van zijn eigen middelbare schooldiploma geweest, herinnert hij zich, omdat sommige klasgenoten bedreigd hadden hem na afloop vast te houden en hem te dwingen alcoholhoudende drank te drinken. Gelukkig is de druk gewoonlijk niet zo hinderlijk voor jongeren van de kerk die duidelijk maken dat ze van plan zijn zich aan hun normen te houden, maar ze kunnen altijd het gevoel hebben dat ze bij sommige leeftijdgenoten geen aansluiting vinden.

DE VREDE VAN HET EVANGELIE AAN ANDEREN DOORGEVEN

Tieners zijn niet de enigen die dat geïsoleerde gevoel hebben. Marisa Rosado van de wijk Madrid 5 in de ring Madrid-West doceert organische chemie aan een katholieke universiteit. Het sociale leven, zegt ze, kan 'een beetje moeilijk' zijn voor iemand die de evangelienormen naleeft — en als alleenstaande vrouw is het niet eenvoudig om jongemannen te vinden die weten wat ze willen. Maar toch is ze niet eenzaam. 'De kerk heeft me niet echt van mensen gescheiden; ik kom erdoor in contact met een bepaald soort mensen', zegt ze.

Sommigen zeggen haar beleefd dat ze 'conservatief' is vanwege haar overtuiging. Dat brengt haar er niet toe om te veranderen. 'Lid zijn van de kerk is niet altijd gemakkelijk, maar het is het belangrijkste van mijn leven', zegt ze. 'Het evangelie geeft me vrede als ik vrede nodig heb en het geeft me kracht als ik kracht nodig heb.'

De leden proberen hun burens deelgenoot te maken

Boven, inzet: Alma María Rodríguez, ring Hospitalet.

Boven, rechts: Enrique Jiménez.

Wijk Cádiz 1, aan het werk in zijn schoenzaak. Achtergrond: Plaza de España in Sevilla.

Op de kaart worden ook de ringen en de zendingsgebieden in Spanje vermeld.

van die vrede en kracht. In San Fernando doen Rogelio en Olva Parra, de ouders van Jorge, dat al tientallen jaren. Hun ringpresident vertelt dat er meer dan honderd plaatselijke leden door contacten met dit echtpaar in de kerk zijn gekomen.

Ten we ons in 1972 lieten dopen, herinnert Rogelio zich, 'zei mijn vader dat ik gek was.' Olaya zegt dat haar familie ook ondersteboven was, maar 'mensen beïnvloeden me niet als ik weet dat het goed is.'

Kort na hun doop, herinnert Olaya zich met een lach, 'was ik jeugdwerkpresidente, en ik had geen idee wat het jeugdwerk inhield. Ik was nergens.' Ze leerde snel. Ze heeft nog veel meer lesgegeven en leidersfuncties vervuld in alle hulporganisaties, en haar man heeft ook verschillende leidersfuncties vervuld; momenteel is hij ringpatriarch en verzegelaar in de tempel.

In die begintijd in San Fernando hebben de Parras vaak hun huis opengesteld voor bekeerlingen die de zendelingenlessen kregen. Zo hoort het ook precies, zegt de voormalig zendingspresident Faustino López van de wijk Alcalá de Henares 2, in de ring Madrid-Oost. Hij was president van het zendingsgebied Málaga – de eerste Spanjaard die een zendingsgebied in zijn eigen land presideerde. 'De leden zijn de enigen die sommige deuren kunnen openen', zegt hij. De kerk heeft een goede naam onder degenen die er via vrienden over hebben gehoord. Zonder de hulp van leden is het voor zendelingen echter

Boven: Het gezin Viñas uit Algeciras — hun dochter Ana, links, José, Mari Carmen, en hun dochter Patricia. Boven, links: Gezicht op Sevilla vanaf de Triana-brug.

vaak moeilijk om mensen te vinden die ze over het evangelie kunnen vertellen.

Wat weerhoudt mensen ervan om te luisteren? Voorspoed is een belangrijke factor, zegt broeder López.

Jorge Parra, de teruggekeerde zendeling uit San Fernando, is het daarmee eens. Het was gemakkelijker de Amerikanen van Spaanse afkomst les te geven, herinnert hij zich, omdat zij vaak in eenvoud leefden. Maar veel mensen in zijn vaderland die betrekkelijk voorspoedig en welgesteld zijn, lijken weinig behoefte te hebben aan God of een geïnstitutionaliseerde godsdienst.

DE WIJNGAARD UITBREIDEN

Een hoog percentage van de huidige dopenlingen in Spanje bevindt zich onder de Zuid-Amerikanen die

STATISTISCHE GEGEVENS

Leden: 30.000

Ringen: Barcelona, Cádiz, Elche, Hospitalet, Madrid-Oost, Madrid-West, Sevilla

Zendingsgebieden: Barcelona, Bilbao, Las Palmas (Canarische Eilanden), Madrid, Málaga

Tempel: gelegen in Moratalaz, een voorstad van Madrid, en ingewijd op 19-21 maart 1999.

Bestemd voor leden in Spanje, Portugal en Zuid-Frankrijk.

aangetrokken worden door Europa, op zoek naar een goede baan. Geïmmigreerde Zuid-Amerikanen die al jaren lid zijn van de kerk, zijn sterke leden van veel Spaanse units. Een voorbeeld daarvan is de uit Peru afkomstige familie Zacarías in Madrid.

Orlando en Esperanza Zacarías hebben drie volwassen dochters — Rocío, Gabriela en Alice — een zoon, José, en een nicht, Jenny Castro, alle vijf inwonend. De lange ervaring die de gezinsleden vóór hun komst naar Spanje in de kerk hebben opgedaan, is hun van nut geweest in roepingen in de wijk of de ring.

Orlando, die accountant is, was eerst naar Spanje gekomen om werk te zoeken; daarna liet hij de rest van het gezin komen. De jongevrouwen hebben alle vier een baan en studeren tegelijkertijd — voornamelijk Europese talen — om op hun werk op diverse gebieden te kunnen worden ingezet. Er is veel concurrentie op de arbeidsmarkt.

Als een voorbeeld van de kracht van de kerk in Spanje, geven sommige leden als volgt uiting aan hun geloof:

Pepita Mompó uit de wijk Sabadell in de ring Hospitalet, is zonder twijfel een van de eerste leden in Spanje; ze heeft zich in 1964 laten dopen tijdens een familiebezoek in Brazilië. Ze heeft sinds de pionierstijd van de kerk in Barcelona veel verschillende roepingen in het jeugdwerk en de ZHV vervuld. Zij zegt: 'Elke roeping brengt zijn eigen zegeningen mee. Van elke roeping leer je iets.'

Jesús Galván uit de wijk Jerez in de ring Cádiz bepleit meer betrokkenheid van de leden in dienstbetoon aan de gemeenschap. Hij zegt: 'Wij moeten de Heer laten zien dat wij voor onze broeders en zusters willen zorgen, en dan doet de Heer zijn deel.'

Alicia Blasco woont met haar man en kinderen ver buiten Madrid, maar zij blijven de reis naar de kerk ondernemen omdat het evangelie 'onze kinderen een toekomst biedt', zegt Alicia. Omdat ze ver van andere heiligen der laatste dagen wonen, geeft zuster Blasco hun dochter elke dag trouw seminariesles.

De broeders Manolo en José Viñas uit Algeciras, beiden voormalig gemeentepresident, spreken enthousiast over activeringsprogramma's en zendingsmogelijkheden. Kan hun kleine gemeente met haar etnische verscheidenheid en snel wisselende bezetting in het haven- en recreatiegebied dat uitzicht biedt op Gibraltar, echt veel groter worden? 'Natuurlijk', zegt Manolo enthousiast.

DE WORTELS VERSTEVIGEN

Terwijl de nieuwe tempel in Madrid een duidelijk zichtbaar symbool is van de aanwezigheid van de kerk in Spanje, is het ook een geestelijk anker voor de heiligen der laatste dagen. De leden zijn zich individueel beter gaan inzetten, ook voor hun familiegeschiedenis, door zich voor te bereiden op de tempelverordeningen voor hun voorouders en voor zichzelf. Door de tempel te beschouwen als een geestelijke poort naar de eeuwigheid, voelen velen ongetwijfeld wat Rocío Yagüe uit de wijk Madrid I in de ring Madrid-West verwoordt: 'De tempel is het huis van de Heer. Als ik erheen ga, doe ik dat om zijn Geest te voelen.'

Arturo Torres uit Madrid die sinds 1971 lid is, zegt dat hij Spanje heeft zien veranderen van een godsdienstig land in een land van sceptici. Maar dat scepticisme kan overwonnen worden als de heiligen der laatste dagen familieleden en vrienden de hand toesteken. De kerk krijgt door de tempel een nieuwe, meer Spaanse reputatie, zegt hij.

'Als we allemaal meer geloof oefenen en harder werken, zal de situatie veranderen.' Deze voorspelling is niet logisch, zegt hij, vanwege het wijdverbreide scepticisme ten aanzien van godsdienst. Maar 'ik bekijk het vanuit mijn geloof — en dat zegt mij dat er veel meer leden zullen komen.' □

MIJN WEG TERUG

Barbara Aycock

ILLUSTRATOR: ROBERT A. MCKAY

Ik weet niet zeker waarom ik uit de kerk wegbleef. Misschien omdat ik opgroeide in de roerige jaren zestig en de sociale motieven van die tijd overnam. Misschien omdat ik me distantieerde van mijn familie. In ieder geval ging ik niet meer naar de kerk en was ik jarenlang minder-actief.

Ik zat op een universiteit in Idaho toen een jonge, indiaanse vrouw naar me toe kwam en zei: 'Ik weet dat je lid bent van mijn kerk. Heb je zin om mee te gaan naar de kerk?'

Ik was, op zijn zachtst gezegd, geschokt. Ik leefde niet zoals van een heilige der laatste dagen verwacht wordt. Hoe wist zij dat ik lid was?

'Jawel', antwoordde ik. En dus gingen Rosemary en ik samen naar de avondmaalsdienst, en vanaf dat moment werd onze vriendschap steeds hechter.

Vlak voor de zomervakantie nodigde Rosemary me uit om samen met hun gezin de zomer in Alaska door te brengen. Omdat ik voor de zomer geen vaste plannen had en zin had in wat avontuur, ging ik op de uitnodiging in.

Ik wist niet goed wat me te wachten stond toen het vliegtuig landde op een smaragdgroen eiland met bergtoppen die schuilgingen in de mist. We werden begroet door de drie broers van Rosemary in een oude vrachtwagen. Terwijl we over de enige geplaveide weg van het eiland naar de stad reden, beseft ik plotseling dat ik me op een bijzondere plek bevond.

Die zomer heb ik veel geleerd. Ik heb in de conservatiefabriek geleerd hoe je vis van slijm moet ontdoen. Ik heb de oude indiaanse gewoonten en cultuur leren respecteren. Ik ben van de zee gaan houden terwijl ik de ruige, rotsachtige, verlaten kust verkende.

Maar vooral werd mijn hart ten aanzien van de kerk verzacht omdat ik geaccepteerd werd door vreemden die het niets kon schelen hoe ik er van buiten uitzag, maar die zich vooral bekommerden om degene die ik van binnen was.

De gemeente op het eiland kwam bij elkaar op een verlaten kustwachtbasis uit de Tweede Wereldoorlog.

Toen daar op een zondagmorgen een handjevol indiaanse heiligen bij elkaar kwam, realiseerde ik me tot mijn verbazing dat de kerk hier hetzelfde was als de kerk die ik als kind gekend had. Er kwam een gevoel van troost over me, en ik beseftte dat ik zelfs hier, zo ver van huis, God kon aanbidden zoals me eens geleerd was. Ik kwam erachter dat het evangelie, waar ook ter wereld, altijd hetzelfde is en dat de kerk voor iedereen is, ongeacht cultuur of achtergrond.

Door mijn verblijf op het eiland ben ik voorgoed veranderd. Toen het weer tijd was om naar school te gaan, begreep ik dat ik nieuw inzicht had gekregen in de zin van het leven. Mijn hart was geraakt, en hoewel ik het toen niet beseftte, begon ik aan mijn lange weg terug naar de kerk.

Jaren later, toen ik getrouwd was, keek ik in de ogen van mijn eerste kind en wist ik dat ik de volgende stap moest zetten om weer volledig betrokken te raken bij het evangelie waardoor ik geleerd had dat ouders voor eeuwig met hun kinderen samen kunnen zijn. Mijn man, die nog geen actief lid was, begreep en steunde mijn besluit om weer naar de kerk te gaan. Ik werd uiteindelijk weer helemaal actief, en daardoor heb ik een inniger band met onze hemelse Vader gekregen en ben ik het Boek van Mormon meer gaan waarderen.

Sinds ik mijn leven aan de Heiland heb toegewijd, ben ik rijkelijk gezegend. De laatste stap op een weg die lang geleden begonnen was op een klein, smaragdgroen eiland, zette ik toen ik naar de tempel ging en daar de geest ervoer. Nu het evangelie weer helemaal deel van mijn leven is, heb ik nieuwe banden met familieleden aangeknoopt en ben ik meer van mijn erfgoed gaan houden. Mijn getuigenis dat onze hemelse Vader van ons houdt, ons vergeeft en zegent, is gegroeid.

In de loop van de jaren hebben Rosemary en ik het contact met elkaar verloren. Maar op rustige momenten ga ik in gedachte nog steeds terug naar die wonderbaarlijke zomer toen een dierbare vriendin en een kleine

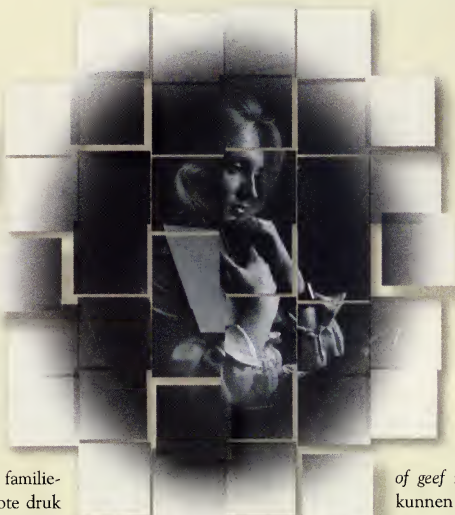

groep heiligen op een mooi eiland de herinnering aan mijn wortels in het evangelie hebben wakker geroepen. □

Ik wist niet goed wat me te wachten stond toen het vliegtuig landde op een smaragdgroen eiland met bergtoppen die schuilgingen in de mist, maar ik besepte al snel dat ik me op een bijzondere plek bevond.

KAN IK HELPEN?

Heeft u vrienden of familieleden die onder grote druk staan, zoals het verwerken van de dood of de ernstige ziekte van een dierbare? Hieronder vindt u een aantal manieren waarop u hen in die situatie kunt steunen.

1. *Luister.* Moedig ze aan hun gevoelens te uiten. Stel ze gerust dat het goed is om te huilen en dat het normaal is om van streek, verward en angstig te zijn als je veel spanning moet verdragen.

2. *Betrek er de gezinsleden bij.* Spoor ze aan om samen te bidden en te werken aan de oplossing van het probleem.

3. *Oordeel niet.* Met uitspraken als 'Had je maar dit of dat gedaan . . .' of 'Ik heb je gezegd dat dit zou gebeuren als . . .' zadelen we ze alleen maar op met schuldgevoelens. Laat ze inzien dat ze niet aansprakelijk zijn voor gebeurtenissen die zij niet in de hand hebben en dat ze niet gestraft worden. Spoor ze aan, als ze verantwoordelijk zijn voor hun probleem, om het verleden achter zich te laten door zich te bekeren. Als ze zich bekeren, kunnen ze zichzelf vergeven.

4. *Moedig ze aan hun dagelijkse bezigheden te hervatten*

of geef ze een zinvolle opdracht. Ze kunnen zich verbijsterd en hulpeloos voelen. Als ze iets nuttigs kunnen doen, zullen ze zich beter in staat voelen om het probleem onder controle te krijgen.

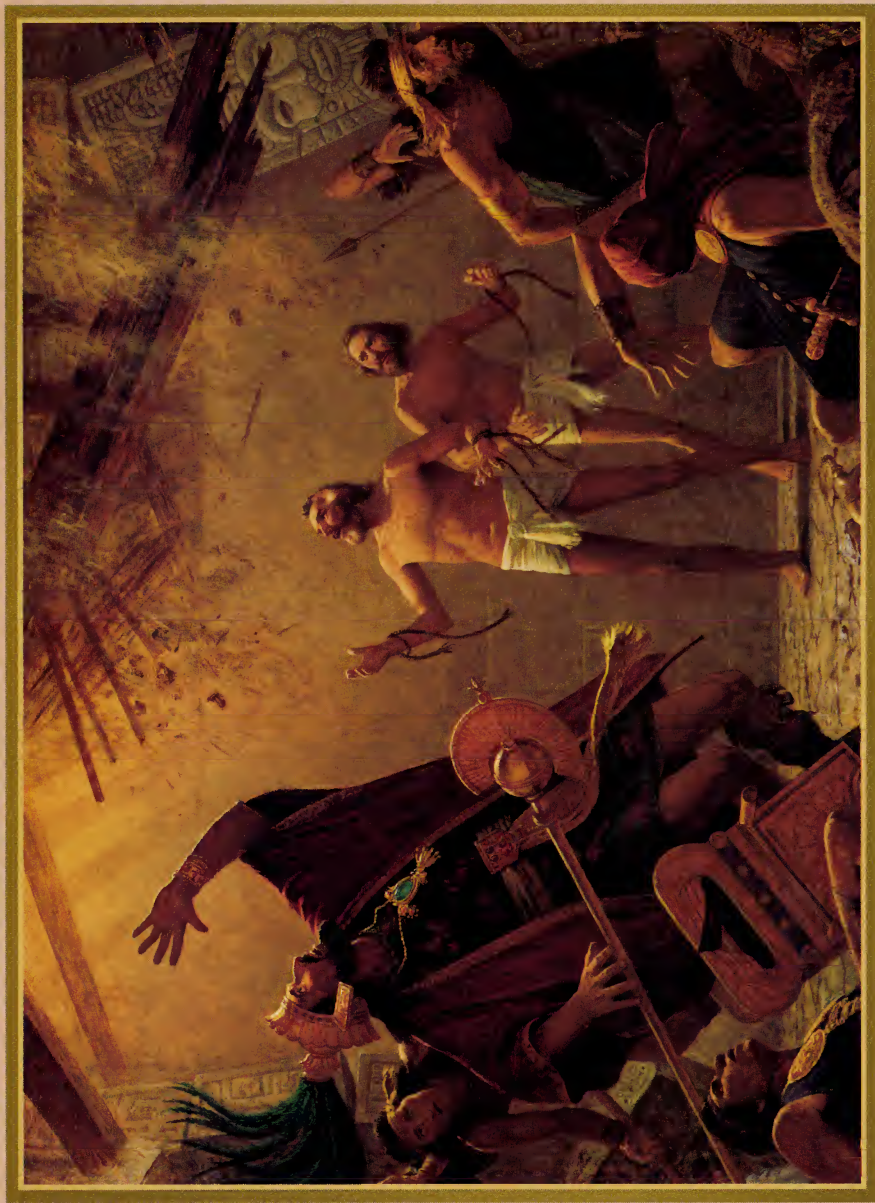
5. *Breng tijd met elkaar door.* Laat uw vrienden of familieleden zien dat u om ze geeft door beschikbaar te zijn. Bid met en voor hen.

6. *Zorg dat ze de zaken in geestelijk perspectief gaan zien.* Laat ze zien wat het doel is van moeilijkheden en lijden in het leven. Geef ze hoop.

7. *Gebruik materiaal van de kerk.* De kerk voorziet in geestelijke en emotionele steun van priesterschapleiders en ZHV-leidsters, materiële hulp van het welzijnscomité van de wijk of gemeente en steun van huisonderwijzers en huisbezoeksters.

Zorg dat u niet degenen gaat verwaarlozen wier problemen blijven bestaan na de eerste, kortstondige hulp. Iemand die pas weduwe of weduenaar is geworden heeft een half jaar na de begrafenis van zijn of haar partner nog net zoveel aandacht nodig als vlak na het overlijden.

— *Afdeling welzijnszorg van de kerk* □

Gary L. Kapp, Alma en Amulek in de gevangenis

"En de arde beelde hevig en die muren der gevangenis warden, in tweek gespleen, zodat ze ter arde vielen; en de hoofdrechter en de weigelerden en priesters en leraars, die Alma en Amulek hadden geslagen, warden door de vallende muren gedood. En Alma en Amulek traden uit de gevangenis, en zij waren ongedeerd" (Alma 14:27-28).

Dit is de kerk van Jezus Christus. Het is zijn kerk. Hij is ons voorbeeld, onze Verlosser. Ons is geboden aan Hem gelijk te worden. (Zie 1 Johannes 3:7.) Hij heeft kinderen onderricht. Hij heeft zijn discipelen in Jeruzalem geboden: “Laat de kinderen geworden en verhindert ze niet tot Mij te komen, want voor zodanigen is het Koninkrijk der hemelen” (Matteüs 19:14).’ Zie president Boyd K. Packer ‘Leer de kinderen’, blz. 14.

DUTCH

4 02209 85120 7